WIJ
Vlaams Nationaal Weekblad
23e JAAR — Nr. 27 — DONDERDAG 7-7-1977 — 16 fr.

TIJD VOOR BEZINNING

De IJzebedevaart en de trits van 11 juli-bijeenkomsten zijn de barometer bij uitstek voor de stemming bij de vlaamsgezinde publieke opinie. Het minste wat men kan zeggen is, dat deze opinie aarzelt. Seppe Coene, voorzitter en woordvoerder van het IJzerbedevaartkomitee, heeft verleden zondag te Diksmuide als het ware een samenvatting gegeven van alle kritieken op het Gemeenschapsakkoord. Hij acht de prijs voor dit pakt te hoog ; hij vindt met name dat de drieledigheid er is ingebakken, dat het inskriptierecht de vrees voor de verdere aanvreting van Vlaams-Brabant wettigt, en dat de uitvoering in twee fazen geen waarborgen biedt.

men de hele waaier zien van een radikaal njet tot een voorzichtig ja-maar.
Er moet echter niet omheen gepraat worden : het Egmontakkoord beroert de vlaamsgezinde opinie. Men kan de houding van het gros der troepen best omschrijven, door ze te vergelijken met de houding der aanwezigen te Diksmuide. Er was aan de boorden van de IJzer opvallend veel volk ; er was applaus voor de toespraken, maar er waren helemaal geen incidenten en van een sfeer van vijandigheid was niets te merken. De Vlaamsgezinde opinie wenst blijkbaar niet voortijdig te oordelen of te veroordelen. Ze blijkt bereid, de boom te beoordelen aan zijn vruchten. Wie in het Egmontpakt gelooft — en wij behoren tot hen — weten meteen wat noodzakelijk is : in het vroege najaar, wanneer het politieke leven hervat, moet de tenuitvoerlegging opgeschoten zijn en moet vooral blijken, dat er een klimaatsverandering is in het land. Een goede test zou bij voorbeeld de aanzuivering zijn van het Brusselse onderwijspakket 1971. Inmiddels hebben de IJzerbedevaart en de overige reakties in het Vlaamse land alvast het voordeel, dat de frankofonen duidelijker dan voorheen weten dat het akkoord de allerlaatste kans op een vergelijk is. Zoals een Waalse krant, onder de indruk van Diksmuide, zijn hoofdartikel beëindigde : il est moins cinq. Ook wat Vlaanderen betreft echter is het vijf voor twaalf. De korte tijd die nog rest vooraleer straks het politieke werk in ernst begint zou best gebruikt worden als bezinningsmoment. De Vlaamse eendracht is thans noodzakelijker dan ooit. Deze eendracht hoeft géén kadaverdiscipline te betekenen. Maar wél moet het mogelijk zijn dat men, weliswaar gescheiden, opmarsjeert naar hetzelfde doel zonder mekaar te hinderen. De spanning, die tot het wezen zelf behoort van de relaties tussen drukkingsgroepen en partijen, kan een kracht zijn. Zij veronderstelt echter koele hoofden beiderzijds.

Het is hier niet de plaats om polemiek te voeren met de voorzitter van het IJzerbedevaartkomitee. De drukkingsgroepen, waarvan het komitee een der meest gezaghebbende en eerbiedwaardige is, hebben een rol en een taak ; de politieke partijen hebben de hunne. Een ideale situatie ontstaat, wanneer er gelijklopendheid van inzicht is tussen de niet-partijpolitieke Vlaamse beweging en de partijpolitieke uitdrukking ervan.

Deze situatie heeft zoveel jaren tot de orde der dingen behoord, dat verkeerdelijk de indruk kon ontstaan van een noodzakelijke identifikatie tussen rol en taak van de enen en van de anderen.

Het is de verdienste van voorzitter Coene geweest, ter zake te zorgen voor klaarheid : hij heeft onverbloemd zijn mening gezegd, maar hij heeft aan de politieke wereld diens eigen rol en taak gelaten.

Het zou trouwens onjuist zijn, te beweren dat er een doorgetrokken scheidingslijn is tussen de inzichten van de Vlaamse drukkingsgroepen en de partijpolitieke uitdrukking van de Vlaamse beweging. Het Overlegkomitee, tot nog toe het meest gezaghebbend overkoepelend orgaan van de drukkingsgroepen, is reeds aan de top verdeeld. Minstens één van de drie fondsvoorzitters staat achter het gemeenschapsakkoord. Bij de tegenstanders van het pakt kan

tvo

EEN HALVE EEUW STRIJD VOOR ZELFBESTUUR

« Zelfbestuur, dat is voor eigen volk, op eigen bodem, een eigen staat bouwen, van een volk een natie maken. De strijd voor zelfbestuur houdt maar op, als dit zelfbestuur — eigen lot in eigen handen — veroverd is. De vorm kan verschillen en evolueren, maar daarover oordeelt het volk zelf... »

Een verslag van de 50ste IJzerbedevaart leest U op blz. 18-19.

GEZONDER

Gaarne zou ik willen antwoorden op een artikel in «Wij» onder de hoofding «Vlamingen gezonder dan Walen», meer bepaald de vraagzin: zou de voeding er iets mee te maken hebben?
Als landbouwer zie ik mij verplicht daartegen te reageren, want in de medische wereld is men het niet eens dat boter de oorzaak is van vaat- en hartziekten. Trouwens in Nieuw-Zeeland, een zuivelland bij uitstek, mag geen kilogram ersatzprodukt gemaakt, noch verkocht worden. Sterven daar méér mensen door het natuurprodukt te eten? Daarbij komt nog dat margarine, zonder kleurstof een grijs produkt, smaakt naar het zweet van de sukkelaars uit de arme landen.
Als de Vlamingen gezonder zijn dan de Walen is dat volgens mijn bescheiden mening omdat wij werklustiger zijn.

E.R., Oostende

TWEETAL VRAGEN

Na het debat met volksvertegenwoordiger Baert Frans die te Lauwe op zeer duidelijke wijze het gemeenschapspakt heeft uitgelegd, rijzen mij nog een tweetal vragen.
«In het gemeenschapspakt is er nergens sprake over de Voerstreek. Zijn de franstalige scholen die tijdens de regering Leburton er opgericht werden reeds afgeschaft en wordt dit gebied nu definitief bij Vlaanderen gevoegd?
«Wat gebeurt er met de fameuze grendelwet bij herziening van de grondwet welke bij de grondwetherziening van 1970 werd ingevoerd?
«Wat de senaat betreft welke samengesteld is uit de leden van de twee gemeenschapsraden, die eveneens de leden zijn van de drie gewestraden, zal deze grendelwet waarschijnlijk niet van toepassing zijn. Dus er zullen ook drie organen bestaan waarin steeds dezelfde personen zetelen.»

Gelieve mij eventueel langs de rubriek lezersbrieven een antwoord te bezorgen a.u.b.

RED. — Wat de Voerstreek betreft, zij is in genen dele bij het Gemeenschapspakt betrokken. Haar toestand blijft zoals hij is; ze behoort verder tot de provincie Limburg en dus tot Vlaanderen. Dit is uiteraard definitief.
De grondwetsherziening en de wetten die bij bijzondere meerderheid moeten behandeld worden, zijn voorbehouden aan de Senaat. De Senaat is van het federale tipe, door zijn samenstelling uit de twee gemeenschapsraden. Dit is een essentieel onderscheid: bijzondere meerderheden behoren tot de federale techniek. Dat zij in 1970 ingelast werden in een unitaire grondwet, was onvergeeflijk.

MOREEL NIET AANVAARDBAAR

In de senaat heeft Frans Van der Elst verklaard, dat «de Vlamingen bepaalde toegevingen hebben te doen die zuiver moreel gezien niet aanvaardbaar zijn». Dat die toegevingen moreel niet aanvaardbaar zijn is, dacht ik, ook de mening van de BSP, de CVP en de PVV. Maar CVP en BSP doen, onder de beschermende paraplu van de VU, «met de dood in het hart», toch maar moreel onaanvaardbare dingen. Met de politieke moraal van onze demokratie, met wat de kiezer denkt die zich liet verleiden door de leus «gedaan met geven en toegeven», neemt de VU, onze enige Vlaamse waarborg, het blijkbaar niet al te nauw.
Dat echter «de Vlamingen bepaalde toegevingen hebben te doen» zal niet elke VU-kiezer zo maar slikken. Dat hebben de kleurpartijen sinds 1945 onafgebroken verkondigd, tot de VU er, met sukses, een stokje voorgestoken heeft. Nu de VU als «volwassen» partij dezelfde kunsten gaat uithalen als de kleurpartijen, legt ze een zware hypoteek op haar geloofwaardigheid bij de kiezer. Het is nu toch handjeklap tussen VU en FDF, zodat ik wel kan eindigen met een Frans citaat: «un parti vit de sa mystique et meurt de sa politique».

F., Warmond

RUSH NAAR DE TOP

De pioniers uit het Vlaams-nationalisme hebben in het verleden, benevens de slagen die zij vaak inkasseerden vanwege hun tegenstrevers, soms door eigen verdeeldheid hun machtspositie verzwakt. Uit deze ervaring is het wenselijk dat thans vertrouwen en discipline ten opzichte van de verdienstelijke voorzitters en onderhandelaars wordt opgebracht.
Door demagogie, profetie en herrieschopperij geraakt men gekneld in een immobilisme waarbij de eindspurt zou kunnen gemist worden. Geef onze tegenstrevers, die ons reeds in de bocht hebben willen vloeren, geen kans. Aan de traditionele partijen hebben de Vlamingen weinig te danken, de oude Vlaamse-nationalisten evenmin. Meer dan dertig jaar na de feiten zit de kleine politieke lampist nog gekweld in een nasleep van uitzonderingswetten toegepast door de repressie, terwijl in Spanje, een ex-diktatoriaal land, amnestiemaatregelen werden toegestaan.

A.J.V., Kortrijk

HUMMELTJES

Men moet zich neerleggen bij de beslissing van de politiekers. Want dat is het toch, een politiek kompromis. Jullie geven dat en wij geven dit en wie heeft er rekening gehouden met de mensen?
En kom nu niet met de argumenten dat de VLaamse Gewestraad kontrole kan uitoefenen. Hetgeen waar het om gaat is dat binnen enkele jaren je hier in Zuun nog alleen Frans zult horen praten op straat, in de winkels en op school. En dat je je als Vlaming hier niet meer zult thuisvoelen. Met de school bedoel ik dan de kleuterschool, want reeds nu zitten er in de kleuterschool van mijn jongste zoontje evenveel franstalige kinderen als Vlaamse. En het is toch normaal dat zo'n kleuteronderwijzeres Frans spreekt met deze kleintjes als ze komen vragen om een koekje of hun behoeften moeten doen. Je laat zo'n kleine hummeltjes toch niet opdraaien voor een taalkonflikt.

G.W.W., St.-Pieters-Leeuw.

DANK!

Door het optreden van Hugo Schiltz is de onafwendbare gewestvorming met drie afgewend. Als oud-activist 1914-18, als burgemeester 1941-44 en provinciaal raadslid 1961-68, betuig ik u mijn biezondere dank en waardering voor uw prestatie. In deze hulde betrek ik Frans Vander Elst.

B.K., Mortsel

EEN PENDELAAR

Nu de meeste Brusselaars begonnen in te zien dat er al baldadigheden genoeg gebeurd waren, baldadigheden waarvan ikzelf de resultaten heb gezien, nu de FDF achteruit ging en stilaan de sympatie van de Brusselaar verloor, worden er toegevingen gedaan die een oprechte Vlaming niet mag of kan dulden.
Of zijn wij nog een achterlijk volk misschien?
Ik richt die woorden zowel tot de Volksunie als tot de CVP en de andere partijen. Geef ons dan maar mensen met een ruggegraat zoals Wies Moens en burgemeester Soens! Moesten de Vlamingen van Asse en omgeving daarvoor meer dan 50 jaren strijd voeren? Onze kinderen en kleinkinderen zullen nooit aanvaarden dat de top van dit land aan ons, Vlamingen, de zoveelste kaakslag heeft toegediend.
Wij en zij vragen niet anders dan recht en willen leven in vrede met alle volkeren. Maar de anderstaligen moeten zich in onze streek aanpassen aan onze taal. En niet omgekeerd.
Kudden schapen kan men leiden waar men wil. Bewuste Vlaamse mensen en kiezers niet!

J.K., Asse

VERTROUWEN

Ik sta reeds van jongsaf in de Vlaamse Beweging, heb na de oorlog mijn deel gekregen, heb dan stilaan de VU zien uitgroeien tot een grote partij. Ik ben zeer tevreden met wat we nu bekomen hebben, dank zij onze voorzitters Frans Vander Elst en Hugo Schiltz. Ik heb in hen het volste vertrouwen.

P.R.M.R., 1150 Brussel

INTELLEKTUELEN

Vele roepers en schreeuwers over het Egmontplan zouden beter eens «De Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte» en «25 jaar Vlaamse Beweging» van wijlen dr. Elias instuderen. Ze zouden dan tot de konklusie komen: het Vlaamse Volk gaat ten onder aan de kritiek van onze grote en vele geleerden, met veel intellektuele bagage, terwijl ze intussen een grote ondienst bewijzen aan het geheel van het Vlaamse volk, door verscheurdheid en onenigheid. De leuze «divide et impera» weegt als een vloek op ons volk.
De periode van na de eerste tot en met de tweede oorlog was er een van verscheurdheid en strijd rond de ideeën van de Vlaamse beweging. Het waren altijd de intellektuelen die vochten in de lucht en gedachten lanceerden die het volk verscheurden. De Volksunie deed haar werk in Kamer en Senaat, waar al hun voorstellen niet eens werden gehoord of in overweging genomen. Ze was geen regeringspartij!
De drukkingsgroepen manifesteerden en deden marsen op Brussel of Halle, maar niet een durfde bij verkiezing aanmanen te stemmen voor de Volksunie. De traditionele partijen, verbonden met hun frankofone vrienden, liet men onverlet.
Nu eerst begint de strijd. Het akkoord is niet volmaakt, maar aan de kritikasters vraag ik: Wat moest er gedaan worden? Mee aanzitten aan de rondetafel of afzijdig blijven? Een oplossing aanvaarden die zeker niet volledig voldoet of eeuwig in de oppositie blijven?

D.d.P.

EERST PESSIMISTISCH

Proficiat met de onderhandelingen. In begin was ik pessimistisch, doch dank zij uw duidelijke voorlichting ben ik er voor gewonnen.
Leve de Volksunie.

G.C., Antwerpen

DERINE ANTWOORDT

Ik weet nu dat ik een niet-representatieve enkeling ben, die alleen om zijn schepenambt bekommerd is geweest en daarom sporadisch aktief was.
U spreekt ten onrechte van de gemakkelijke weg in de CVP. Iedereen in Vlaanderen weet hoe ik mij scherp heb moeten weren om de CVP en de PSC in 1965 te splitsen, om in 1968 Leuven-Vlaams te verwezenlijken, met het offer van mijn parlementair mandaat, om de grondwetsherziening te bestrijden in 1970-1971 als voorzitter van het Davidsfonds, die «WIJ» heeft willen kelderen («in geen geval Mon Derine») en om de amnestieaktie van 1968 tot 1976 op te voeren tot een te voren ongekende bloei. Dat alles zijn echter maar sporadische, verbale manifestaties...
Het is te eenvoudig het voor te stellen alsof mijn deelname aan de VU de grondwetsherziening van 1971 had kunnen tegenhouden. In elk geval zou ik als VU-afgevaardigde het Egmontpakt niet hebben ondertekend.
Ten slotte, ik ben er fier over dat ik zonder ereposten ben blijven vechten in de CVP voor een radikalizering die niet te loochenen valt, in plaats van in de VU te streven naar een begeerde macht die men betaalt met verderfelijke toegevingen.

R. Derine.

brief van de redaktie

Brussel, 6 juli 1977

Waarde lezer(es),

Dit eerste nummer van de vakantie 1977 vertoont nog niet de kenmerken van vrije tijd, ontspanning en niks doen. En toch zullen ook onze lezers er over enkele dagen het klassieke bijltje bij neerleggen en er met familie en/of vrienden op uit trekken.

Om hen daar bij te helpen zal ons weekblad van 4 augustus volledig gewijd zijn aan het toerisme in Vlaanderen en de randgebieden.

Dus niet het promoten van het grote toerisme maar het mooiste en gulste Vlaanderen van het vrije weekeinde in de kijker zetten.

Aan onze lezers vragen wij ons hun goede en minder goede ervaringen en hun suggesties i.v.m. het toerisme bij ons mee te delen.

Op die wijze hopen wij een ruim dossier te brengen over een tak die bij ons nog niet de nodige aandacht kreeg.

Wij

WIJ
Vlaams Nationaal Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-Instituut v.z.w.

Opstel en samenstelling: het komitee van redakteurs (R. Corty, H. De Schuyteneer, M. Van Liedekerke, T. Van Overstraeten)

Alle stortingen voor abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van «WIJ», Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02/219.49.30)

Jaarabonnement	500 fr.
Halfjaarlijks	300 fr.
Driemaandelijks	150 fr.
Steunabonn.	1.000 fr.
Losse nummers	16 fr.

Verantw. uitg.: Hugo Schiltz, Te Couwelaerlei 134, 2100 Deurne.

Wie z'n stoel is dit, wie z'n stoel is dat, wie z'n stoel mag dat wel wezen?

Er is over stoelen nooit zoveel gepraat dan in de berichtgeving over de jongste IJzerbedevaart. Reeds in de radionieuwsberichten van 12 en 13 uur werd gezegd dat er meer volk was dan het jaar voordien, maar dat heel wat stoelen van politieke vooraanstaanden leeg waren gebleven. 's Avonds werd zo'n stoel, met het naamkaartje *H. Schiltz* het tvscherm getoond. En 's anderendaags hadden heel wat kranten het over de lege stoelen van de politieke vooraanstaanden.

Heel deze stoelenbedoening is een gekke historie in de rand van een nochtans zeer goede IJzerbedevaart. Er waren zogezegd stoelen voorbehouden voor de ministers, waaronder de VU-ministers, en voor de VU-voorzitter. Maar de betrokkenen waren helemaal niet in kennis gesteld van het feit, dat er voorbehouden stoelen waren, met bovendien nog naamkaartjes op ook. Toen we daarover na de IJzerbedevaart informatie inwonnen op het sekretariaat van de Bedevaart, moest men daar erkennen dat niemand voorbehouden stoelen had gevraagd, dat dit initiatief door het Komitee zelf was genomen, dat men spijtig genoeg *vergeten* had de betrokkenen mee te delen dat er voor hen een stoel was en dat bovendien *iemand van de ordedienst* op eigen houtje de naamkaartjes had aangebracht. Op organizatorisch vlak één grote stoelenellende. En uit dit totaal gebrek aan stoelenbeleid groeide dan het *incident met politieke betekenis* van de onbezette stoelen.

Héél vroeger, in de jaren dat de Vlaams-nationalisten op de IJzerbedevaart nog van hun oren moesten maken tegen Belgische vlaggen en andere ongerechtigheden, waren er stoelen voor de paar CVP-ministers die er ieder jaar hun indrukwekkendheid kwamen demonstreren. Nadien werden de stoelen afgeschaft met het bedekte argument *dat er alleen VU-politiekers naar de IJzerbedevaart kwamen en dat het uitzicht van de stoelenrij te eenzijdig zou zijn.* Het heette toen terug, dat alle bedevaarders — van welke rang of stand ook — individueel en anoniem naar Diksmuide kwamen. Aan deze individuele en anonieme aanwezigheid werd een einde gesteld toen de PVV-er Bascour, voorzitter van de Kultuurraad, het inzicht te kennen gaf om naar Diksmuide te komen. Hij kréég zijn stoelen en meteen kwamen de stoelen weer in zwang.

Hoe was het nu, stoelen op of stoelen neer, met de aanwezigheid van VU-prominenten op de IJzervlakte vorige zondag? Van onze drie ministers waren er twee aanwezig: Anciaux en De Bruyne, de een met zijn gezin en de ander met de VU-afdeling die hij ook vroeger, voor hij minister was, naar Diksmuide vergezelde. Minister Van de Kerckhove was weerhouden, ten eerste door een ambtelijke verplichting en vervolgens door het Limburgs Schuttersfeest, een Grootnederlandse aangelegenheid met 80.000 aanwezigen. Van de zesendertig parlementsleden van de Volksunie waren er dertig aanwezig op de IJzervlakte, gelijk ze dat altijd al gedaan hebben: gewoon als bedevaarders tussen de bedevaarders.

De *lege stoelen*, gevolg van een organisatorische fout, hebben een politieke betekenis gekregen die ze helemaal niet hadden. Indien deze stoelenaffaire niet zo'n publiciteit in de media zou gekregen hebben, dan hadden we er verder geen woord aan verspild. Maar de waarheid heeft haar rechten...

U leest deze week

- Diogenes: de initiatie-ritus ..... blz. 4
- Anton Pype: hardnekkig dissident ..... blz. 5
- Federalisme in Spanje ..... blz. 6
- Parlement: laatste loodjes ..... blz. 7
- Doel IV, Tihange III, enzovoort! ..... blz. 8
- De eerste Egmontkonfrontatie ..... blz. 9
- Kakofonie rond luchthaven-Deurne ..... blz. 10
- Leuven: een vergissing van 68 miljoen ..... blz. 11
- Ternat: verbroedering met Oksitanië ..... blz. 12
- Evergemse raadszitting matjes ..... blz. 14
- Rekreatie in Nederland (2) ..... blz. 16
- Jubileum-bedevaart in beeld ..... blz. 18-19
- Een virtuoos verhaal over de dood ..... blz. 20
- Raymond is het beu, Wim is nergens ..... blz. 21
- Schepen Joris Depré over de Egmontburgemeesters blz. 24

De ekonomie heeft lang genoeg getalmd

(pdb) Nu de vakantiestemming in de bedrijven komt, verschijnen samen met de eerste zonnedagen ook de halfjaarlijkse ekonomische rapporten. Wie dat wil, kan daar de besluiten uit trekken voor na de vakantie. Want haast en spoed lijken in dit land niet goed.
Wie weet nog wanneer onze zo vaak genoemde ekonomische krisis begon? En hoe die begon? Toen de Arabieren dreigden de oliekranen dicht te draaien en dit voor een paar landen ook beperkt en tijdelijk deden, boekten de bedrijven in ons land de beste resultaten die zij ooit geboekt hadden. Werden de Europese bedrijven toen bang voor de mededinging uit de Verenigde Staten, die niets te vrezen hadden van een Araabse olieboycot?

In elk geval is toen het ene bedrijf na het andere beginnen zijn prijzen op te drijven. En ook de helse kringloop van de inflatie begon. Sedertdien zitten wij met een half verlamde konjunktuur. Met weinig vertrouwen in de ekonomie. En met een onwaardig hoge werkloosheid. De bedrijven die wel goede zaken deden, investeerden liever in dure machines dan in werkplaatsen. Drie jaar nadat een aantal bedrijven zelf tot het ontstaan van de ekonomische krisis bijgedragen hadden, zitten wij nog altijd met teveel bedrijfssluitingen en te weinig werkgelegenheid.

Dit is ook de mening van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. De vertegenwoordigers van «werkgevers» en «werknemers» in deze raad zeggen eveneens dat verder afwachten verkeerd is. Zij voegen eraan toe dat het beleid om de ekonomie tot meer leven te wekken ruimer moet aangepakt worden. Aanpakken, zegt de CRB. Pootjes geven aan Mao en op kop lopen in de toer van Europa, maar voor het overige bij de pakken blijven zitten, zoals Tindemans I deed, beantwoordt niet meer aan de wens van de CRB. Noch aan die van ons allen. Laat Tindemans II deze raad niet in de wind slaan.

NOG MEER VERBRUIKEN?

Aanpakken, en ruim, heet het thans. De bedrijven moeten investeren zodat er opnieuw werkgelegenheid bijkomt. Minister Geens is alvast met een wetsontwerp op de proppen gekomen om de bedrijven er toe aan te zetten meer gebruik te maken van hun eigen middelen.

Het bestaande werk verdelen over alle gegadigden, zegt de CRB verder. Door nog 36 uren per week te werken, verklaren de vakbonden en schreven alle partijen in hun kiesbeloften. Deeltijdse betrekkingen, stellen de Belgische ondernemers van het VBO voor. Het gebruik van beide middelen geeft aan iedereen een kans, en past in een nieuwe dagelijkse werk- en levensbeschouwing.

En dan maakt de CRB plots een slippertje. Hij is bekommerd om de afkeer van sommige soorten van werk: «vuil en ongezond werk, onregelmatige arbeidstijden, enz.». Zullen de raadsleden naar Sovjet- en Chinees model, maar dan langer volgehouden, het voorbeeld geven?

Zoniet kunnen beter zij naar oplossingen zoeken dan er bekommerd bij te zitten. In een maatschappij waar de techniek al zoveel mogelijkheden biedt, moet een nieuwe werk- en leefopvatting het mogelijk maken dat de lasten van het werk minder zwaar wegen op de kansen van het leven.

De KMO's, de kleine en middelgrote ondernemingen, aanmoedigen, somt de CRB verder op. Maar juist die moeten vertrouwen krijgen in de toekomst voor wat zij op het getouw zetten. Want velen onder hen die een klein bedrijf beginnen of uitbouwen, stellen zichzelf aansprakelijk bij mislukking. Daar wordt vaak het meest nog persoonlijk risico genomen. Daar is informatie, begeleiding, samenwerking en steun nodig.

En, besluit de CRB, we moeten méér verbruiken. Een wetsvoorstel van drie PSC-senatoren om het verschil in levensstandaard te verminderen gaat ook in die richting. Ongeacht het wezenlijk belang van onze verbruikersmanier is in de richting van de gelijkaardige beloning voor gelijkwaardig werk nog veel te doen. En ook hier geeft niemand graag het voorbeeld. Tenzij wij Boudewijn I met zijn 105 of was het 115 miljoen als de koning van de verbruikers beschouwen.

En bovendien

...is de vakantie begonnen.

...en blijven WIJ aan het werk.

...heeft het sociaal fonds van de diamantnijverheid financiële moeilijkheden.

...stelt staatssekretaris Eyskens voor dat fonds met overheidsgeld te financieren.

...geraken de acht nationale, en de drie regionale ministerkomitees stilaan geïnstalleerd.

...mag nog niet hetzelfde gezegd worden van de ministeriële kabinetten.

...leren we uit krantekoppen dat Kraainem zou verkocht worden aan immobiliënmaatschappijen.

...heeft de FDF-PSC-meerderheid aldaar immers in een motie scherp geprotesteerd tegen de aanduiding van groene zones in de gemeente.

...wil men deze voorstad volbouwen, en kunnen we slechts hopen dat het staatssekretariaat voor ruimtelijke ordening het been zal stijf houden.

...hebben we vorige zondag in Diksmuide de VMO-troepen geschouwd.

...hoorden we de opperbevelhebber zijn manschappen toeroepen : jongens, arrogant kijken !

...keken wij dan maar liever een andere kant uit : naar de vreedzame IJzervlakte.

...wil d'Hoore ver-Dhoorie niet meer roken.

...mag de baas mij dus geen sigaren meer geven.

...is Rosita Van Vlierbergen uit Kieldrecht wereldkampioene garnalenpellen geworden.

...is het kommissariaat-generaal voor toerisme voorstander van de uitbreiding van kampeerterreinen aan de kust, tijdens het drukke zomerseizoen.

...mag dat kommissariaat nu eens dringend gaan denken aan kampeerruimte voor trekkers, die momenteel te voet en per fiets, bepakt en beladen campings gesloten zien, omdat ze bezet zijn door caravans, die er het hele jaar blijven staan.

...weigert het bisdom Gent een priester-gewetensbezwaarde te wijden. Zou monseigneur Van Peteghem pacifisten geen goede kinderen Gods vinden ?

...is momenteel een onderzoek aan gang naar de veiligheid van dancings aan de kust.

...zijn gewaarschuwde vakantiegangers hun vel waard.

...verleende staatssekretaris Mark Eyskens, « na grondig onderzoek », een bouwvergunning voor een koeltoren bij de kerncentrale van Doel IV.

...worden gelijkaardige werken in West-Duitsland eerder stilgelegd dan aangevat.

...kwam Antoon Pype zopas terug van zijn gevangenschap in Rusland.

...vloog maandag een delegatie van de Belgische kommunistische partij naar Moskou.

...wil minister van Brusselse aangelegenheden Defosset burgemeester blijven in Etterbeek.

...hebben de burgemeesters van de zogenaamde Egmontgemeenten bloempjes gekregen van enkele Vlaamse verenigingen.

...kregen de ondertekenaars van het Egmontpakt de bloempot op hun neus.

...en dromen wij van met vakantie te gaan.

En bovendien

Germain Wagemans kabinetssekretaris

Dat minister Vandekerckhove een bekwaam ambtenaar als kabinetssekretaris zou aanduiden, lag voor de hand. Hij was dit als eminent geneesheer, als opgemerkt senator en nu als minister, die ons Wetenschapsbeleid zal vooruitstuwen, aan zichzelf verplicht. Germain Wagemans is daar als kabinetssekretaris zeker op zijn plaats.

Het moet wel vermeld worden dat hij reeds in militaire dienst niet zonder Vlaamse refleks was, want hij eiste dat de opleiding van de Vlaamse soldaten in het Nederlands zou verlopen. Later zou hij een van de drijvende krachten worden van het verbond der Vlaams Nationale Weerstanders en Politieke Gevangenen en bracht het zelfs tot in de voorzitterszetel ; in die hoedanigheid sprak hij zich uit voor een ruime amnestie.

Eens zijn militair pak opgeborgen, werd hij opgenomen in openbare dienst en belandde in het meest technische departement, nl. dit van Financiën, waar hij na enkele jaren langs de normale weg van de eksamens in het ambtenarenkader opklom. Men zegt meermaals dat het departement van Financiën het minst gepolitiseerd is omdat gezagsdragers het nog niet aangedurfd hebben het fiskale evenwicht van de staat in handen te geven van onbevoegde politieke vriendjes. Normaal was dus te verwachten dat Germain Wagemans, evenals zijn andere kollega's, in aanmerking zou komen voor verdere bevordering. Doch eenmaal aktief in de Vlaams Nationale Partij gelden de regels van de gewone procedure niet meer. En daarom werd hij bedekt en openlijk gesaboteerd. Toch werkte hij zich op tot specialist inzake begrotingsproblemen en kende spoedig de administratieve gebruiken terzake zodat hij kon opklimmen tot verantwoordelijke inzake de kontrole op de uitgaven. In die hoedanigheid werd hij als afgevaardigde van het ministerie van Financiën respektievelijk gedelegeerd om de uitgaven van een ganse reeks departementen in het oog te houden, nl. van Landsverdediging, Openbare Werken, Ekonomische Zaken, Middenstand, Nationale Opvoeding en Kultuur.

Ik herinner het mij nog zo goed, al zijn er reeds vele jaren overheen gegaan, toen hij met een groep andere Vlaamse vrienden uit Financiën, de groepering der Vlaamse personeelsleden in openbare dienst kwam vervoegen. Hij meldde zich aan als een overtuigd Vlaming. Wij wisten vlug hoe wij tesamen de klok moesten laten luiden en konden op elkaars steun rekenen.

11 juli : Vlaanderen vlagt !

Hij werd ondervoorzitter van het Verbond en speelde een rol bij de radikalisering ervan, meer dan 10 jaar geleden. Doch hij moest op een bepaald ogenblik de stem van zijn hart volgen en verlegde zijn werkterrein in de Vlaamse Beweging om openlijk te ageren en te werken in de Vlaams-Nationale Partij. Het is inderdaad voor Vlaanderen beter te streven naar politieke strukturen dan te blijven knoeien in de taalwetterij, die toch niets fundamenteels oplost. Hij werd in de VU belast met een financiële verantwoordelijkheid in het arrondissement Mechelen en ook op nationaal vlak. Hij werd bovendien lid van de raad van beheer van het Dosfelinstituut.

Germain was konsekwent tot in het uiterste, ook in zijn beroepsleven. Hij liet niet met zich sollen als Vlaams ambtenaar en weigerde Franstalige dossiers te behandelen, niet omdat hij geen talenkennis heeft, maar omdat hij hardnekkig stond op het principe dat de Vlamingen in het Nederlands moeten bestuurd worden. Dat dit tot konflikten aanleiding zou geven, zelfs met ministers, deerde hem niet ! Hij werd zelfs een paar keer overgeplaatst van departement, hoewel hij duidelijk gelijk had en telkens de Franstalige ambtenaar, die blijk had gegeven van anti-Vlaams fanatisme, ongemoeid werd gelaten. Zo is nu eenmaal de Belgische administratie ! Maar Wagemans boog nog het hoofd niet : hij ging daarbij in beroep voor de raad van state en hoewel hij steeds de man was geweest van de cijfers, tabellen en statistieken, bewees hij dat hij ook een juridisch steekspel aankon. En hij won het ook !

Als man van de direkte aktie begon hij ook een rechtstreekse briefwisseling met zijn opeenvolgende ministers om zijn standpunt te verdedigen. Tot een overmoedig regeringslid vroeg om de onderlinge briefwisseling tussen minister en ambtenaar te publiceren. Deze heeft meteen het openbaar debat stopgezet en nooit meer gereageerd.

Jozef De Troyer

dio Genes

Om vier uur 's ochtends kwam hij uit het voortuintje de straat op gereden, twee levensgrote fietszakken vol boterhammen en tomaten en eieren en appels aan het draagrek en een knalnieuw leeuwevlaggetje aan het stuur. Z'n eerste grote fietstocht : honderd kilometer heen en honderd kilometer terug in één dag. Diksmuide. Voor de eerste keer. Zomaar. Na een beetje zagen mocht hij van thuis. Omdat het met de jongens van de klas was, omdat hij op school goed gewerkt had en omdat de leraar toch ook mee ging.

Hoeveel tientallen jaren zijn verlopen sinds die eerste keer dat wijzelf met een oud en onnoemelijk zwaar kreng van een fiets voor de eerste keer naar Diksmuide fietsten ? Koers rijden op de helling van Oordegem, Gent voorbij zwaaien naar de optocht van torens, meepeddelen in een steeds groeiende groep met alle Oostvlaamse dialekten, tong uit de bek op het vals plat van Tielt, verademen langs het spoorlijntje in de vlakke polder en eindelijk, na uren, de stompe vuist van de toren boven de bomen aan de einder.

De initiatie-ritus

Het bestaat dus nog. De fietsen zijn lichter en blinkender geworden en aan de kruiskalseiden in het verre West-Vlaanderen is asfalt in de plaats gekomen van de kinderkopjes. Maar het bestaat nog altijd, ongewijzigd : Diksmuide als initiatie-ritus voor de Vlaamse Beweging. 's Avonds is hij thuis gekomen, hemd rond de stuurstang gebonden en zo rood als een kreeft in z'n hagelblank lijveke. Een kersverse flamingant. Binnen vijftig jaar zal hij het wellicht nog zijn, als het dan nog nodig is. En misschien ook blijft het bij die éne fietstocht. Een korte bevlieging waarvan echter toch wel iéts zal beklijven. Je ziet hem wegfietsen, het is alsof het pas gisteren was dat je zelf nog wegfietste en je denkt aan al die jaren daartussen, met telkens opnieuw een IJzerbedevaart en telkens opnieuw tienduizenden in de weide op de oever van het onooglijk stroompje. In het landschap zijn — op de kerkhoven na — de littekens van 14-18 lang geheeld, je moet al boven op de toren staan om beneden aan de groenere kringen in de wei de oude obustrechters te herkennen, het is trouwens een oorlog die je alleen maar kent uit vergeelde en aan de hoeken omgekrulde foto's en prentbriefkaarten. Degenen die de oorlog écht hebben meegemaakt kan je tellen op de vingers van je hand, als ze hun ouwe knoken omhooghijsen langs de trap. Voor de eed van trouw of voor de vlaggenhulde.

En Vlaanderen blijft komen, jaar na jaar. Telkens wanneer de Vlaamse strijd akuut het volksgemoed beroert, deint de massa breder uit tot tegen de spoorwegdijk. Maar ook in stille jaren zijn het tienduizenden.

Voor de buitenstaander een onbegrijpelijk ritueel, uniek in de wereld. Voor de betrokkenen een noodzaak : met tienduizenden op de weide zijn, de macht voelen van deze hoofdzakelijk uit machtelozen samengestelde massa, de eed van trouw te horen uit eigen en uit andermans mond. Aandoenlijk ritueel, diep geworteld in onze volksaard : onvergankelijke trouw, een tikkeltje masochisme en de behoefte om een vuist te maken naar de machtigen daarginds te Brussel. Maar dan een ordentelijke vuist, zonder onvertogen woord erbij.

Wie had dat kunnen denken zestig jaar geleden, toen hij daar stond met de smeerlapperij van de loopgracht tot boven zijn knoesels, bukkende voor de lichtkogel die zojuist op de Minoterie werd afgevuurd en dan weer, rechtgekomen, turend over de troosteloze rotzooi van de poldernacht ?

ABOS WEER IN OPSPRAAK

Bepaalde staats- en parastatale diensten in dit land hebben door hun eenzijdige politiek (steeds ten nadele van de Vlaamse ambtenaren en dito belangen) een slechte faam. Het is dan ook normaal dat bij het geringste teken van onraad de Vlaamse openbare mening de oren spitst.

Zulk een dienst is ABOS (Algemeen Bestuur Ontwikkelingssamenwerking), die in het verleden herhaaldelijk in het nieuws kwam én door een diskriminatoire politiek ten nadele van de Vlaamse ambtenaren (met welk probleem minister Van Elslande herhaaldelijk gekonfronteerd werd) én door de bevoordeliging van de franstalige ontwikkelingslanden ten nadele van de anderstalige ontwikkelingslanden.

Het was dan ook begrijpelijk dat de benoeming van de fanatieke FDF-er Outers tot minister van Ontwikkelingssamenwerking in Vlaamse middens op zijn zachtst gezegd argwaan verwekte. Het is fout geweest, op dit departement zulk een uitgesproken taalimperialist van « la Francophonie » te benoemen. Dat blijkt uit talrijke geruchten over het moedwillig verwaarlozen of « vergeten » van dossiers, die betrekking hebben op niet-frankofone landen van de zgn. derde wereld. Wat even erg is : alleen de franstalige ambtenaren met een los kontrakt in ABOS zouden automatisch vast benoemd worden. De Vlaamse ambtenaren zouden hun vaste benoeming niet automatisch verkrijgen ! Zo wordt er gewag gemaakt van een uitzonderlijk bekwaam Vlaams ambtenaar van de ABOS-diplomatie in Zaïre die wellicht niet in zijn opdracht bevestigd worden. Minister Outers bevindt zich trouwens momenteel met zijn staf in Zaïre... zodat het kabinet van OS wegens deze afwezigheid niet in staat is, de geruchten ofwel te logenstraffen of min of meer af te zwakken.

Wij zullen in geen geval een herhaling van ABOS-avonturen op dit vlak aanvaarden. Minister Outers zal op dit departement (niet gewestelijk gescheiden) een evenwichtspolitiek moeten voeren én ten opzichte van de Vlaamse ambtenaren én ten opzichte van de niet-franstalige ontwikkelingslanden. Zoniet zal er herrie ontstaan en worden ook de eerste minister, en de ministers van Buitenlandse Zaken (Simonet) én van Buitenlandse Handel (De Bruyne) bij de zaak betrokken, want de drie departementen vormen één beleidsgeheel.

TINDEMANS GEEN PEETVADER

Eersteminister Leo Tindemans heeft dus reeds bij herhaling afstand genomen van het gemeenschapspakt. Hij wil geenszins de peetvader ervan zijn. Het zijn de vijf partijvoorzitters die dit pakt uitgekiend hebben, en ze hebben de formateur de politieke overeenkomst geprezenteerd als te nemen of te laten zoals het is, aldus de premier. Tindemans steekt graag de politieke pluimen op zijn hoed, behalve als er stekelige angels aan kleven ; zoals aan het gemeenschapspakt. Leo Tindemans schuift de verantwoordelijkheid op de rug van de partijvoorzitters. Dat heeft hij vroeger nog gedaan. Als de regering politieke suksessen boekt dan is de premier er wel als de kippen bij om de realisaties op naam van ZIJN regering te schrijven.

Orde van Vlaamse Leeuw voor prof. Gerlo

De Orde van de Vlaamse Leeuw werd dit jaar toegekend aan professor Gerlo, voorzitter van het Overlegcentrum der Vlaamse Verenigingen, voor zijn sterke inzet in de Vlaamse beweging. Voorzitter Piet Blomme, van het komitee van de Orde, overhandigde het ereteken aan prof Gerlo, die in een kernachtig antwoord het Egmontpakt niet uit de weg ging. Hij verklaarde, niet blind te zijn voor de negatieve punten in dit akkoord, maar evenmin voorbij te gaan aan de positieve elementen in dit omstreden dokument.

Uit de merkwaardige rede van de nieuwe Orde-Leeuw lichtten wij volgende passussen. Wij citeren :

« Ik ben niet verantwoordelijk voor het gemeenschapspakt, dat in de toekomst wel de naam Egmontpakt zal behouden. Ik moet mij dus niet opwerpen als zijn advokaat. Maar ik ben geen struisvogel — misschien jammer voor mij — en ik denk wel dat U van mij verwacht dat ik U vandaag als pas gelauwerde Vlaamse leeuw, in deze kontroversiële tijd, bondig mijn persoonlijke mening meedeel, mij uiteraard beperkend tot het essentiële. Zij kan hoogstens samenvallen met het standpunt van het Vermeylenfonds.

Mijn mening is dat er aan Vlaamse kant volstrekt geen reden is om te panikeren of te wanhopen. Dat is, vijf weken na de ondertekening van het pakt, na alles grondig te hebben gelezen, ook al de moties en perskommentaren, mijn eerlijke overtuiging. Ik verklaar me nader.

Sedert jaren was de staatshervorming geblokkeerd op de kwestie van de begrenzing van Brussel. En daar nu eenmaal francofone stemmen nodig zijn om de staatsstruktuur te kunnen wijzigen, was het reeds lang duidelijk dat slechts twee wegen openstonden op politieke autonomie voor Vlaanderen te kunnen bekomen, nl. ofwel Vlaams grondgebied afstaan in het Brusselse randgebied, ofwel individuele rechten toestaan aan frankofonen in dit gebied. Welnu, de frankofonen wilden geen vrede nemen met individuele rechten, en de Vlamingen wilden geen grondgebied afstaan. Voor dit laatste waren de Fondsen en het OVV wel enigermate verantwoordelijk. Jarenlang hebben wij hierop gehamerd : Vlaanderen zal geen gebied meer afstaan, Brussel blijft beperkt tot de 19 gemeenten. Dat leidde dan onvermijdelijk tot de pat-stelling en de kwasi-breuk in het Egmontpaleis, tijdens de nacht van maandag 23 op dinsdag 24 mei.

Het uiteindelijk akkoord bracht dan individuele rechten (frankofone toegeving) maar niet uitdoofbaar, niet uitsluitend voor wie reeds in het randgebied woont (Vlaamse toegeving). Een andere oplossing was blijkbaar niet meer mogelijk. We kunnen enkel betreuren dat het toegestane inskriptierecht niet uitdoofbaar is maar reeds ten tijde van Steenokkerzeel was het in vele middens duidelijk dat men Vlaams zelfbestuur met individuele rechten zou betalen en dat werd beschouwd als het minste kwaad. Daarom werden alle voorstellen die enige gebiedsafstand behelsden door de Fondsen en het OVV van de hand gewezen en ten slotte ook door de Vlaamse onderhandelaars.

Waren de individuele rechten of nieuwe faciliteiten uitdoofbaar geweest, de ontgoocheling in het Vlaamse kamp, vooral dan in Vlaams-Brabant, zou voorzeker minder groot zijn geweest. Deze tegenvaller mag er ons evenwel niet toe brengen te beweren dat Vlaanderen niets heeft bekomen, en dat de frankofonie geen enkele toegeving heeft gedaan. Dat is niet fair, en het is tevens onjuist. Men moet bereid zijn de van Vlaamse zijde gedane toegevingen af te wegen anders dan alleen op het inhoudelijke vlak. Men moet ze ook willen afwegen op het strategische vlak, en dat verplicht een objektief waarnemer te erkennen : die toegevingen maken de federale doorbraak mogelijk, de ontplooiingskansen van het Vlaamse volk en eigen machtsinstrumenten in een autonoom geworden Vlaanderen. Dit is alvast de mening van het Vermeylenfonds dat er verder op wijst dat heel wat belangrijke punten uit het programma van het OVV alsook van de nationale betoging te Halle, zolang vruchteloos nagestreefd, eindelijk in vervulling kunnen gaan.

Beweren dat van Waalse of frankofone zijde geen enkele toegeving werd gedaan is bijgevolg strijdig met de waarheid. Wat Brussel betreft zijn uitspraken als « men heeft de Brusselse Vlamingen laten vallen », totaal overdreven om niet te zeggen defaitistisch.

Een zeer positief aspekt, waarop haast niet werd gewezen, maar dat ik persoonlijk beschouw als uiterst belangrijk, is de toenadering van de Vlaamse BSP, de tweede partij in Vlaanderen, tot de stellingen van CVP en Volksunie, tevens tot die van het VF en het OVV, i.v.m. de tweeledigheid. De hier gegroeide en in het gemeenschapspakt geconcretiseerde solidariteit betekent een stap vooruit voor de Vlaamse Beweging van onschatbare waarde.

Ik ben natuurlijk niet blind voor de schaduwzijden van het gemeenschapspakt noch voor de risiko's die dienden genomen. Er komt een geïnstitutionaliseerde minderheid in het Vlaamse land. Ik begrijp het protest en de ergernis van velen die zich uitsluitend gesteld hebben op het standpunt van het moreel aanvaardbare.

Vlaamse eendracht en waakzaamheid kunnen ervoor zorgen dat de schade tot een minimum wordt herleid.

Het Vlaams gewest moet er nu voor zorgen dat de grondpolitiek niet uit de hand loopt en paal en perk stellen aan de verfransende grondspekulatie.

Veel ook zal afhangen van de wetten en toepassingsmodaliteiten die nog moeten gestemd worden.

De ongerustheid die heerst in Vlaamse middens, gezien de ervaring met akkoorden uit het verleden, moet worden weggenomen. De staatshervorming waarover een akkoord werd bereikt, is niet het schema dat door de OVV in november van vorig jaar werd voorgesteld. Maar zij sluit er op vele punten bij aan. En niemand in het OVV heeft ooit gezegd : dit is te nemen of te laten. Van het allergrootste belang is dat de drieledigheid der gewesten, reeds in de grondwet van 1970 ingeschreven, werd doorbroken door de twee gemeenschapsraden, bevoegd voor al de persoonsgebonden materies. Hier werd wel degelijk de basis gelegd voor de tweeledige federale Bondsstaat van de toekomst. En, via de gemeenschapsraden, krijgt tevens de oude droom van de heel-Nederlandse kulturele integratie een nieuwe kans en een sterke impuls.

Nu eindelijk de basis werd gelegd van een federaal België wil ik die kans niet zien verloren gaan.

Bovendien lijkt het mij evident dat de bestendiging van het unitair bestel de Brusselse Vlamingen en die uit Vlaams-Brabant duurder zou te staan komen dan de individuele inskriptierechten die thans werden toegestaan. Het is al te gemakkelijk aan maximalistisch opbod te doen, radikaal afwijzend te zijn en zich op die manier een imago van zuiverheid aan te meten.

Wij hebben iets meer nodig dan radikale, verontwaardigde moties. Wij hebben — vooral te Bruesel — realisaties nodig, konkrete dingen die van ons zijn en die een waarborg zijn voor onze blijvende aanwezigheid.

Het is al te gemakkelijk te zeggen : voor Vlaams recht doen wij geen enkele toegeving, aanvaarden wij geen enkel kompromis. Men moet ook zeggen hoe men dat Vlaams recht wil bekomen. En telkens komt men, in ons demokratisch bestel, uiteindelijk terecht in het Parlement waar moet gestemd worden en waar, voor ons Vlaams recht, de nodige stemmen, ook frankofone, moeten gevonden worden.

ANTON PYPE

Anton Pype: «Ik zou mijn protestaktie willen overdoen»

Anton Pype, die in de Sovjetunie tot vijf jaar werkkamp met streng regime werd veroordeeld, gaf dinsdag in het Brussels perscentrum toelichting bij zijn religieuze kruistocht die op 21 december van vorig jaar begon, en geïnspireerd werd door het Vlaams Aktiekomitee voor Oost-Europa (VAKOE).

Tijdens zijn voorhechtenis en het verblijf in een werkkamp, Lepley genaamd, in Dubrovlak (Mordanië) werd de Westvlaming voorkomend behandeld.

Zo te zien heeft hij hoegenaamd geen spijt van zijn aktie. Toen hij voor het universiteitsgebouw in Leningrad op 23 december zowat 1.300 pamfletten uitdeelde met verwijten aan het Russische regime, en spoedig opgepikt werd door geheime agenten van de befaamde KGB, zag het er nochtans niet zo rooskleurig uit.

Anton Pype betoonde zijn sympatie met het Verbond van Russische solidaristen (NTS), en dat kostte hem zijn vrijheid.

Anton Pype : *« Zolang het Russische volk verstoken blijft van demokratische rechten, zullen er aan de Berlijnse muur en langs de mijnenvelden van het IJzeren Gordijn mensen worden gedood. De onderdrukking van de andere volkeren in het sovjetblok zal voortduren en Europa zal verdeeld en machteloos blijven. Zolang het Russische volk zijn eigen lot niet kan bepalen, zal de bewapeningswedloop voortduren, en de Derde Wereld zal honger blijven lijden. Ik roep allen in het Westen op om deel te nemen aan de ideologische strijd voor de vrijheid in de landen die door een partijdiktatuur onderdrukt worden. »*

Anton Pype (32 jaar, ongehuwd), heeft voor zijn politieke daad zes maanden vrijheidsberoving gekend en hij heeft tientallen koninginnestukken voor schaakspelen gemaakt.

Nog steeds heeft hij er geen spijt van, en vooral is hij fier dat hij nooit een schuldbekentenis heeft ondertekend die men hen nochtans geregeld onder de neus duwde.

Ook heeft Anton Pype geen uitleg verschaft over de wijze waarop 1.300 pamfletten op enkele minuten konden uitgedeeld worden. De prokureur heeft wekenlang vergeefs naar Russische handlangers gezocht. En de ondergrondse Samizdat-pers heeft de aanklacht van Pype op ruime schaal verspreid.

Andere Vlamingen hebben de politieke aktie van Pype voorgedaan, zonder evenwel met dezelfde verstrekkende hinderlijke gevolgen.

Zijn zwartgrijze-pak-met-petje heeft Anton Pype nu onverwacht toch kunnen afleggen. Hijzelf zou zijn aktie nog eens willen overdoen, maar hij mag de Sovjetunie niet meer binnen.

Anton Pype : *« Ik zal anderen aanmoedigen om nieuwe akties te ondernemen. »*

Voorzitter Fernand D'Hondt van het VAKOE bevestigde dat zijn aktiekomitee nog initiatieven zal nemen om met informatiekampagnes het Sovjetregime onder druk te zetten, *« tot de akkoorden van Helsinki over het vrij verkeer van mensen en de vrijheid van informatie geëerbiedigd worden. »*

Kamerlid Willy Kuijpers, die alle mogelijke stappen heeft ondernomen om Pype vrij te krijgen, woonde de perskonferentie bij.

VLAAMS-BRABANT

Welkom aan alle mensen die het nederlandstalig karakter van onze gemeente eerbiedigen

Alle lezers van « Wij » kunnen gratis deze zelfklever bekomen bij Pajota (02/569.39.12) of bij Sellica (02/465.40.36).

Spaans federalisme

Het ziet ernaar uit dat de Katalanen eerder dan de Basken autonomie binnen de Spaanse staat zullen verwerven, al zal ook de Baskische autonomie binnen afzienbare tijd een feit zijn, want deze evolutie is inderdaad onomkeerbaar (om een gevleugeld woord van Simonet te gebruiken). Daarmee zal Spanje het tweede Middellandsezee-land zijn, dat naar de gewesten toe deeentraliseert. Italië is Spanje daarin voorafgegaan. Elders in Europa en met name in België en Groot-Brittannië is eveneens het proces tot federalisering ingezet, terwijl het federale systeem reeds lang ingeburgerd is in West-Duitsland en in Zwitserland. De enig-grote uitzondering op de regel is andermaal Frankrijk, waar de gewestvorming à la de Gaulle is gestrand wegens het tegenwringen van de Parijse unitaristen: noch Frans-Vlaanderen, noch de Elzas, noch Bretanje, noch Occitanie, krijgen zelfs een bescheiden begin van federalisering, ook al komt het federaliseringsproces in West-Europa in een stroomversnelling terecht door de gebeurtenissen in Spanje.

De Spaanse premier Suarez heeft in dit proces een belangrijke rol gespeeld. Na principiële beloften t.a.v. Katalonië en Baskenland, maken we thans de tweede fase mee, deze van de konkrete voorstellen, die omgewerkt in wetten door de Cortes zullen moeten onderzocht en goed- of afgekeurd zullen worden. Het lijdt geen twijfel dat de Cortes deze belangrijke wijziging in de politieke struktuur van Spanje zullen goodkeuren.
Suarez heeft hier zeer handig gemaneuvreerd. We moeten het trouwens wat Suarez betreft nu al stilaan weten, welk vlees we in de kuip hebben. Suarez is uitermate soepel en sluw, is zich zeer klaar bewust van zijn doel en gaat er resoluut op af. Samen met de koning Juan Carlos vormt Suarez de grootste verrassing van het post-Franco-tijdperk. Door de president van Katalonië in ballingschap, de heer Tarradellas naar Madrid uit te nodigen maaide Suarez de Katalaanse autonomisten het gras van onder de voeten, hoewel ze zich snel herstelden van hun verrassing. De voorzitter van de «Generalidad» (Katalaans parlement) hebben ze direkt als leidende figuur erkend, hoewel het duidelijk is dat de Katalanen deze relatief onbekende (zeker bij de jongeren) meer als symbool van de overgang beschouwen dan als de bewerker van de autonomie.
De Katalaanse autonomie zal vooral bestaan in het toekennen van uitgebreide bevoegdheden aan de zgn. mancomunidades. De statuten van de Katalaanse deelstaat in 1932 (vier jaar later door Franco afgeschaft) steunen op het beginsel «alle macht komt uit het volk». Het Katalaans werd de officiële taal (wat Franco prompt na zijn machtsovername ongedaan maakte). Madrid behield defensie, buitenlandse zaken, de betrekkingen tussen kerk en staat en de douane. Alle overige indelingen van de macht vielen te beurt aan Barcelona, met inbegrip van een eigen fiskaliteit. Dat was vooral ook op ekonomisch vlak belangrijk, want Barcelona heeft zich altijd misbruikt gevoeld. Katalonië is inderdaad de meest geïndustrialiseerde provincie (straks deelstaat van Spanje). Het zoveel rijkere Katalonië kon het niet velen, onder het bevel van het zoveel armer Madrid te staan. Hetzelfde geldt trouwens het Baskenland, Asturië en Andaloesië waar Franco eveneens autonomistische bewegingen de kop heeft ingedrukt, die thans weer van zich laten horen.
In het Baskenland zijn de begeleidingsverschijnselen geweldadiger dan in Katalonië. De moord op de voormalige burgemeester van Bilbao door de ETA (nationalistische bevrijdingsorganizatie) Ibarra is lang niet op de instemming van de Basken onthaald. Sommigen in de ETA keurden deze moord af, evenals de grote meerderheid van de bevolking. Het was trouwens al met de verkiezingen gebleken, dat de meerderheid van het Baskische kiezerskorps zich uitsprak voor de PNV, (Baskisch-nationale partij) i.p.v. voor de EIA, de politieke vleugel van de ETA (net zoals de IRA een politieke vleugel heeft, die wortelt in de Sinn Fein). Deze uitslag en de afkeuring van de ontvoering en terechtstelling van Javier Ibarra zijn voor de ETA een teken aan de wand, ook al mogen de ETA-leden nog steeds rekenen op de bevolking, die de ETA herbergt, bevoorraadt en verbergt, zodanig dat de voorwaarden tot de echte guerrilla vervuld zijn, nl. «zich bewegen als vissen in het water» (Mao tse Toeng).
Na de principiële toekenning van de autonomie aan Katalonië is het eenvoudig ondenkbaar dat Madrid aan Bilbao zou weigeren wat het aan Barcelona toestaat. Binnen betrekkelijk korte tijd zal Baskenland dan ook de integrale amnestie, die het reeds gedeeltelijk ontving, waarschijnlijk zelf kunnen verlenen.
Vanuit Vlaanderen volgt men met meer dan gewone belangstelling de eerste stappen van Madrid op het federalistische pad. Ook hier stijgt het ongeduld en wordt de eis steeds luider geroepen: zo vlug mogelijk een Vlaamse staat!

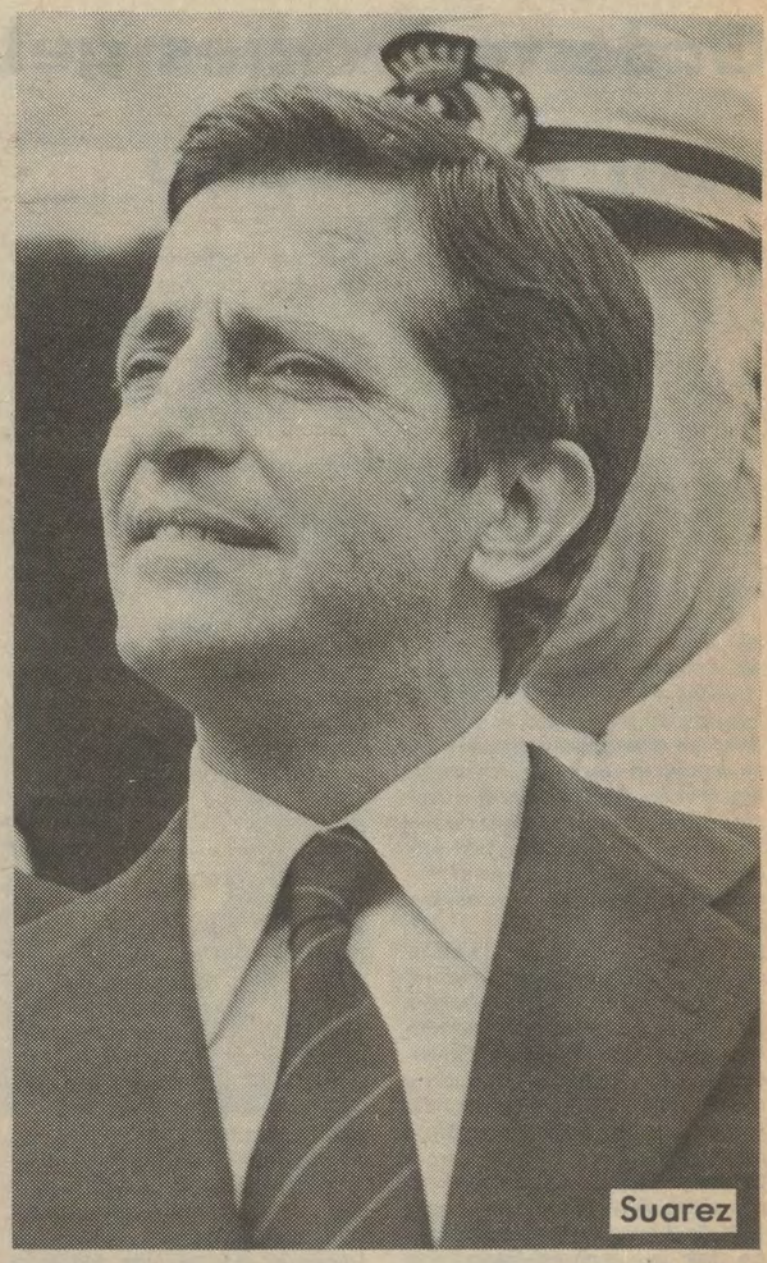
Suarez

Onafhankelijk en verdeeld Afrika

Volgende landen zijn de jongste vijf jaar onafhankelijk geworden: Kaapverdische Eilanden, Guinee-Bissau, Sao Tomé-en-Principe, Angola, Mozambique, Komoren, Seychellen, Transkei en zopas Djiboeti (waarop de buren Etiopië en Somalia azen..)
Volgende landen veranderden van naam: Portugees Guinee werd **Guinee-Bissau**, Dahomey werd **Benin**. **Steden die een nieuwe naam kregen**: Fort Lamy werd **Ndjamena**, Nova Lisboa werd **Gaborone**, Lourenço Marques werd **Maputo**, Tananarive werd **Antananarivo**.
Malawi kreeg een nieuwe hoofdstad: **Lilongwe** in plaats van Zomba. Tanzania zal zijn hoofdstad verplaatsen van Dar-es-Salaam naar **Dodoma**. Lagos zal als hoofdstad van Nigeria worden vervangen door een plaats in het centrum van het land.
Nadat Spanje uit de Spaanse Sahara is weggetrokken, is dit land feitelijk bezet door Marokko en Mauretanië. Door geen enkel ander land is deze feitelijke toestand evenwel erkend. Er is ook een **Arabische Saharaanse Democratische Republiek** uitgeroepen, die vooral wordt gesteund door Algerije en Libië maar die door enkele andere Afrikaanse landen is erkend. Feitelijk gezag schijnt deze republiek evenwel in het land niet te bezitten, doch haar guerrilleros zijn niet bang voor een huzarenstuk (zoals de raid op Noeaksjot en Mauret = nië).
Deze week had in Gabon de topkonferentie van de OAE (Organisatie van Afrikaanse Eenheid) plaats. De eenheid was echter ver zoek onder de deelnemers. Tooh besloten Tanzania en Oeganda (Amin was tegen de verwachting in toch gekomen, en nog wel in groot militair ornaat) hun Oostafrikaanse Gemeenschap te handhaven. Over de meeste andere punten waren de OAE-deelnemers het echter grondig oneens, niet het minst over de Rhodesische Bevrijdingsbeweging die in twee tot de tanden bewapende en seherp rivaliserende organisaties zijn uiteengevallen.

Laatste loodjes gelegd

IN DE SENAAT

De voorbije zittijd heeft geen potten gebroken, wat te verklaren is door de zeer korte zittijd, die het nieuw gekozen parlement na wekenlang formatieberaad werd gegund.

Openbare werken

Van de parlementaire werkzaamheden van vorige week, ging onze aandacht naar de senaat, waar de begroting Openbare Werken 1976/77 op de korrel werd genomen en waar minister De Bruyne (Buitenlandse Handel) zijn eerste tussenkomst als minister hield. Hij was meteen ook de eerste van de drie VU-ministers om dat te doen.

De rij VU-sprekers werd geopend door **senator Maes**, die vooral de slakkengang betreurde, waarmee de aanleg van de grote ring rond Brussel gepaard gaat terwijl bovendien de helft van de kredieten wordt besteed aan projekten, die met de grote ring rechtstreeks niets te maken hebben. Terloops herinnerde hij aan het schandaal van Zeebrugge, waar de werken aan de nieuwe zeesluis reeds drie miljard bijkomende en vermijdbare uitgaven heeft gevergd. Hij trok vooral van leer tegen het onaanvaardbare systeem van de kompensaties, waarbij vastgesteld wordt dat de meeste kompensatiekredieten niet eens verdeeld worden. Van een kompensatiekrediet van 1972 van 445 miljoen werden de jongste jaren ... 13 miljoen besteed hoewel Wallonië toch voor heel wat dringende problemen geplaatst wordt. Senator Maes handelde daarna over de tunnelbouw onder de Rupel te Boom, de onsamenhangende en onproduktieve huurpolitiek van de Regie der Gebouwen, de slechte huisvesting van de rijkswacht (een oud zeer) enz.

VU-senator Jorissen had het hoofdzakelijk over de wegeninfrastruktuur rond Mechelen niet zozeer om meer kredieten te vragen dan wel om op het verleggen van prioriteiten en meer soberheid aan te dringen.

VU-senator Van Ooteghem is van oordeel dat verbetering van het bestaande thans belangrijker is dan nieuwe projekten. Hij vroeg zich af, of een rijksweg, die de taalgrens niet overschrijdt tot de regionaliseerbare materies behoort, en drong in dit verband aan op de splitsing van het Wegenfonds.

Na enkele bespottelijke facetten van de toestand in waterwegen te hebben gehekeld drong hij aan op snellere aanbestedingen in dijkversterking. In dit laatste verband betwijfelde hij het nut van de stormstuw op de Schelde en pleitte hij voor hogere en steviger dijken. Ook inzake rampenschade drong de h. Van Ooteghem aan op meer spoed.

Na zich voorstander te hebben genoemd van een Vlaams havenschap bepleitte de senator uit Gent de verdere uitbouw van Zeebrugge. Hij achtte een nieuwe zeesluis te Terneuzen (125.000 ton) nodig daar bij een eventueel defekt aan de eerste sluis Gent zou afgesneden zijn. De Dienst der Gebouwen kreeg ook een veeg uit de pan wegens zijn niet-efficiënte werking. Na op het belachelijk lage krediet voor fietspaden te hebben gewezen verzette spreker zich tegen verdere lintbebouwing in het kader van de stedelijke expansie. Ook moet er een verkavelingsstop komen vooral in Vlaams Brabant.

VU-senator Van In sprak uitvoering over de bouw van een gasterminal in zee vóór Zeebrugge. Hij stelde tal van vragen en sprak de vrees uit, dat Distrigaz wel eens teveel het laken naar zich toe zou trekken. Ook in veiligheid rijzen vragen. Ten slotte stelde de h. Van In dat in het licht van de nakende gewestvorming de struktuur van het departement OW dient herzien te worden zodanig dat er een volwaardige, efficiënte en ekonomisch verantwoorde Vlaamse Rijkswaterstaat zou komen.

IN DE KAMER

Financiering universitaire instellingen

In verband met het wetsontwerp tot wijziging van de wetgeving betreffende de financiering van de universitaire instellingen diende VU-kamerlid *Kuijpers* een amendement in, dat hij echter weer introk nadat minister Raeymaekers de oprichting van een Hoge Raad voor het Universitair Onderwijs had aangekondigd, die ruim en demokratisch zal samengesteld worden.

Een antwoord op zijn FDF

Op een mondelinge vraag van VU-kamerlid *Emiel Van Steenkiste* betreffende de aanwerving van jobstudenten bij de RTT te Brussel tijdens de maanden juli en augustus verstrekte minister Defosset (FDF) slechts een half antwoord, ijskoud en precies tegen zijn zin. De h. Van Steenkiste had in zijn vraag gewezen op een bepaalde diskriminatie bij deze aanwervingen ten nadele van Vlaamse studenten... Uit dit romp-antwoord blijkt in elk geval dat op 3 aanwervingen er 2 naar franstaligen gaan in de Brusselse diensten.

Bedenktijd voor A 24

Op vraag van VU-kamerlid *Jaak Gabriëls* deelde minister Mathot, Openbare Werken, mede dat hij een pauze van twee maanden heeft ingesteld, om over de verdere evolutie ter zake na te denken. Er zal o.m. geen nieuwe aanbesteding worden uitgeschreven, terwijl de uitvoering der werken eveneens voor twee maanden werd opgeschort.

SUCCES KLEDING MEYERS
gaat zeer waarschijnlijk zijn 50-jarig bestaan te Aartselaar vieren...

Niettegenstaande Redy Meyers, zaakvoerder van SKM eerder zwijgzaam blijft, omtrent de mogelijke overbrenging van de grote kledingszaak naar een pracht van een nieuwbouw te Aartselaar, wist WIJ, Vlaams-Nationaal toch zoveel gegevens los te krijgen, dat we praktisch met zekerheid kunnen bevestigen, dat de plannen van SKM vaste vorm krijgen... en we ons nà de verlofperiode aan de aankondiging mogen verwachten dat SKM de grote beslissing heeft genomen, om de magazijnen te Niel, naar Aartselaar over te brengen.

SKM sinds minimum twee jaar genoodzaakt om zijn omzet af te remmen wegens groot plaatsgebrek, zal zeker in de geplande nieuwbouw de nodige ruimte vinden om zijn duizenden klanten, op een passende manier te kunnen ontvangen, en te bedienen. De ontelbare dames en heren, die sinds twee jaar de « Meyers Koffiebar » moesten missen, zullen zeker in de nieuwe vestiging terug hun pintje kunnen pakken, of van hun bakske troost kunnen genieten!

Redy Meyers gaf WIJ, Vlaams-Nationaal alvast de verzekering dat de uiteindelijke beslissing zeer nakend is, en hij graag op 8 september vrijuit over de toekomst van SKM zou willen praten.

Aan de enorm voordelige prijzen, die **nu reeds** voor de ganse zomerkollektie gemaakt worden, is het ook te merken dat SKM met zo weinig mogelijk voorraad dit zomerseizoen wenst af te sluiten, daar dit seizoen wellicht het laatste of voorlaatste voor **SKM in Niel** zal zijn.

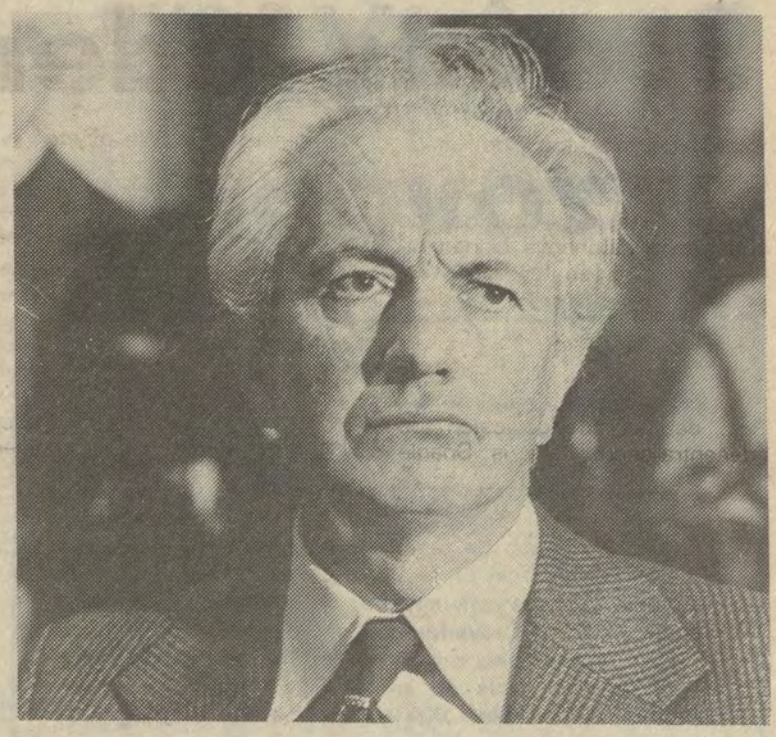

Coppieters:

Vrijheid van school- en taalkeuze te Brussel

VU-senator Coppieters is ten zeerste begaan met het nederlandstalig onderwijs te Brussel. Zijn open brief aan premier Tindemans loog er niet om en ook zijn tussenkomst in het senaatsdebat over de onderwijsbegroting 1977 stond o.m. in het teken van deze bezorgdheid. Hij zei besluitend: « Voor het Brusselse gezinshoofd bestaan er voortaan twee heilige vrijheden: nl. de vrijheid van schoolkeuze op levensbeschouwelijk gebied en de vrijheid van taalkeuze. Voor de eerste zijn er de nodige waarborgen, voor de tweede moeten dringend die waarborgen voorzien worden en wel zodanig dat die vrijheid gegarandeerd wordt op alle niveaus en voor alle soorten onderwijs. Vooral voor sommige scholen voor bijzonder onderwijs bestaan er ter zake een aantal moeilijke situaties. »

Vooraf had de senator gehandeld over de verlengde leerplicht, de numerus clausus (die hij een onaangename verrassing noemde), het probleem van de rijksscholenbouw, het statuut van het personeel van het gesubsidieerd onderwijs, en de toepassing van het kultuurpakt in benoemingen. In een zeer korte tussenkomst vroeg *VU-senator Maes* opdat er een einde zou gemaakt worden aan de dure reklamecampagnes van de onderscheiden onderwijsnetten.

UIT DE WETSTRAAT

De vakantie nadert met rasse schreden, ook voor de parlementsleden (die er niet kwaad om zijn te bekomen van verkiezingsperikelen en van debatavonden. Tot spijt voor wie het benijdt is de verwachte scheuring in de VU er niet gekomen. Zij heeft zich werkelijk gedragen als een volwassen partij en de oprispingen van de Vlaams-Brabanders w.o. Jef Valkeniers komen heel wat oprechter over dan de duivel-in-wijwater-taktiek van een Weckx of Diegenant. De eerste is bij de laatste verkiezingen met de hakken over de sloot in het parlement geraakt en wil nu zijn positie verstevigen met deze weinig geloofwaardige guerrillataktieken. Diegenant die tot voor de fusies burgemeester was van Itterbeek dat nu tot Dilbeek behoort, voelt de hete adem van Jef Valckeniers in zijn nek. De konkurrentie is hard. De burgemeester van die zgn. inschrijvingsgemeenten hebben verzamelen geblazen tegen die inskriptierechten. Zij hebben gelijk waar zij beweren dat hierdoor een discriminatie wordt ingevoerd, een privilege, en dat de betrokken gemeenten er administratief zullen onder lijden. Het is alleszins tegen de geest van een pacifikatie dat deze rechten niet uitdovend zijn. Hoe een Vlaamse autonome staat met deze eersterangsburgers zal kunnen handelen moet de toekomst uitwijzen. Intussen kan men deze Vlaamse burgemeesters aanraden om een konsekwent Vlaamse politiek door te voeren door bv. het gemeentepersoneel op te leggen enkel Nederlands te praten en door een vastberaden grondpolitiek te voeren. Ware zulks in het verleden het geval geweest, dan zou men wellicht nu die inschrijvingsrechten niet hebben moeten overwegen. Misschien zal dit alles een verhoogde weerbaarheid van de Vlamingen tot gevolg hebben zoals ook reeds blijkt uit het sukses van de IJzerbedevaart.

Wat er ook van zij, de ganse diskussie tussen voor- en tegenstanders van het Egmontpakt, komt in feite, vooral voor Vlaams-Brabant neer op een tegenstelling tussen optimisten en pessimisten. De toekomst zal moeten uitwijzen wie gelijk krijgt. Intussen moet men ook binnen de VU als een volwassen partij de oprechte standpunten van de tegenstanders aan het woord laten. Het kan immers terecht betwijfeld worden of de pacifikatie op lange termijn wordt verwezenlijkt.

In de Nederlandse Kultuurraad voerde de PVV weer een kras politiek nummertje op. De h. Waltniel gesteund door de h. Grootjans verweet de h. Coppieters, voorzitter van de Nederlandse Kultuurraad diens brief aan de regering in verband met de steun aan het Nederlandstalig onderwijs te Brussel. De PVV diende daarbij een motie in voor de toekenning of de verlenging van bijzondere normen aan het Vlaams onderwijs in de hoofdstad. VU-voorzitter Schiltz prikte het hypokriet PVV-ballonnetje door. Hij verwees ernaar dat de PVV in 1970 samen met de PLP voorstelde om de beruchte vrijheid van het gezinshoofd te Brussel in te voeren. Verder wees Hugo Schiltz erop dat het toen afgesloten pakt omtrent de bijzondere normen niet werd uitgevoerd o.m. onder het driejarig ministerschap van onderwijsminister De Croo. Intussen stonden een « Vlaamse » PVV-volksvertegenwoordiger van Leuven en een even « Vlaamse » PVV-senator van Ieper in de wandelgangen met mekaar een babbeltje te houden in de taal van Molière...

Tot slot mag de maiden speech van onze Limburgse coming man Jaak Gabriëls nog worden vermeld. Hij stelde een weliswaar korte vraag over de beruchte A-24. De CVP hield zich afzijdig, maar na het antwoord van minister Mathot staken alle Limburgers de hoofden bijeen om de zaak te bespreken. Twee van de drie Vlaamse regeringspartners zijn tegen de A-24 gekant. Ook hier ligt een moeilijke en delikate taak voor de parlementsleden van de meerderheid. Een konfrontatie met de harde werkelijkheid van de regeringsverantwoordelijkheid.

H.C.

Doel IV, Tihange III, enzovoort!

Er werd nu ook een bouwvergunning afgeleverd voor de derde produktie-eenheid in Tihange. Volgens de voormalige minister van Waalse zaken Califice was dit een lopende zaak. Inmiddels protesteerde de Bond Beter Leefmilieu nogmaals tegen de voortzetting van het kernenergieprogramma, en vroeg aan de regering uitstel voor de bouw van Tihange III en Doel IV. Ook de Franse regering gaf deze maand haar toestemming voor de bouw van een snelle kweekreaktor te Creys-Malville, nabij Lyon in de Rhônevallei. Dit Super-Phénix projekt wordt door België financieel gesteund, net zoals de snelle kweekreaktor in Kalkar, West-Duitsland. Aktie KERN eist dat de regering haar steun zou intrekken, op grond van de massale protesten in Frankrijk, en wijst erop dat president Carter de ontwikkeling van snelle kweekreaktoren in de Verenigde Staten van Amerika liet stilleggen, ondermeer om het gevaar voor de verdere verspreiding van kernwapens in te dijken. De Verenigde Aktiegroepen voor Kernstop hebben inmiddels een nieuwe manifestatie aangekondigd op 1 oktober aanstaande vanaf 14 uur 30 op de Grote Markt te Antwerpen, onder het motto « Het Grote Kerngevaar Gebeuren ». Argumenten hebben ze blijkbaar genoeg. De ruime diskussie over het energiebeleid, die door de vorige regering beloofd was, heeft nog niet plaats gevonden in parlement. Met Doel I, II en III, en Tihange I en II, en met de bouwvergunningen op zak voor Doel IV en Tihange III kregen de elektriciteitsproducenten hun zin, zonder noemenswaardige inspraak van de bevolking. België exporteert 15 t.h. van zijn totale elektriciteitsproduktie naar buurlanden, zodat ons land op korte en zelfs op middenlange termijn in staat is om aan zijn reële behoeften te voldoen, door de uitvoer te verminderen naargelang de stijgende behoefte.

*De derde kerncentrale te Doel werd aanvankelijk gebouwd **zonder vergunning**. Nu wordt voor een vierde produktie-eenheid voor kernenergie te Doel wel een bouwvergunning verleend, nog voordat het beloofde energiedebat in het parlement heeft plaatsgehad. In beide gevallen werd er met de rechten van de gemeenschap een loopje genomen.*

Kernenergieprogramma's stuiten op een toenemende aantal ekonomische bezwaren. De investeringskosten werden onderschat: bedragen ruim 3.000 fr. per kilowatt geïnstalleerd vermogen méér, dan door de Kommissie der Wijzen werd vooropgesteld. Het kostenverloop in de splijtstofcyclus werd eveneens onderschat: de Kommissie der Wijzen rekende op 0,185 fr. per kilowatt-uur. In werkelijkheid is het al 0,254 fr. per kilowatt-uur geworden! Verder stijgen de kosten van opwerking en opslag van radioaktieve stoffen pijlsnel, zoals trouwens ook de prijs van het uranium. Ook het groeiritme van het elektriciteitsverbruik werd overschat: in 1974 bedroeg het groeipercentage nog 7,2 t.h., verleden jaar nog slechts 5,6 t.h. en er wordt tot 1985 geen grote wijziging verwacht.

RAPPORTEN: ONZEKERHEID

De rapporten over kernenergie wijzen op een toenemende bezorgdheid en onzekerheid:

- De Britse regeringskommissie over kernenergie wijst op het toenemend plutonium-gevaar, omdat dit hoog radioaktief element uitstekende mogelijkheden biedt als... middel om chantage en sabotage te plegen.
- De rechtbank te Wyhl in de Bondsrepubliek Duitsland verbood de bouw van een kerncentrale ter plaatse, omdat een ongeluk daar... een nationale ramp zou betekenen. Een Nederlands rapport wijst voor de Maasvlakte op hetzelfde risiko.
- Nederland gaat het budget voor energieonderzoek voor de komende vijf jaar ombuigen: steenkool krijgt de hoogste prioriteit, ten nadele van kernenergie.
- Op grond van de grote gevaren, is kernenergie geen aanvaardbaar alternatief. Daarom heeft ook de Zweedse regering de bouw van nukleaire centrales beknot.

BETWISTE BOUWVERGUNNINGEN

De touwtrekkerij rond de afgeleverde bouwvergunningen voor Doel IV en Tihange III is begonnen. Terloops weze eraan herinnerd dat de werken aan Doel III reeds zonder bouwvergunning werden aangevat en dat achteraf, in versneld temo, het « nodige » werd gedaan om de elektriciteitsproducenten aan de vereiste bouwtoelating te helpen. Verontwaardige protesten van de bevolking waren daaraan niet vreemd. Daaruit zijn blijkbaar lessen getrokken, want de overheid en de kilowatt-promotoren zijn nu in orde met de letter van de wet. Toch dient te worden opgemerkt dat zowel Doel IV als Tihange III er zullen komen, zonder dat het beloofde energiedebat in het parlement heeft plaatsgehad. Felle reakties liggen dan ook voor de hand.

Vandaar de klare en ondubbelzinnige houding van de Volksunie uit het Waasland, die zich met duidelijke argumenten kant tegen de bouw van de vierde kerncentrale te Doel.

Ook de Bond Beter Leefmilieu heeft de argumenten van minister Califice weerlegd. Kenmerkend voor de heersende mentaliteit is zijn werkwijze. Begin deze maand liet hij de vereniging weten dat ze akkoord ging met de bouw van de vijf bestelde kerncentrales, waaronder Tihange II en III en ook met... Doel IV. In feite ging het over Doel I, II en III en over Tihange I en II, waarvan een woordvoerder van de Bond had gezegd dat de vereniging ze « met waakzame gelatenheid » aanvaardde. Het ging dus niet over Doel IV en Tihange III, zoals minister Califice beweerde. De Bond heeft zowel protest aangetekend tegen Doel IV (bij staatssekretaris voor ruimtelijke ordening Eyskens) als tegen Tihange III (bij die regering). Ook de verklaring van minister Califice — als zou het niet gaan om een nieuwe toegeving aan de elektriciteitsproducenten — maar wel om de verwezenlijking van een sinds jaren vastgelegd programma, wordt fel gekontesteerd door de B.B.L.

KERNSTOP

Een mogelijke kernstop, zoals die wordt verdedigd door de kontestanten van de kernenergie betekent niet dat het onderzoek inzake kernenergie moet worden stopgezet. Integendeel. Evenmin blijven ze blind voor de energieproblemen, zoals ze zich nu en in de toekomst aandienen. Ze houden veeleer een pleidooi voor gelijkwaardige subsidiëring van onderzoek inzake energiebesparing en andere energievormen.

Kernstop bepleiten zij tot er een aanvaardbare oplossing gevonden is voor het radioaktief afval, waaronder plutonium, grondstof voor kernbommen en uiterst giftig gedurende bijna een kwart miljoen jaar. Kernstop ook tot alle problemen van reaktorveiligheid zijn opgelost.

De inhoud van zulke kernstop werd inmiddels ook nauwkeurig omschreven: bouwstop voor alle commerciële kernreaktoren, inbegrepen deze die reeds besteld werden door de elektriciteitsbedrijven. Stopzetting ook van de op uitbreiding van het kernenergienet gerichte planning.

In 1975 werd 53,5 t.h. van de energie betrokken uit petroleum, 21,8 t.h. uit steenkool, 21,5 t.h. uit aardgas. Ons land was toen voor 85,2 t.h. afhankelijk van het buitenland voor zijn energiebevoorrading. Bij de binnenlandse grondstoffen werden dan nog de ingevoerde hoeveelheden uranium gerekend ten behoeve van onze kerncentrales, zodat onze energie-onafhankelijkheid beduidend minder was dan de rekenkundige 14,8 t.h. Meteen is duidelijk dat niet uitsluitend windmolens en zonnekollektoren een alternatief hoeven te zijn voor de kerncentrales. Mits een goede planning, een efficiënt doorgevoerd wetenschappelijk onderzoek, en een ernstige strijd tegen energieverspilling kan de kloof van enkele decennia worden overbrugd, en zodoende tijd gewonnen om een volwaardig alternatief energiebeleid uit te bouwen zonder de onomkeerbare risiko's van de kernenergie.

Dirk Buyes

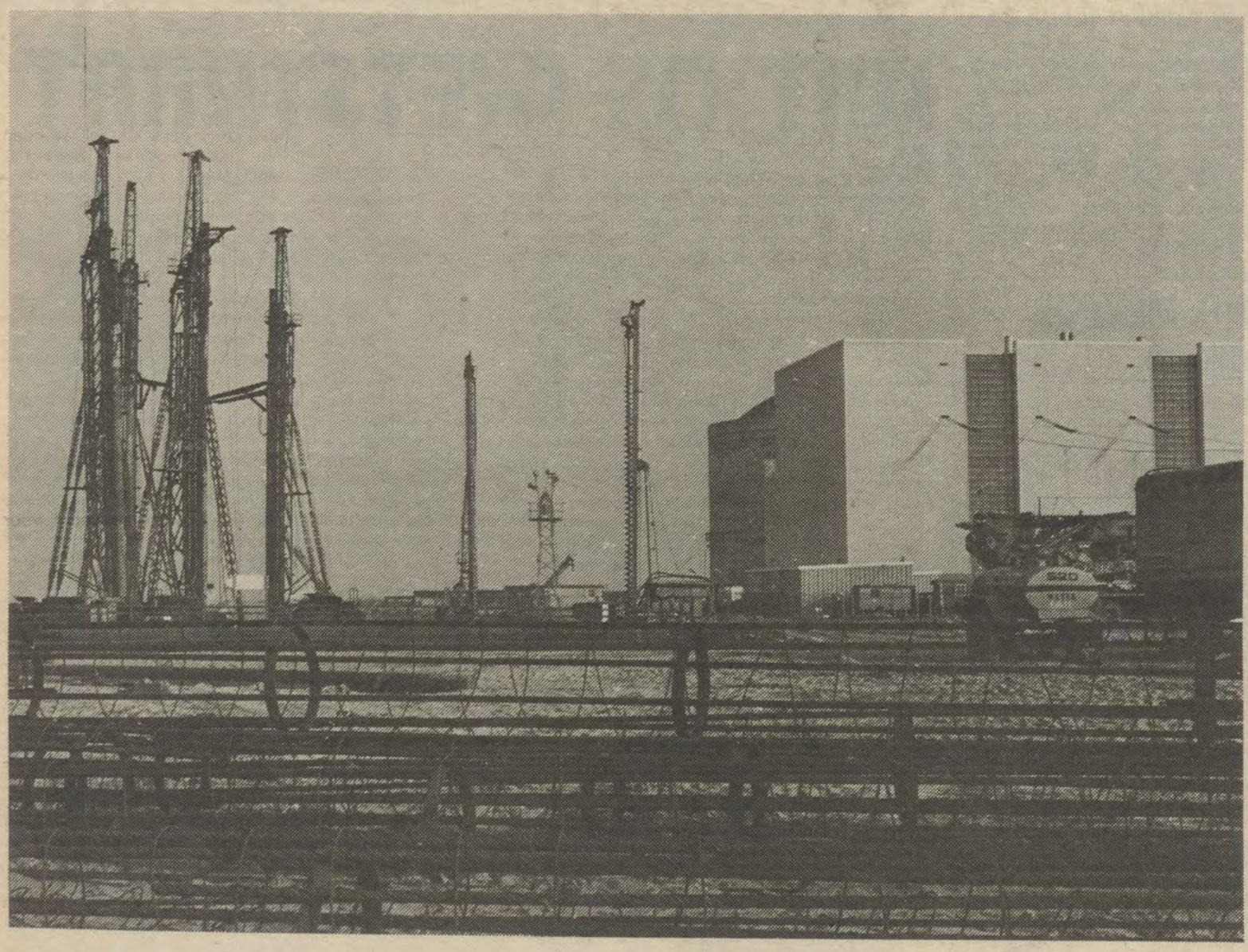

WIJ in de Volksunie

De eerste Egmontkonfrontatie

Het Egmontakkoord heeft in Vlaanderen heel wat reakties losgeweekt. Een onmiskenbaar gebrekkige voorlichting in de eerste uren na de ondertekening van het Egmontpakt, heeft twijfels, misverstanden en toorn aangewakkerd. Gezaghebbende woordvoerders van kultuur- en strijdverenigingen hebben overhaast verklaringen verspreid die aanleiding gaven tot onverantwoorde politieke stemmingmakerij. Sindsdien is de kruitdamp wat opgetrokken, en heeft elkeen die dat wil kennis kunnen nemen van de uitgebreide teksten van het Egmontpakt.

Een openbare konfrontatie tussen voor- en tegenstanders van het gemeenschapspakt heeft evenwel lang op zich laten wachten. Een uitnodiging van VU-voorzitter Hugo Schiltz aan het overlegcentrum van Vlaamse verenigingen voor een open diskussie werd aanvankelijk onbeantwoord gelaten. Een konfrontatie is nu uiteindelijk voor het najaar in het vooruitzicht gesteld.

Vorige week donderdag evenwel had in Leuven een eerste Egmontkonfrontatie plaats waarop de ondertekenaars Hugo Schiltz en Wilfried Martens (CVP) de handschoen opnamen tegen de sceptici: VVB-voorzitter Paul Daels, professor De Wachter (KUL) en Wilfried Wouters, voorzitter van de milieugroepering Zenne en Zoniën. BSP-er Tobback vertolkte het standpunt van zijn partij.

Uit dat debat — in een nokvol auditorium van de Vlaamse Leergangen te Leuven — kunnen we hier slechts enkele markante passages lichten.

CVP-voorzitter Wilfried Martens benadrukte dat het omstreden inschrijvingsrecht voor franstaligen in Vlaamse randgemeenten geenszins mag vergeleken worden met de faciliteiten in de zes randgemeenten. Immers, in deze fameuze Egmontgemeenten worden geen franstalige administratieve kernen in het leven geroepen. Diegenen die een beroep doen op dit buitengewoon recht (administratief, juridisch en elektoraal) dienen aan te kloppen bij een Brussels gemeentebestuur. In verband met de opheffing van de pariteit, verduidelijkte de CVP-voorzitter dat de voorkeur werd gegeven aan reële bevoegdheden voor de Brusselse Vlamingen boven een uitgeholde pariteit.

Wilfried Martens deed ook nog een bekentenis van formaat: «Gebiedsruil is een kommunautair diskussiepunt dat wij Vlamingen nooit meer mogen aansnijden. Ik beken dat ik een blunder begaan heb door in 1962 6.000 inwoners van de Voerstreek te ruilen tegen 62.000 Vlamingen in de streek Komen-Moeskroen. Gebiedsafstand is dan ook dit keer bij ons geenszins bedacht als politieke pasmunt.»

HISTORISCHE KANS

VU-voorzitter Hugo Schiltz wees er op dat in de voorbije weken volkomen ten onrechte de indruk werd gewekt dat de toegevingen (vnl. het inskriptierecht) uitsluitend van Vlaamse zijde zouden gekomen zijn. De franstalige pers jubelt niet. De franstalige onderhandelaars hebben immers toegestaan dat de Vlamingen in Brussel een doeltreffend vetorecht krijgen in het geval zij zich politiek, kultureel of sociaal benadeeld zouden voelen.

Hugo Schiltz: «Haast 20 t.h. van de Brusselse kiezers kan in de hoofdstad de frankofone meerderheid een voet dwars zetten, als dit nodig mocht blijken. Brussel wordt als derde macht uitgehold, zodat de drieledige gewestvorming — die volop in uitvoering was — nu doorbroken wordt.

Belangrijk is daarbij dat de Vlaamse gemeenschap in Brussel zich als politieke entiteit kan organizeren en manifesteren. Nog nooit voorheen hebben de frankofonen dat aanvaard.»

BSP-er Tobback, die ook tijdens de diskussies aehteraf het derde wiel van de tandem was, beaamde de standpunten van Schiltz en Martens, en wees onder andere op het grondbeleid dat de motor van de verfransing rond Brussel kan stilleggen.

Kwamen vervolgens de «antagonisten» aan het woord. Professor Dewachter wees erop dat het Egmontakkoord de handicap heeft dat het parlement geen grondwetgevende bevoegdheid heeft...

Dat in een eerste faze vooral de gewestvorming gerealizeerd wordt, en de federalizering op tweeledige basis pas na verkiezingen kan geschieden, is hem een grote zorg.

Volgens prof. Dewachter zouden de gewestraden ook een zwaarder politiek gewicht hebben dan de gemeenschapsraden. Toch erkende de Leuvense professor dat het gemeenschaps=kkoord de weg naar het federalisme opent. Maar hij stelde daarbij de vraag of de Vlamingen geen té hoge prijs betaalden. Dat was ook de opwerping van notaris Paul Daels, die sceptisch staat tegenover een mogelijke pacifikatie, als gevolg van het Egmontakkoord. De VVB-voorzitter zei dat voor de eerste keer Vlaamse elsen in een regeerakkoord werden opgenomen, maar hij was van oordeel dat het onaanvaardbaar is dat de autochtone Brusselse Vlamingen eenzelfde statuut krijgen als franstalige inwijkelingen, die zich in Vlaamse gemeenten rond Brussel niet willen aanpassen.

Wilfried Wouters van het gewestelijk overlegcentrum van Vlaamse verenigingen benadrukte vooral dat Vlaanderen een historische kans gemist heeft om te tonen hoe sterk het Vlaams gewest is aan zijn grenzen. En ook nog: de inwoners van de Brusselse agglomeratie blijven alsmaar uitzwermen naar de randgemeenten, en werken de verbrusseling (verstedelijking én verfransing) in de hand.

APPARENTERING

De eerste Egmont-konfrontatie eindigde zeker niet onbeslist; de Egmont-onderhandelaars beantwoordden alle opwerpingen van de antagonisten. VU-voorzitter Hugo Schiltz vermeldde onder meer dat de instemming van FDF-voorzitter Defosset om Brussel tot de 19 gemeenten te beperken niet zonder kommunautair belang is. Hugo Schiltz: *«Mij interesseert minder de intentie van de politieke tegenstander, dan wel de machtsmiddelen die de (Urusselse) Vlamingen in handen krijgen om zich afdoende te weren.»* Schiltz zei ook nog dat er een politiek akkoord is tussen de regeringspartijen om apparentering tussen (Vlaamse) lijsten van Brussel en deze van Halle-Vilvoorde en van Leuven mogelijk te maken.

De twee door Vlaamse groeperingen meest omstreden bepalingen in het Egmontakkoord — opheffing van de pariteit in Brussel en inskriptierecht — werden door VU-voorzitter Hugo Schiltz toegelicht met het argument:

— dat de Brusselse Vlamingen voor het eerst eigen politieke strukturen krijgen;

— dat de frankofonie in het Brussels randgebied in toom kan gehouden worden als de Vlaamse bewindvoerders dit zelf wensen (het grondbeleid in Vlaams-Brabant).

ANDER EN BETER?

Tijdens de televisie-uitzending Konfrontatie, vorige zondag, benadrukte Hugo Schiltz — in antwoord op veelvuldige vragen van PVV-voorzitter Frans Grootjans — dat de frankofonen in de zogenaamde Egmontgemeenten gedoemd zijn om een minderheid te blijven, als de betrokken gemeentebesturen dat zelf willen.

Er werd ook aan herinnerd dat de PVV in 74 principieel instemde met een inschrijvingsrecht voor frankofonen gedurende 20 tot 30 jaar...

Uit beide konfrontaties — in Leuven en op televisie — onthouden we dat de tegenstanders van het Egmontpakt echt hun bovenste best moeten doen om argumenten te zoeken waardoor we zouden moeten overtuigd geraken dat een ander en een beter kommunautair vergelijk in dit land mogelijk is. **Waarmee we niet willen verhelen dat het fameuze inskriptierecht en de bevestiging van Brussel als frankofone stad met bijzondere rechten voor de Vlamingen, ons als geboren en getogen Vlaamse Brusselaar zwaar op de maag ligt... (HDS)**

ANTWERPEN

Spelen CVP en BSP vals?

Kakafonie rond luchthaven-Deurne

Tijdens de laatste gemeenteraadszitting werd het ontwerp-gewestplan besproken. Een groot gedeelte van de aandacht ging naar de toekomst van de luchthaven Deurne.
Op het gewestplan blijft de luchthaven behouden, de aanhef voor een echte kakofonie tijdens de raadszitting.

BSP draait rad voor kiezersogen

Burgemeester Dequeecker (BSP) vertolkte een standpunt in strijd met het kollege-voorstel dat de luchthaven wil omvormen tot groene zone. Hij wees op het belang van de luchthaven voor de metropool Antwerpen, het feit dat zij de belangrijkste luchthaven van België is, na Zaventem, en op het volmondige instemmen van de BSP met het behoud ervan, enkele jaren geleden. Hij stemde nochtans voor het kollegevoorstel en verantwoordde deze handelswijze door af te kondigen dat het ontwerp-gewestplan op dat punt toch doorgang zal vinden, zodat tegen of voor stemmen hier van alle belang ontbloot is.

Onder druk van groot-kapitaal

VU-raadslid Doevenspeck wees erop dat in de GOM de CVP zowel als de BSP, samen met alle andere groepen daarin vertegenwoordigd, unaniem hun steun aan de luchthaven Deurne hebben betuigd.
Een BSP-raadslid replikeerde hierop door te wijzen op de aanwezigheid van ekonomische belangengroepen onder wiens druk het behoud van de luchthaven Deurne zou zijn geëist.

CVP huldigt stilzwijgen

Op de tussenkomst van P. Doevenspeck werd door de CVP helemaal niet geantwoord. Ook als naar voor werd gebracht dat door wetenschappelijk verantwoorde metingen werd bewezen dat de geluidshinder en de milieubelasting van de luchthaven hoogstens te vergelijken was met de toestand op de twee grote Deurnese winkelcentra, de Turnhoutsebaan en de Herentalsebaan, bleef de CVP en de BSP het antwoord schuldig en zwegen zij in alle talen.

Zand in de ogen

De bedoeling van CVP en BSP Deurne is duidelijk. Zij zijn er allebei van overtuigd dat er voorlopig geen alternatief is voor onze luchthaven maar durven hiervoor geen verantwoordelijkheid opnemen. Bij voorbaat zuiveren zij zich van elke eventuele blaam. De Volksunie daarentegen neemt zeer moedig haar volle verantwoordelijkheid op en wil de luchthaven behouden met een eventuele nabestemming van parkzone. Noch BSP noch CVP durfden deze realiteit onder ogen te zien.

Jan De Landtsheer

De kinderklaroen

Nog steeds is onze kinderoppasdienst bedrijvig te Deurne. Alle inlichtingen zijn te bekomen bij Katelijne Noels, tel. 24.35.81.

Rubenstentoonstelling

In het teken van het Rubensjaar organizeert de VU-vrouwenkring van Deurne op 18 september e.k. een geleid bezoek aan het Museum Van Schone Kunsten te Antwerpen. Inschrijvingen in lokaal Trefpunt of bij Julienne Hereygers, tel. 24.88.06. Afspraak om 13 u. in lokaal Trefpunt, Turnhoutsebaan 28 te Deurne.

Gulden Sporenherdenking te Antwerpen

op zaterdag 9 juli
om 15 uur (precies)
in de Arenbergschouwburg
te Antwerpen

Inrichter : Vl. Verbond voor gepensioneerden (Hoofdbestuur)

Tijdens de Sporenvieringen stellen we naast het woord ook de daad om ons stemmenmateriaal aan te scherpen. 't Is broodnodig in een tijd waar de BRT (Radio en Televisie) onze bevolking dagelijks programma's voorschotelt, die een uitdaging zijn voor onze goede muzikale vorming.

Medewerkers : Ilona Van Brandt (lyr. sopraan) ; Alfons Peeters (tenor) ; Hedwig Smets (bariton) ; Willem De Meyer (samenzang) ; het gemengd koor van de VVVG « Animato », Schilde ; het Art. Verhoevenkoor (Brasschaat), leid. Mst. L. Verheyen ; het Jeugdfanfareorkest (dirigent G. Follman) ; het ballet der Kempen (chor. Ph. Vervoort) ; speaker : Oscar Poppe ; begeleiding : Frans Cauwenberghs ; film : techn. ploeg van de schouwburg ; geluid : Fr. Vanden Maegdenbergh ; samensteller en regie : Jules Vranken.

Onnodig te verwijzen naar de schitterende prestatie van vorige jaren. Ditmaal is het nog mooier, nog beter. Daarom deze oproep om uw vrienden en familie aan te zetten deze sporenviering bij te wonen.

Juli is wel een vakantiemaand. We moeten een bomvolle zaal krijgen. U waart steeds een trouwe bezoeker. Ook dit jaar kunnen kaarten bekomen worden aan 50 %. Prijzen voor genummerde plaatsen 60 fr. Mag ik u vragen dringend te telefoneren op nr 33.19.50 (6 l.) en het gebeurlijk aantal kaarten te willen opgeven. Ze worden u per kerende opgezonden.

Te Wilrijk blijft waakzaamheid geboden!

De gemeenteraden van juni verliepen in een erg rustige vakantieatmosfeer Eigenlijk iets té rustig naar ons gevoel. Misschien zou dit wel eens de stilte voor de storm kunnen betekenen. Het kollege heeft namelijk de bedoeling op 13 juli (dus in volle vakantie !) een gemeenteraad samen te roepen tijdens dewelke advies zou worden uitgebracht over het gewestplan. Denkelijk is het de bedoeling de kritiek van de aktiegroepen aldus te omzeilen. Waakzaamheid blijft dus geboden !

Toch nog open stort !

Niettegenstaande Wilrijk samen met enkele andere gemeenten samenwerkt aan een huisvuilverbrandingsinstallatie, vindt men het toch nog nodig een lege kleiput aan te kopen. Z.g. om de asse van de verbrandingsovens en niet-breekbare (brandbare) afval te storten, volgens ons omdat de opdracht van de ISVAG uiteindelijk veel omvangrijker (en gevaarlijker !) is dan men ons altijd heeft doen geloven...
André De Beul stelde voor dat de ISVAG de put zou aankopen, wat volgens burgemeester Fabré kon onderzocht worden.

Milieunieuws

Buitenglacis en waterpartij van fort VII worden aangekocht voor 14,4 miljoen. Bij die gelegenheid vroeg *Hugo Jacobs* of het kollege ook bereid is om eventueel het Hof ter Beke als groenzone voor passieve rekreatie aan te kopen. Tegelijk werd vernomen dat de firma Van de Weghe zich in de industriezone zou gaan vestigen. Spijtig genoeg blijven de achtergelaten gronden aan de Boomsesteenweg industriegrond, zodat met klem dient aangestuurd op een niet-hinderlijke « opvolger » en/of de doorvoering van het reeds lang geplande geluidsscherm tussen industrie en de wijk Neerland.

Rekening zonder einde

Met de aankoop van een oude fabriek, nu enkele jaren geleden, dacht men de ideale garage en werkplaats voor de gemeentediensten gevonden te hebben. Het gebouw werd destijds gekocht voor 18 miljoen. Sindsdien zijn er een kleine 25 miljoen aan herstellings- en aanpassingswerken uitgegeven en nog is de rekening niet afgesloten (in juni alweer meerwerken voor ca. een half miljoen !). Had men destijds maar naar ons geluisterd en deze gemeentedienst in de industriezone ondergebracht, dan zou er ook geen hinder geweest zijn voor de buurtbewoners...

Kasoverschot

Een nieuwe wagen voor het gemeentebestuur wordt aangekocht met een lening, een weinig gebruikelijke procedure, wanneer men weet, dat het kasoverschot reeds jaren ettelijke tientallen miljoenen bedraagt. Ook uit de meeropbrengst van de belastingen blijkt duidelijk dat de belastingverhoging van eind 1976 nergens kan verantwoord worden. *André De Beul* maakte dan ook terecht de opmerking dat er met al dat geld wel iets ernstigs zou mogen gebeuren voor het in 1982 in de naamloze stadskas verdwijnt...

Vragen

PVV-raadslid Lauwers hield een tussenkomst over het sluikstorten aan de Groenenhoek. Uit deze situatie blijkt eens te meer dat men zich bij het ophalen van huisvuil zo ruim mogelijk moet opstellen, want her en der afval ophalen kost achteraf heel wat meer geld, dan een beetje toeschietelijker zijn over wat onder « huisvuil » verstaan wordt.
Op vragen van *Hugo Jacobs* antwoordde burgemeester Fabré (CVP) dat de asociale meerprijs van 2 fr./rit van en naar het Neerland vanaf september zal worden afgeschaft en dat er aan de bewegwijzering naar de verschillende wijken inderdaad wel wat kan gedaan worden.

11 Juli-viering te Zwijndrecht

Op vrijdag 8 juli om 20 u. 30 organiseren wij in de grote zaal van het Gildenhuis te *Zwijndrecht* een viering waarop als gastspreker werd uitgenodigd :
Staatssekretaris Vic Anciaux
die ondermeer het gemeenschapsakkoord zal behandelen. In het verdere programma brengen wij zang en een diamontage over de gemeente.
Iedereen is welkom.

NIEUWS UIT MERKSEM

GULDENSPORENVIERING

De traditionele 11 juliviering heeft dit jaar plaats op zaterdag 9 juli vanaf 20 u. 30 in zaal Tijl, Bredabaan 298. Er wordt gezorgd voor een gevarieerd programma en voor de steeds aanwezige hongerigen zullen belegde broodjes tegen een zeer schappelijk prijsje worden aangeboden.

BEZOEK AAN BOKRIJK

Spaarkas Tijl gaat op uitstap en brengt een bezoek aan het Openluchtmuseum te Bokrijk op donderdag 21 juli e.k. We vertrekken aan Vl. Huis Tijl om 9 u. en de deelnameprijs bedraagt 130 fr. per persoon. Iedereen mag mee, maar de plaatsen zijn beperkt zodat tijdig inschrijven bij A. Brat, Trammezandlei 11, tel. 46.02.79, ten zeerste wordt aanbevolen.

EKEREN

Wensen

Het VU-bestuur wenst iedereen een heerlijk verlof toe en een goede thuiskomst. Vanaf september zal het aktieve bewegingsleven herbeginnen. Wij rekenen op onze leden en simpatisanten om te samen de strijd verder te voeren !

11-juli

Hang uw leeuwevlag uit ! Personen, die zich een leeuwevlag willen aanschaffen, gelieven zich in verbinding te stellen met het VU-sekretariaat.

Leden en abonnementen

Nieuwe leden en abonnementen zijn steeds welkom. Gelieve het VU-sekretariaat te verwittigen, Geestenspoor 72, Ekeren. Tel. 41.04.41.

ANTWERPEN (STAD)

Dienstbetoon

Tijdens de maanden juli en augustus zal er geen dienstbetoon plaatsgrijpen door volksvertegenwoordiger A De Beul op ons sekretariaat. Weer terug elke maandag vanaf 5 september.
Voor dringende aangelegenheden kan men terecht bij fraktieleider G. Bergers, St.-Jansvliet 19, Antwerpen of ook bij de andere gemeenteraadsleden of provincieraadsleden.

Sekretariaat

Vakantieperiode vanaf maandag 4 juli. Terug open op donderdag 4 aug.

Dringende zaken eventueel telef. W. Willockx 37.22.70 of Bergers, tel 33.91.65.

GOEDKOPE ZONNIGE VAKANTIE

in het « TOPSEIZOEN »

Dat kan met de

VLAAMSE TOERISTENBOND

MALLORCA 11.500 fr.

COSTA DEL SOL 12.500 fr.

Inbegrepen : vliegtuigreis, transferten, 14 dagen volledig pension in 3-sterrenhotel in kamer met bad, verzekering, taksen en fooien.

Inlichtingen en inschrijvingen :

VLAAMSE TOERISTENBOND
St.-Jakobsmarkt 45-47
2000 Antwerpen - Tel. 031/31.76.80

Vergunning Kat. A - nr. 1185 Lidmaatschap vereist.

Kantoren te Aalst, Brugge, Brussel, Genk, Gent, Hasselt, Herentals, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, St.-Niklaas, Turnhout en Vilvoorde.

ERASMUSSCHOOL

Handels- en autorijschool : Begijnenvest 99, Antw.
Tel. 33.60.58 en 45.05.31.

Elke maandag om 19 u. verkeersreglementen
10 % KORTING VOOR VU-LEDEN

OPTIEK
WALTER ROLAND
ANTWERPEN 58 KERKSTRAAT
Tel. (031)35.98.26
WETTELIJK ERKEND OPTICIEN

BRABANT

Slechte beurt voor CVP-PVV-meerderheid te Leuven

Een vergissing van 68 miljoen...

De zitting van 27 juni van de gemeenteraad van Groot-Leuven is weer uitgelopen tot 2 uur 's morgens. Weer eens is gebleken dat de meerderheid ontwerpbeslissingen voorlegt die naar vorm en inhoud gebrekkig zijn. Dat lokt dan lange besprekingen uit waarbij de meerderheid haar ongelijk niet wil toegeven en nog al eens de schuld steekt op de ambtenaren. Het ergste is dat het bestuur geen beleid heeft. Met alle kermissen en wijkfeesten af te lopen bestuur je nog geen stad van 100.000 inwoners.

De jongste zitting heeft nu aangetoond dat het de CVP-PVV-meerderheid niet langer zal lukken met haar onverdraagzame houding haar gebrekkig beleid te verdoezelen. Zelfs de verslaggevers van de kranten beginnen de toestand in te zien.

Het Laatste Nieuws schrijft : *« Voor de onbevangen toeschouwer werd het na een tijdje duidelijk dat de meerderheid echt niet aan het feesten was. De debatten verliepen blijkbaar niet zoals zij het had gewenst. Vaak moest burgemeester Vansina de geslagen bressen in zijn ploeg dichten. De oppositie had rake opmerkingen in huis, die het kollege in moeilijkheden brachten. »* De zwaar kumulerende burgemeester en sommige schepenen zullen het roer dringend moeten omgooien, willen ze de toestand redden.

De burgers betalen het gelag

Bij het afsluiten van de rekeningen over 1976 van Leuven-stad en de deelgemeenten Kessel-Lo, Heverlee en Wilsele (de delen van Korbeek-Lo en Wijgmaal zijn er nog steeds niet bij) bliikt dat door de overschotten van Kessel-Lo (43.894.505 fr.) en van Heverlee (74.297.483 fr.) Groot-Leuven over een boni beschikt van ruim 52 miljoen in gewone dienst. De buitengewone dienst sluit eveneens met een boni van 11.723.719 fr. In de begroting 1977 werd met een mali gerekend van 16.567.333 fr. *De schepen van Financiën heeft zich dus vergist voor een bedrag van ruim 68 miljoen.*

De VU-fraktie zegde zich te kunnen verheugen in zo'n gunstig financieel gezondheidsbulletin, maar herhaalde nogmaals de stelling die ze al bij de stemming van de nieuwe belastingen had naarvoren gebracht, dat het stadsbestuur *voorbarig* gehandeld had toen het de fiskale lasten tot maximum-hoogten dreef. De opcentiemen werden op 1500 gebracht. In de zitting van 17 januari j.l. staafde de schepen van financiën die drastische verhoging door te beweren (wij citeren uit het verslag van de raadszitting) dat op grond van de begrotingen 1977 van de deelgemeenten, Groot-Leuven moest rekenen met « het ontzaglijke tekort van 195 miljoen frank. » BSP-raadslid Van Mellaert gispte evenzeer de zware vergissingen van het stadsbestuur en ging zelfs zo ver te beweren dat het Kollege moedwillig de toestand van de stadsfinanciën zo slecht had voorgesteld. Hij betoogde nog dat de meerderheid de gemeenteraad gewoon voor de gek had gehouden en voegde eraan toe dat hij persoonlijk wist dat de toestand beter was. Ofwel, zo ging hij voort, is het Kollege onbekwaam.

De schepen van financiën replikeerde dat hij in januari en de daarop volgende maanden, toen de belastingen gestemd werden, nog geen nauwkeurig inzicht kon hebben in de rekeningen voor 1976.

Plastik zakken

Anderhalf uur werd er gedebatteerd over de vervanging van de in de deelgemeenten gebruikte vuilnisemmers door plastik zakken. De schepen voor stadsbedrijven wenste voor Groot-Leuven een eenvormig stelsel voor het ophalen van het gewoon huisvuil en zag nu de kans rijp om vanaf 1 januari 1978 op het hele grondgebied plastik zakken in te voeren. BSP-raadslid Tobback maakte zich zeer druk over dat agendapunt en vroeg dat het nieuwe systeem pas in 1983 in de deelgemeenten zou toegepast worden. De stad heeft al plastik zakken. VU-raadslid Van Itterbeek wenste van heel die zaak geen kwestie van konservatieven of progressieven te maken. Hij verklaarde zich akkoord met de nieuwe maatregel, maar vroeg te wachten totdat er zakken beschikbaar komen in verteerbaar materiaal.

Hoe meer steden en gemeenten er zullen overgaan tot zakken in afbreekbaar materiaal, des te vlugger zal de aankoopprijs ervan zakken. Er zijn nu nog een 40 duizend zakken voorradig in de stadsmagazijnen. Als Binnenlandse Zaken beslist de plastik zakken te verbieden, wordt het ander materiaal ekonomisch haalbaar. De VU onthield zich bij de stemming, de BSP stemde tegen. Op vraag van Van Itterbeek werd nog vernomen dat de zakken 2,35 fr. kosten. Hij vroeg een tegemoetkoming voor grote gezinnen.

De Milieuraad start slecht

Er ontspon zich een felle diskussie over de statuten van de Milieuraad voor Groot-Leuven. Van Itterbeek, struikelde, zo zei hij, over een tegenstrijdigheid in de tekst waar er bepaald werd welke verenigingen tot de milieuraad konden toetreden. Enerzijds wordt er gezegd dat alle verenigingen die zich om het leefmilieu bekommeren kunnen toetreden, anderzijds staat er dat enkel groeperingen die de milieuzorg als hoofddoel van hun aktiviteiten hebben toegelaten zijn. Het schijnt dat die laatste bepaling er op verzoek van de schepen voor Leefmilieu ingelast werd om te vermijden dat RAL of AMADA zouden lid worden. Maar nu is de tekst evenzeer gericht tegen verenigingen als de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen als SVV of Davidsfonds.

De enige repliek van het Kollege was de tekst toch te stemmen, waarop Maurits Vanhaegendoren in zijn wiek schoot en de tekst een « monster » noèmde. BSP-er Tobback, die in zijn persoonlijke naam sprak, trok zwaar van leer tegen de Milieuraad. Hij zou nooit dulden dat de Milieuraad zich zou moeien met een bouwvergunning, die hij bij wijze van spreken zou indienen. Van Itterbeek stond er nog op dat de stad duidelijk in een protokol zou vastleggen hoe zij haar relaties met de Milieuraad zal regelen, bij voorbeeld over de te verstrekken informatie. Het volstaat niet de milieuraad te erkennen, men moet ze ook « geestelijk voedsel » geven.

Bij de stemming waren er 10 onthoudingen (5 VU, 1 CVP en 4 BSP).

Een gedenkplaat voor 5 socialistische doden

Maurits Vanhaegendoren vroeg dat de stad een gedenkplaat zou aanbrengen in de Broekstraat, waar in 1902 vijf socialistische arbeiders werden doodgeschoten door de « Garde civique » in een betoging voor het algemeen eenvoudig kiesrecht. « Mij was het », zo zei hij, « als kind gegeven de weggeschrapte bloedsporen in de verweerde muur aan de Broekstraat nog te zien. » Het algemeen stemrecht, zo ging hij voort, heeft een groot effekt gehad op de Vlaamse ontvoogding :

« Men moet stekeblind zijn om niet in te zien dat de sociale en de nationale ontvoogding niet alleen bij ons maar in de meeste gevallen hand in hand gaan. Het moet dan ook niet verbazen dat het Establishment er zich altijd voor ingespannen heeft beide bevrijdingsbewegingen tegen elkaar op te zetten. » Vanhaegendoren vroeg eveneens dat een brochure zou opgesteld worden voor de bevolking waarin de juiste toedracht van de feiten zou toegelicht worden.

Na een vrij lange aarzeling bij het Kollege, waarbij de VU op een stemming moest aandringen, werd het verzoek met eenparigheid aanvaard.

EVI

reizen

Verken de wereld. **ONTDEK Z. AZIE** met VL. KLUB v. grote kult. reizen **INDIA, NEPAL THAILAND, CEYLON,** in BESTE seizoen : 20 tot 60 dg. vanaf 20 DEC. Voordel. voorw. Ervaren reisleid. Geen w.oogmerk noch massatoerisme. Schr. bur. bl. R.K.S./001

Groot-Grimbergen herdenkt Gulden Sporen

Op zondag 10 juli herdenkt Groot-Grimbergen de Gulden Sporenslag Om 10 u. eucharistieviering en om 11 u. herdenking op het gemeenteplein van Grimbergen-Centrum.
De viering gaat door onder het motto : « Er is maar één Vlaanderen ».

Sportdag derde leeftijd in Brussels Jubelpark

Door de Konfederatie van Nederlandstalige Brusselse seniorenklubs i.s.m de Nederlandse kommissies voor Kultuur en het BLOSO-rekreatiesport.
Alle Vlaamse senioren en alle Brusselse Vlamingen worden zondag 10 juli van 10 u. tot 17 u. verwacht in het Sportkompleks in het Jubelpark aan de Renaissancelaan. Alle senioren zullen er zich kunnen uitleven in volksspelen, plezante groepsspelen en gezonde lichaamsontspanning. Dit alles muzikaal omkaderd door een harmonie en de Big Band.
Wie nog vlug wat inlichtingen wil kan die krijgen bij zijn plaatselijke seniorenklub of bij de CNBS, Koningsstraat 192, bus 24, 1000 Brussel. Tel. 02/219.63.45.

WIJ, VROUWEN

Jullie weten dat we het dit jaar moeten waarmaken, organisatorisch én inhoudelijk. Bijgevolg hebben we, na de kaderdagen van dit voorjaar, en tussen en na de drukke verkiezingsperiode, met zorg aan de uitbouw van onze federatie gewerkt.
We bezochten alle arrondissementen van de vier provincies waar wij voor het ogenblik werkzaam zijn : op 26 april kwam Roeselare-Tielt aan de beurt, met een kontaktvergadering in Roeselare. Op 28 april zaten we in Brugge. De beide vergaderingen brachten de Westvlaamse dames samen die het over de toekomst hadden, maar ook over het zeer recente verkiezingsverleden. Zij waren het er roerend over eens dat slechts één partijpolitieke formatie van de vrouwenstemmen had geprofiteerd en dat in eigen Vlaamsnationale rangen nog heel wat in die richting moest gebeuren. Op 5 mei kwamen Dendermonde en Sint-Niklaas aan de beurt, met een vergadering in Dendermonde. Vijf dagen daarna was Gent-Eeklo present. Op 17 mei kwamen we in het (afgeschreven ?) kultureel centrum van Schaarbeek terecht voor een ontmoeting met Brussel-Halle-Vilvoorde. De week daarop kwamen we naar Antwerpen, op 28 mei naar Mechelen ; op 31 mei in Oostende voor een ontmoeting met die van Oostende-Veurne-Diksmuide. De grootste vergadering maakten we mee te Turnhout. Op 6 juni startte Oudenaarde en op 7 juni besloten we de reeks met een vergadering te Ninove. Laten we niet vergeten dat we gedurende de verkiezingen nog in Ieper belandden. We hebben de arrondissementen gepeild en geproefd, en vonden de mogelijkheid om inderdaad zó te werken dat we op het einde van 1977 aan tachtig

F V V : balans van drie maanden werking

groepen komen, nodig om te beantwoorden aan alle vereisten van het dekreet waaronder onze werking valt. Wij hebben tevens de eerste mogelijkheden om in Limburg van wal te steken.
Jullie begrijpen dat onze vereniging ook jullie steun en medewerking nodig heeft, en die ligt op velerlei vlak.
Eerst en vooral : bestaat er in je gemeente of streek geen FVV-groep en zie je wat in de vereniging, neem dan met ons kontakt op. We **begeleiden je op je start en zijn nu zo georganizeerd dat we materiaal én ervaring kunnen leveren om succesrijke werking te waarborgen.**
We hebben nu ons kaderblad : dat heet « Wij-Vrouwen ». Het eerste nummer is er, (van de jaarlijkse reeks van vier), en je kan het bemachtigen na kontakt met het sekretariaat. Het kost je wel vijfentwintig fr. per nummer, maar daarvoor krijg je beslist inhoud !
In het najaar houden wij opnieuw een vrouwenontmoetingsdag. Deze zal in het teken staan van « Vrouw en Werk » en zal de drie aktuele terreinen bestrijken, waarover we het in de vrouwenbeweging zoal hebben : de vrouwenwerkloosheid, het buitenhuiswerk en de herwaardering van het thuiswerk.
We mogen jullie verzekeren dat we hiermee volledig in het programma vallen van de algemene vrouwenbeweging die in het najaar zal loskomen.
Aan de voorbereiding van deze dag moet nog heel wat gebeuren ; elke aangesloten groep zal echter de kans krijgen tot volledige medewerking.
We hebben de voorbije maanden in zeer ondankbare omstandigheden moeten werken : de verkiezingskampagne hield de belangstelling naar andere (en dringender) objektieven gericht, de naweeën van de aprilse keuzezondag. De regeringsvorming stelde al de rest in de schaduw. Ondanks en mét dit alles hebben we taai voortgedaan, omdat voor ons niet alleen de tijd dringt, maar omdat, als je aan een huis bouwt, je de stenen niet op een hoop mag laten liggen.
We zullen van de zomerperiode gebruik maken om even op adem te komen, maar ook om de najaarsaktiviteiten weer ter dege voor te bereiden.
Even herinneren aan het sekretariaatsadres en telefoonnummer : Federatie van Vlaamse Vrouwengroepen, Bennesteeg 2, 9000 Gent, telefoon 091/2S.64.87. Je komt terecht bij Viviane Garrels, FVV-vrijgestelde.

Huguette De Bleecker

VU-Brussel -Halle- Vilvoorde kritisch t.o.v. het Egmont- akkoord

De arrondissementsraad van de Volksunie uit Brussel-Halle-Vilvoorde nam zaterdag jl. te Overijse een standpunt in i.v.m. het Egmontpakt.
Na afloop van deze arrondissementsraad werd door kamerlid Valkeniers een motie ingediend. De motie luidt als volgt :
VU-Halle-Vilvoorde — beklemtoont zijn plaats in de partij.
— Stelt zijn vertrouwen in het beleid van de VU-regeringsleden.
— Behoudt zich evenwel het recht voor inzake Brussel en zijn randgebieden nu en in de toekomst een eigen standpunt te bepalen.
— Geeft zijn mandatarissen de opdracht al de negatieve aspekten van het Egmontpakt met alle middelen te bekampen.
Eveneens zaterdag jl., maar dan door de VU-mandatarissen van de agglomeratie Brussel, werd een motie i.v.m. het Egmontakkoord verspreid.
De Volksunie-gemeenteraadsleden, agglomeratieraadsleden en NCC-mandatarissen van de Brusselse agglomeratie verheugen zich over het initiatief van de burgemeesters van de 7 Egmont-gemeenten tot vrijwaring van het Vlaams karakter van hun gemeente en betuigen hun volledige solidariteit en steun om het vooropgestelde doel te bereiken.

ZOEKERTJE

SPANJE
Appartement van partikulier nog vrij in augustus - Costa Dorada op 50 m van mooi zandstrand - Slapen voor 6 personen. Tel. 053/21.29.11. (N84)

Gezellig en lekker eten ?...

De Taveerne

BAR RESTAURANT

is nu ook 's middags open !
met dagmenu én kaart.

Kaasmarkt 157, 1810 WEMMEL - 02/478.83.18.

Ternat zoekt verbroedering in Oksitanië

Onze redaktie vernam dat VU-schepen van Kultuur Laurent De Backer van de fuziegemeente Ternat overweegt een verbroedering aan te gaan met een Zuidfranse gemeente uit de Languedoc. Het wordt dus duidelijk dat niet alleen Vincent Van Gogh onder de indruk is gekomen van zon en landschap van dit door godgezegende land. Anderzijds zijn er heel wat paralellen te trekken tussen de bevrijdingsstrijd van de Oksitanen en ons, Vlamingen die nog steeds in de weer moeten zijn om te bekomen wat ons recht.
Schepen De Backer heeft een paar gemeenten bezocht, daarover hadden wij met hem een kort gesprek.

L.D.B.: «Alle Europese landen streven naar eenheid. Ook de mens zoekt steeds meer en meer kontakt door reizen, briefwisseling. Langs de media komen de mensen steeds dichter tot mekaar, zo gaan ze mekaar beter leren begrijpen en kunnen ze begrip en waardering opbrengen voor de levensgewoonten van andere volken. En daar de éénwording op kleine schaal moet beginnen is het nodig dat de gemeenten als kleinste kern in onze samenleving de mensen het dichtst bij mekaar kunnen brengen. Waarom, zo vroeg ik mij af, zou onze gemeente Ternat nu niet eens verbroederen met een buitenlandse gemeente?»
WIJ: «Waarom nu juist een Franse gemeente gekozen en niet naar Nederland of Duitsland uitgekeken?
L.D.B.: «U stuurt er waarschijnlijk op aan waarom ik als VU-gekozenen niet beter een gemeente in Nederland of in Duitsland had gekozen?
Het ligt in mijn streven naar verbroedering de plaatselijke politiek even te vergeten maar wel naar het samenbrengen van verschillende nationaliteiten. Als schepen van Kultuur had ik gedacht dat de Languedoc voor onze mensen iets enigs zou kunnen zijn en dat ze indien deze verbroedering een feit wordt dit ten zeerste zouden kunnen waarderen.
Het is de oud-burgemeester van Essene Lode Verdoodt geweest die mij op het idee van de Languedoc gebracht heeft. De lezers moeten weten dat zijn gemeente sedert 1970 verbroederd is met St.-Guilhem ie Désert, een droom van een dorpje. Onbegrijpelijk mooi zoals het daar in de bergen ligt.»
WIJ: «Welke kontakten werden er precies gelegd?»
L.D.B.: «Wij zijn naar Montpellier gereisd en vandaar 25 km verder naar St.-Martin de Londres. Een gemeente gekend om zijn wijngaarden.
Op het huidig ogenblik telt St.-Martin een duizendtal inwoners. De plaatselijke overheden doen al wat in hun macht ligt om de verdere uitbreiding van hun gemeente tegen te houden. Naar ze beweren gaat anders de sfeer van het aan mekaar gehecht zijn van de bevolking verloren. Wij, «gefusioneerde Belgen» kunnen hier best over oordelen!
Verder vernam ik nog dat het grondgebied van St.-Martin zich uitstrekt over een oppervlakte van 45.000 ha. Deze wordt voornamelijk ingenomen door wijnvelden, beboste gebieden (garrigue) en grote vlakten (met grazende schapenteelt).
Wat de aktiviteiten betreft: er zijn verschillende voetbalploegen en een volleyballploeg. Er worden ook petanquewedstrijden ingericht, zoals overal in «de midi».
Verder wordt er nog aan folkloristisch dansen gedaan, is er een akkordeonschool en natuurlijk zijn er de jachtpartijen in de uitgestrekte bossen en de viswedstrijden in de snelstromende riviertjes. Elk jaar is er op 3 mei een grote jaarmarkt.
St.-Martin de Londres ligt als een oasis in de garrigue, garrigue is een landschap van struiken, stenen en bomen, woest maar toch bewandelbaar met het nooit aflatenden gekras van de krekels.
Ik vroeg eveneens naar de oorsprong van de naam St.-Martin de Londres. Hierover werd mij het volgende verteld:
St.-Martin was een van de eersten die de Languedoc kerstende.
Londres komt van het Oksitaans woord *Louadras* en heeft betrekking op de talrijke moerassen die in de vlakte rond St.-Martin voorkomen.
Zo is, aan de rand van deze moerassige vlakte, op een rots gebouwd als bescherming tegen overstromingen, kort bij een waterbron, het dorpje St.-Martin ontstaan. In 1088 n.c. vindt men reeds de eerste sporen van het dorpje terug.
Door de Languedocse burgemeester en mijzelf werd overeengekomen een dossier samen te stellen over onze gemeenten en dit dan aan mekaar over te maken.»
WIJ: «Hebt U nog andere verbroederingsinitiatieven in het vooruitzicht?»
L.D.B.: «Wel, nu ik het verbroederingsvirus te pakken heb denk ik wel dat ik binnenkort mijn steven zal wenden naar Nederland en Duitsland en misschien ook wel de plas oversteek naar Engeland en Ierland om ook daar eens mijn licht op te steken naar mogelijk kandidaat-verbroederaars!»

VU-Gooik opent sociaal centrum

Vanavond, 7 juli, om 20 u. opening van het Sociaal Centrum in aanwezigheid van staatssekretaris Vic Anciaux.
Het centrum bevindt zich in het gekende huis «In de groene poort», Dorp 31, 1686 Gooik, tel. 02/532.54.81.
Weer werd een mijlpaal geplaatst in de sociale politiek van de Volksunie!

Pajottenfeest te Kester

Het wordt stilaan een traditie: dus ook dit jaar een groots opgezet Pajottenfeest in Kester, het prachtige Vlaams-Brabantse gemeenteke. Wat staat er op het programma?

Zaterdag 16 juli

19 u.: in het gemeentehuis van Kester opening van de tentoonstelling van Hubert Minnebo met beeldhouwwerk tekeningen en juwelen. In de gemeenteschool stelt Romana Mousky batik en schilderijen tentoon.

20 u. 30: in zaal Jagershof volksdansfeest met optreden van de Italiaanse volksdansgroep Canteri Nicatresi (Calabrië). Verder de St.-Maartensgilde uit Kester met volksdansbal.

Zondag 17 juli

Om 10 u. 30 opening op het dorpsplein door de St.-Martinusfanfare. Van 10 tot 12 u. schilderen voor de kinderen. Doorlopend demonstraties van traditionele ambachten: klompen maken, stoelen vlechten, glas blazen, enz...
Café en volksspelen, kruisboogschieten, artiestenfoor en optreden van 't Kliekske, St.-Maartensgilde, John Lundström, De Geuzen, Sus Kavoo en andere volkszangers en spelemannen. Na het laatste optreden van de Italiaanse groep Canerini Nicastresi wagenspel door toneelgroep De Volharding.
Om 15 u. poppenkastvoorstelling door de groep Ri-Ra-Roesj.

VU-raadslid Nieuw-Diest wordt kabinetslid bij minister Van De Kerkhove

In Nieuw-Diest heeft men er nooit aan getwijfeld dat men in de persoon van Dirk Van de Weyer een bekwaam politicus had gevonden. Dat hij in de Volksunie terecht kwam hoeft niemand te verwonderen, wanneer men weet dat vader Van de Weyer een Vlaams-nationalist was in hart en nieren en daarnaar ook leefde.
In 1970 kwam Dirk op als lijstduwer voor de VU in Molenstede. Hij werd verkozen en bekwam het ambt van schepen voor Onderwijs en Kultuur. Gedurende zes jaar heeft hij daar samen met zijn kollega Raymond Van Gompel in de meerderheidskoalitie niet nagelaten een Vlaams-Nationale stempel op het beleid te drukken.
Het plaatselijk onderwijs werd hervormd, zodat Molenstede één van de eerste gemeente werd met een gemeentelijke gemengde gemeenschapsschool. Na de fusies werd Dirk lijsttrekker in Nieuw-Diest. Thans zit Dirk als enige Vlaams-Nationalist in het Diestse stadhuis. Op 17 april werd het stemmenpercentage opgetrokken van 9 naar 11,5 %. Bij die gelegenheid werd Van de Weyer plaatsvervangend volksvertegenwoordiger in het arrondissement Leuven. Thans deed de minister van Wetenschapsbeleid dr. Van de Kerkhove een beroep op de Dietse mandataris om deel uit te maken van zijn kabinet. Sinds 15 juni heeft hij daar zijn funktie opgenomen. Ons inziens, heeft de minister een gelukkige keuze gemaakt. VU-Nieuw-Diest (de afdelingen Diest, Molenstede en Schaffen) wensen hem veel geluk en nog meer sukses.
W.S.

KALENDER

JULI

10. MEISE - WOLVERTEM - OPPEM: Guldensporenviering om 15 uur in de parochiezaal, Processieweg. Gastspreker: Paul Peeters, algemeen sekretaris van de Volksunie.
10 **ST.-KAT.-LOMBEEK:** Guldensporenherdenking om 20 u. in zaal Uilenspiegel, Kerkstraat. Spreker: Toon Van Overstraeten.
11. **LEUVEN:** Guldensporenviering om 20 uur in de sporthal te Heverlee.

Afdeling Scherpenheuvel-Zichem opnieuw gestart

Vrijdag 24 juni, het St.-Norbertuszaaltje in de Prins de Merodelaan te Averbode is helemaal volgelopen. Op het programma staat de verkiezing van een nieuw afdelingsbestuur met daaropvolgend een voorlichtingsvergadering over het Egmontakkoord.
Willy Kuijpers opent omstreeks 20 u. 30 de vergadering met een dankwoord voor de talrijke opkomst en zet dan onmiddellijk de verkiezingsprocedure in. 13 mensen lieten zich als kandidaat voor het afdelingsbestuur inschrijven. Heel wat, wanneer men weet dat er slechts vijf zouden verkozen worden. Ook Scherpenheuvel-Zichem heeft nood aan aktieve mensen en daarom werd dadelijk besloten de niet officieel verkozenen op te nemen in een tweede kring rond het afdelingsbestuur.
De stemming kon beginnen en het resultaat ervan zag eruit als volgt: André Crabbé, Marcel Gemoets, Robert Janssens, E. De Vos, Marc Pairoux. Bij het ter perse gaan van dit verslag, waren de officiële funkties nog niet verdeeld. Dat kon ook niet tijdens dezelfde avond, aangezien het gemeenschapspakt nog op de agenda stond. Een belangrijk punt trouwens dat bijna twee uren in beslag zou nemen. Gastspreker kamerlid Kuijpers gaf zoals hij dat meestal doet een objektief relaas van de jongste weken, zonder hierbij de negatieve punten uit de weg te gaan. Na deze inleidende toespraak werd dan een korte pauze gehouden, zodat de aanwezigen de gelegenheid kregen onder elkaar opmerkingen en vragen uit te wisselen. Kort daarop kon het vragenstellen beginnen. Ook hier kon men eens te meer vaststellen dat de publieke opinie het nu reeds goed gekende pakt op een volwassen en realistische wijze benadert.
Of Kuijpers erin geslaagd is ook de meest extreme protestant te overtuigen, weet ik niet. In ieder geval was er alvast één man, die mij tijdens de vergadering ronduit zei spijt te hebben over het feit dat hij zijn lid, kaart nog niet had binnengestuurd. Hij was verbolgen, zei hij, over het Volksunieverraad. Toen de vergadering gedaan was, zei diezelfde man, dat het een misdaad zou zijn geweest indien de VU dit pakt niet ondertekend had. Of Willy hem had overtuigd, hoeft u niet te vragen.
Vermelden wij terloops nog dat de afdeling bestaat uit volgende gemeenten: Scherpenheuvel, Zichem, Averbode, Messelbroek, Testelt.
Aan het nieuwe bestuur en aan al diegenen die dat bestuur in een tweede kring zullen bijstaan, veel sukses.
(W.S.)

Wandeling door de streek van Rubens en Teniers

Met de medewerking van de VU-afdeling Elewijt richten de Vlaamse Wandelaars op zondag 10 juli 1977 een wandeltocht van 23 km en een gezinswandeling van 6,5 km in.
Start om 10 en om 14 u.
23 km: schilderachtig parkoers door bossen, langs kastelen, oude hoeven en mooie, nog onbekende plekjes.
6,5 km: begin en einde vallen samen met grote wandeling.
Wandelbrochure met beschrijving van de vele toeristische bezienswaardigheden.
Voor beide tochten:
— unieke medaille «Rubensjaar 1977 Elewijt»
— gelegenheid tot bezoek Rubenskasteel (vanaf 14 tot 20 u. - 's avonds artistieke verlichting)
— ongevallenverzekering Bloso
— speciaal aandenken voor groepen
Inschrijvingsgeld:
50 fr. met wandelbrochure, zonder medaille
150 fr. met medaille en wandelbrochure
10 fr. vermindering voor leden VTB-VAB
Startplaats, inlichtingen en inschrijvingen: Herberg 't Steen, bij Jeanne en Danny Wenseleir, Rubenslaan 2, 2959 Elewijt, telefoon 015/61.34.41 (of tel. 015/61.17.47).

Druivenstreek · Voerstreek

Schoolverlaters aandacht!

Vele jongeren hebben zopas hun studies beëindigd: dit is voor velen een opluchting, maar de problemen zijn daarmee niet opgelost. Integendeel, de administratieve beginnen nog maar. Naast het feit dat zij zich **onmiddellijk** als werkzoekende moeten laten inschrijven ingeval zij nog geen werk hebben, moeten zij zich ook in regel stellen met de ziekteverzekering.
Om alle moeilijkheden te vermijden wendt U **onmiddellijk** tot het Algemeen Vlaams Ziekenfonds (Vlaamse Ziekenkas): wij brengen voor U alles probleemloos in orde.
Een goeie raad: wacht niet tot wanneer U de eerste bijdragebon van de werkgever of van de werklozendienst hebt ontvangen om U in regel te stellen; doe het **nu.** Vooral jongeren die niet werken gaan of werklozensteun genieten — dus gewoon **thuis** blijven — raden we ten stelligste aan zo snel mogelijk met ons kontakt te nemen. Dit zal hun veel moeilijkheden én geld besparen.
U kunt steeds terecht: Langeweg 34 te Maleizen, tel. 653.91.52. Of een telefoontje volstaat en we komen U thuis opzoeken om alles vlug in orde te brengen.

ZITDAGEN

Overijse-Centrum. — Heuvelstr. 40 (2e verd.): donderdag 7 en 14 juli, 18 en 25 augustus van 9 tot 11 u. 30; dinsdag 12 juli van 19 u. 30 tot 20 u. 30.

Jezus-Eik. — Brusselsestwg. 669: donderdag 7 juli van 19 u. 30 tot 20 u. 30.

Hoeilaart. — zaal St.-Clemens: donderdag 11 augustus van 19 u. 30 tot 20 u. 30.

Eizer. — bij Desees: zaterdag 30 juli en 27 augustus van 20 tot 21 u.

Maleizen. — Langeweg 34: zaterdag 9 en 30 juli, 13 en 27 augustus van 10 tot 12 u.

Duisburg. — (zie Eizer).

Vossem. — Café Congo: donderdag 14 juli en 18 augustus van 20 tot 21 u.

LIMBURG

Nieuws uit Bree-Opitter

Overlijden

De afdeling Bree-Opitter verneemt het overlijden van *Martin Smeets* ten gevolge van een smartelijk ongeval. Onze innige deelneming aan al de nabestaanden van deze Tongerlose VU-er.

VUJO

Ook de VUJO blijft gedurende de vakantiedagen werken! Na een suksesvolle plaktocht doorheen Bree en twee degelijke, zelfs vinnige kern-vergaderingen, zijn volgende aktiviteiten gepland.
Begin augustus gaan we met al de leden voor een dagje naar de Voerstreek. Informatie volgt.
Samen met de VU-afdeling wordt een avond gepland omtrent het gemeenschapspakt en de deelname van onze partij in de regering Tindemans II.
Voor september volgt een avond met als tema de ekonomische situatie in Limburg. We hopen volksvertegenwoordiger Desayere als gastspreker te mogen begroeten.
Voor meer informatie: Eric Eyckmans of Jan Vliegen.

11 juli-viering

Om organisatorische redenen zal de viering plaats hebben op zaterdag 9 juli, aanvang 18 u. Na een h. mis in de Sint-Michielskerk, zullen de drie Breese muziekmaatschappijen een wandelkoncert geven door de straten van Bree met eindpunt het Vrijthof. Rond 19 u. 45 zal het Kon. Brees Volkstoneel een middeleeuws wagenspel opvoeren, terwijl de leemtes tussendoor opgevuld worden door de folkloredansgroep van de derde leeftijd «De Knepkens».
In de feesttent op de Markt zal vanaf 20 u. een groot «Bal van de burgemeester» gehouden worden, waarvan de integrale opbrengst gaat naar de muziekkorpsen. Om 22 u. zal burgemeester-volksvertegenwoordiger Jaak Gabriëls de feestrede houden.
De muziek wordt verzorgd door «The Black Hills», het Tirolerblaasorkest van J. Coninx en «Ons Genuge».

KALENDER

JULI

8. BILZEN: Openbare voorlichtingsvergadering «Waarom trad de Volksunie in de regering?». Spreker: senator J.R. Vandekerkhove, minister van Wetenschapsbeleid. Om 20 uur in zaal De Ster, Veemarkt. Iedereen welkom.

Internationale zomerkursus Nederlandse taal en kultuur te Gent en Hasselt

Ieder jaar wordt te Hasselt en te Gent een zomerkursus Nederlandse Taal en Kultuur georganizeerd en dit sedert 1971 (Hasselt) en 1972 (Gent).
De zomerkursus te Gent heeft plaats in de gebouwen van de Rijksuniversiteit Gent op initiatief van het ministerie van Nationale Opvoeding en Kultuur, Bestuur voor Internationale Kulturele Betrekkingen.
Deze zomerkursus richt zich tot studenten Nederlands uit een aantal Romaanse landen.
Het Postuniversitair Centrum Limburg richt een gelijkaardige zomerkursus in te Hasselt in samenwerking met het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Kultuur, Bestuur voor internationale Kulturele Betrekkingen.
Deze kursus is toegankelijk voor studenten Nederlands uit hoofdzakelijk niet-romaanse landen en docenten Nederlands.
Dank zij de nauwe samenwerking tussen de organizatoren en de pedagogische leiding van beide zomerkurssen zullen dit jaar wederom twee ontmoetingsdagen plaatshebben tussen de Gentse en Hasseltse deelnemers.

Gent

Van 1 augustus tot 27 augustus eerstkomend wordt in de gebouwen van de RU van Gent de 6de zomerkursus Nederlandse Taal en Kultuur georganizeerd, door het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Kultuur - Bestuur voor Internationale Kulturele Betrekkingen.

Een zestigtal studenten Nederlands uit Frankrijk, Italië, Portugal en Spanje zullen aan deze kursus deelnemen.

De buitenlandse studenten Nederlands krijgen voornamelijk praktisch taalonderricht en kolleges over de geschiedenis van België, de Nederlandse literatuur, de schilderkunst (Rubensjaar) en aktuele problemen.
Er zijn uitstappen gepland naar Antwerpen, Brugge, de kust, St.-Martens-Latem en Brussel.
Verder worden Gentse gezinnen ingeschakeld om de studenten tweemaal per week te ontvangen om met hen losse gesprekken te voeren.

Hasselt

Van 1 tot 14 augustus van dit jaar wordt op de universitaire campus van Hasselt-Diepenbeek (België) de 7de Zomerkursus Nederlandse Taal en Kultuur georganizeerd. Er is een programma voor de studenten uit de Bondsrepubliek Duitsland, Polen, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Groot-Brittannië, Bulgarije, Joegoslavië en Tsjechoslovakije.
Aan een tweede programma neemt een twintigtal docenten Nederlands in het buitenland deel.

Verder zijn er bezoeken aan Gent en Antwerpen (Rubensjaar) opgenomen.
In het programma voor docenten wordt vooral aandacht besteed aan de didaktiek voor het Nederlands als voor de taal.

10% vr. V.U. leden
KOSTUUMS - VESTONS - BROEKEN - PARDESSUS
OOK NAAR MAAT
RICO-KLEDING VERMEESCH
Steenhouwersvest, 52 Antwerpen Tel. 03.31.35.83

Brouwerij
MOORTGAT
BREENDONK
Tel. 031/86.71.21
Voor «AL» uw bieren en limonades
Bijhuizen: Cogels Osylei 73
2600 Berchem-Antwerpen
Tel. 031/36.10.11
Deheegher Jan
Ledeganckstraat 19, Gent
Tel. 091/22.45.62

OOST-VLAANDEREN

Vier avonden begroting te Gent

Tijdens een debat dat vier opeenvolgende dagen telkens van 18 uur tot ongeveer middernacht doorging werd de begroting van Vlaanderens grootste stad besproken. Niet zo verwonderlijk als men weet dat de gewone begroting bijna 8 miljard en de buitengewone meer dan 4 miljard bedraagt.
Een volledig overzicht geven van alles wat behandeld werd is uiteraard onmogelijk. Zelfs de VU-voorstellen en tussenkomsten zouden een volledige «WIJ»-bladzijde vullen zodat men zich tot het voornaamste moet beperken.

De algemene bespreking werd gehouden door raadslid *Guido Deroo* die pleitte voor een decentralisatie van de diensten naar de inwoners, voor een koördinerende rol van het Schepenkollege, voor een stedelijke ombudsman, voor een volwaardige dienst van de sport, voor een herziening van sommige aanwervingsexamens en voor betere tewerkstelling. Later zou hij een zeer opgemerkt betoog houden over de Gentse politie.
Frans Baert belichtte in een aandachtig gevolgde toespraak het probleem van de gastarbeiders en legde er vooral de nadruk op dat de stad en haar Vlaamse bewoners er geen enkel belang bij hebben het probleem uit de weg te gaan of de ogen te sluiten voor de realiteit.
Aimé Verpaele vertolkte de VU-visie over de huisvesting van het personeel vooral dan in funktie van de bouwplannen van het kollege in het stadscentrum en de mogelijkheid bepaalde diensten naar de vroegere gemeentehuizen te verplaatsen waardoor het stadscentrum zou worden ontlast ook op gebied van het verkeer. Hij had een ganse studie gemaakt over de kollektoren en het zuiveringsstation voor afvalwater en pleitte eveneens voor een betere spreiding van de sportinfrastruktuur over de ganse agglomeratie van Groot-Gent. Ook de teledistributie kreeg zijn aandacht.
Lucien Despriet belichtte in detail verschillende sport- en rekreatieproblemen en men hoorde duidelijk dat hier de vroegere sportschepen van Wondelgem aan het woord was.
Hugo Waeterloos, financieel expert in hart en nieren, nam vanzelfsprekend sommige overdreven uitgaven onder de loupe, o.a. de 9 miljoen vervoerkosten van het Schepenkollege, de zware uitgaven voor het GITO te St.-Amandsberg en de 50 miljoen voor automatisering. Hij bewees daarenboven ook van de haven goed op de hoogte te zijn en betoogde dat een betere en meer moderne publiciteit meer dan noodzakelijk is.
Oswald Van Ooteghem, een specialist op het gebied van monumentenzorg, beklemtoonde dat deze laatste op ideale manier te verwezenlijken is door het inschakelen van werkloze bouwvakkers en men mag verwachten dat de meerderheid op die suggestie positief zal reageren.
Kris Versyck tenslotte nam het hoofdstuk Onderwijs voor zijn rekening Globaal mag, zonder enig chauvinisme, worden gesteld dat de Volksunieploeg blijk heeft gegeven van een opvallende homogeniteit en dat de raadsleden van de ex-randgemeenten zich de volwaardige ploegmakkers van de Gentse oud-gedienden hebben getoond.

Merelbeke

Op 23 juni stonden 36 punten op de dagorde van de gemeenteraad. Dat de CVP nog lang niet haar rol van oppositiepartij gevonden heeft, bleek nogmaals voor het talrijke publiek. Zonder moeilijkheden heeft de koalitie CLM-VU een aantal beslissingen doorgedrukt o.m. een vermindering of afschaffing van sommige belastingen, een belangrijke verhoging van de subsidies aan de jeugdverenigingen, een jaarlijkse toelage aan gehandicapten, afschaffing van naschoolse Franse lessen, verhoging van de geboortepremie enz.

11 juli-viering

Op zondag 10 juli a.s. om 17 u. in de Sint-Pieterskring gaat het jaarlijks Guldensporenfeest door, onder auspiciën van het gemeentebestuur. Een hoogstaand programma is uitgewerkt met het koor Jubilate uit Munte, de kleinkunstenaar Jan Puymege en als gastspreker prof. Verhulst, voorzitter van het Willemsfonds. Alle Volksunie-leden en sympatisanten worden stellig verwacht. Inkom gratis.

Overlijden

Op 24 juni overleed Gaston Depaepe, een man van ons volk. Groot was de opkomst van de Vlaams-nationalisten voor de uitvaartplechtigheid. Wij betuigen onze deelneming in het bijzonder voor onze bestuursleden Rik en Peter Depaepe.

KALENDER

JULI

9. OUDENAARDE: Guldensporen T-dansant om 20 u. 30 in zaal St.-Lucas, Gelukstede. Studio Shadoogie. Inkom: 40 fr.
9 **RONSE**: 11-juli viering om 20 u. in zaal Kr. Volksschool met optreden van Jef Elbers.
9 **AALST**: Guldensporenviering om 19 u. 30 in bovenzaal van «Gulden Vlies» met kaartprijskamp. Voor 5.000 fr. geldprijzen. Inleg: 50 fr.
10 **RONSE**: Guldensporenviering om 10 u. met eucharistieviering in de St.-Hermeskerk. Om 11 u. akademische zitting met feestrede door Clem De Ridder, algemeen voorzitter van het Davidsfonds en direkteur van het Kultuurcentrum te Brussel.
10 **MERELBEKE**: Guldensporenfeest om 17 u. in het Parochiaal Centrum St.-Pieterskring. Gelegenheidsredenaar prof. dr. A. Verhulst, algemeen voorzitter van het Willemsfonds. Optreden van kleinkunstenaar Jan Puymege en het koor «Jubilate». Organizatie van 11-juli-komitee onder auspiciën van het gemeentebestuur.
10 **ZOTTEGEM**: Guldensporenetentje in zaal Graaf van Egmont, van 12 tot 14 u.
10. **WAARSCHOOT**: informatievergadering over «Grondwaterwinning en landbouwschade». Spreker: Fons Van Holderbeke. Om 10 uur in zaal Schuttershof, Stationsstraat 50. Een organizatie van Dr. Goossenaertskring en Boeren-Aktie-Komitee.

VU van start te Nieuwerkerken

Op 15 juni greep te Nieuwerkerken (Aalst) een tweede kontaktvergadering plaats waarbij in tegenwoordigheid van Staf Scheerlinck en Richard De Grom, arr. bestuursleden, volgend bestuur werd aangesteld: voorzitter Hubert Meert, St.-Rochusstraat 38, Nieuwerkerken; sekretaris F. De Schrijver, Ter Bekenlaan 10, Nieuwerkerken; penningmeester Frans Gabriel, Kwalestraat 12, Nieuwerkerken; bestuursleden Gilbert Temmerman, Papestraat 48, Nieuwerkerken! Leon Roelandt, Bergstraat 6, Nieuwerkerken; Louis De Schrijver, Dries 35, Nieuwerkerken; Kamiel Van der Spiegel, Dorpsstraat 56, Nieuwerkerken; Cesar De Vuyst, Laarstraat 7, Nieuwerkerken; Roger Fleurinck, Bremstraat 95, Nieuwerkerken.

Deze flinke ploeg laat het beste verhopen en zal als eerste objektief zijn ledenaantal verhogen, tevens werden reeds een aantal nieuwe abonnees op «WIJ» gemaakt. Proficiat en doe zo voort!

VU-Denderleeuw wil de Ahr zien

Volksunie Groot-Denderleeuw richt een tweedaagse busreis in naar de Ahr-vallei op 30 en 31 juli a.s. Wij overnachten in het gezellige Altenahr en dus... vermaak en plezier verzekerd!
Schrijf vlug in voor deze schone en vrolijke uitstap! Ook leden van andere afdelingen zijn welkom!
Prijs per persoon: 1.600 fr.
Inschrijvingen worden verwacht tot 20 juli.
Te Denderleeuw, bij Herman Van de Velde, Zandplaatstraat 105 A, en Wilfried De Metsenaere, Sportstraat 2, tel. 66.58.27;
te Iddergem, bij Francine Baetens, Hoogstraat 130, tel. 66.93.42;
Te Welle, bij Richard De Grom, Broekstraat 16, tel. 66.77.57 en bij Raf Sonck, Regentiestraat.

lustrerie
marc de vriese
baron ruzettelaan
assebroek - brugge
tel. 050/354 04

AANBEVOLEN

Dames en heren, in uw belang
wendt U voor uw
SCHILDER-BEHANGWERKEN en
VLOERBEKLEDINGEN
tot mannen van 't vak
ADOLF CLAES
EN ZOON ANDRE
Kerkweg 8, 1760 Roosdaal-Strijtem
Tel. 054/33.37.56

DE OUDE KRING
Café VU-lokaal
Dorpsplein, Heusden-Limburg

KOETSWERKEN VAN DER MIJNS BRUGGE & ZONEN. Perfekte afwerking - juiste tinten. Affligemstraat 18, 1742 TERNAT (St. Kat. Lombeek)

Evergemse raadszitting maar matjes

De gemeenteraadszitting van 21 juni kende een rustig, nogal monotoon verloop. Het voorbereidende kommissiewerk was daar wel niet vreemd aan : uiteindelijk hadden de raadsleden in openbare zitting nog slechts hun stem uit te brengen over materies die in kommissie reeds ten gronde werden besproken en waartegen reeds een standpunt was aangenomen. Op die wijze wordt uiteraard misschien wel doelmatig gewerkt, doch de openbaarheid wordt geschaad. Dit zal ons inziens in de toekomst ongunstig inwerken op de tot dusver bevredigende publieke belangstelling.
Opvallend voor wat betreft de punten op de agenda waren de talrijke punten met betrekking tot Openbare Werken. Op een paar andere punten waaromtrent, ondanks de kommissievergaderingen, toch nog enige discussie, gaan wij hieronder nader in.

Sluitingsuren drankgelegenheden

Daar de drie vroegere gemeenten tot nu toe elk hun eigen reglementering hadden moest deze nu éénvormig gemaakt worden. Essentieel werd door het Schepenkollege voorgesteld sluiting vanaf 2 u. 's nachts verplichtend te stellen, met uitzondering van de periode van de Gentse feesten, Eindejaarsfeesten, Karnaval en de plaatselijke kermissen. De VU-fraktie had liever geen sluitingsuur gezien, omdat in Groot-Evergem toch weinig klachten voorkomen en omdat het patroon van cafébezoek veranderd is. Na enige diskussie werd het voorstel van het schepenkollege meerderheid tegen minderheid goedgekeurd. Raadslid Van Grembergen (VU) onthield zich omdat hij meende dat door die regeling de belangen van de horeca-middenstanders worden geschaad.

Statuten Jeugdraad

Voor de tweede maal kwamen de statuten van de jeugdraad op de agenda voor. Deze keer was blijkbaar de goede keer, want zij werden afgezien van 1 onthouding (BSP) goedgekeurd.
Toch had de VU-fraktie bij monde van raadslid De Clercq en vooral Van Kerckhove een aantal opmerkingen en suggesties te maken. Er werd onder meer aangetoond dat niet alle artikels overeenstemmen met de geest van het kultuurdekreet, dat de samenstelling van de jeugdraad onzorgvuldig wordt vastgelegd, dat de kontinuïteit in de leiding van de jeugdraad gebrekkig zal zijn wegens een te kort mandaat (1 j.). Ook de eventuele procedure tot statutenwijziging is onduidelijk. Schepen Van Renterghem (CVP) gaf dit alles volmondig toe maar vroeg vertrouwen in de jeugd en stelde voor de statuten goed te keuren. Wat dan ook, zoals hierboven vermeld, prompt gebeurde.

VU-agendapunten

Andermaal werden door de VU-fraktie een aantal punten op de agenda geplaatst.
Een eerste punt had betrekking op de milieuzorg. Raadslid De Clercq (VU) hield een uitgebreid betoog omtrent de lucht- en watervervuiling in de Kanaalzone. Hij wees erop dat, wil men met milieuacties niet tegen de muur lopen, contact dient gezocht door de gemeentelijke overheid met allerlei bevoegde en representatieve organisaties, bevoegde centra van de universiteit te Gent en met besturen van aangrenzende gemeenten. Er dient tevens kontakt genomen met fabrieksdirekties van de kanaalzone en daartoe moet een «Kommissie Leefmilieu» worden opgericht. Raadslid Van Grembergen voegde daaraan toe dat het nuttig zou zijn een brochure uit te geven waarin ten behoeve van de bevolking de vervuilingssymptomen worden uiteengezet en ook hoe in geval van acute vervuiling moet worden opgetreden.

Daarnaast worden enkele praktische vragen gesteld over diverse onderwerpen : betere voorlichting inzake muziekonderricht, plaatsen van fietsrekken aan Langerbrugge-station, aftakking van autobusdienst Gent-Zelzate over Doornzele en Kerkbrugge en wegenwerken aan de gemeenteweg van Tuinwijk naar Doornzeelsestraat.

Daarna stelt raadslid Van Kerckhove, in een zeer sterk gedocumenteerd betoog, de vraag naar medewerking van de gemeente aan het «Jaar van het Dorp» en de «Fietspadenaktie» van de BRT.

Zijn betoog is zodanig goed gedocumenteerd dat het tot een incident komt met waarnemend-burgemeester Willems die vindt dat hij veel te lang uitweidt. De wn.-burgemeester vindt dat dit stof is voor een kommissievergadering. Uit het verslag van de kommissie blijkt evenwel dat men er zich met één zin van af gemaakt heeft. Wat betreft de Fietspadenaktie blijkt dat het gemeentebestuur weliswaar positief doch nogal vrijblijvend heeft geantwoord. Raadslid Van Kerckhove dringt dan ook aan op een meer systematische aanpak van het fietspaden-probleem.

Raadslid De Graeve vraagt ten slotte naar de stand van zaken met betrekking tot de Guldensporenvieringen. Uit het antwoord blijkt dat het in de bedoeling ligt beurtelings in de verschillende deelgemeenten jaarlijks een grote viering te organiseren. Een belangrijk principe is tevens dat de feestredenaar geen partijpolitieke binding mag hebben. De redenaar voor dit jaar is Dhr. Van Rompaey, CVP-lijsttrekker tijdens de voorbije gemeenteraadsverkiezingen te Sint-Martens-Latem...

W.G.

DIRK MARTENS

NINOVE — AALST

P.V.B.A.

Beverstraat 24-26 — Lange Zoutstr. 30. 29-33. 36-38
Tel. 054/331.05 — Tel. 053/240.60

*

KINDERARTIKELEN : plooi- en wandelwagens - bedjes en wiegen - stoelen en looprekken - schommels - kamerversieringen - wastafels en waskussens - kinderkleding.

SPORTARTIKELEN : allerlei - turnkledij - ruiteruitrustingen - pingpongtafels - badkleding en alle toebehoorten - rol- en ijsschaatsen - kampingartikelen - turngerei.

SPEELGOED : uitgebreide keus in merkartikelen : autobanen - elektr. treinen der beste merken - auto's - go-carts - traktoren - poppen - poppenwagens en -wiegjes - burelen - lessenaars - borden - fietsjes - alle gezelschapsspelen - alle soorten mekanieken - schooltassen - borden - tuinmeubelen - tuinschommels.

— ZEER VOORDELIGE PRIJZEN —

Guido Deroo, voorzitter Vlaams Ziekenfonds Flandria-Gent

Het Vlaams ziekenfonds Flandria-Gent heeft op zondag juni jl. zijn jaarlijkse algemene vergadering gehouden.

Tijdens die vergadering werd de Raad van Beheer opnieuw samengesteld. De vernieuwde raad heeft volgend dagelijks bestuur aangesteld :

Voorzitter : Guido Deroo, gemeenteraadslid te Gent.

Sekretaris : Kris Versyp, provincie- en gemeenteraadslid te Gent.

Penningmeester : Guido Vandekerchove, gemeenteraadslid te Aalter.

Ondervoorzitter : Bob Rijckbosch, Deinze.

Tijdens de algemene vergadering werd hulde gebracht aan de pioniers van het Vlaams ziekenfondswezen, medestichters van Flandria Gent : dr. Meysman, dr. Van Boxelaer, Guido Deroo, Guido Vandekerchove en Lisette Welvaert.
De vergadering werd bijgewoond door dr. De Vos, voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Ziekenfondsen, en door de voorzitter van het Verbond van Onzijdige mutualiteiten, waarbij de mutualiteit Flandria aangesloten is, de heer Lefèvre.

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn Aalst

De raad van het Openbaar Cemtrum voor Maatschappelijk Welzijn van de stad Aalst heeft in haar verplegings- en verzorgingsdiensten betrekkingen opengesteld van :

— Vroedvrouw.
— Gegradueerde verple(e)g(st)er.
— Gebrevetteerde verple(e)g(st)er.
— Gezins- en bejaardenhelpster.

De kandidaturen moeten bij ter post aangetekende brief worden gestuurd aan de voorzitter van het OCMW, Gasthuisstraat 40, 9300 Aalst, en dienen met de bewijsstukken uiterlijk op 22 juli 1977 ter bestemming te zijn.
Bijkomende inlichtingen zijn op dat adres te verkrijgen bij de personeelsdienst. (Tel. 053/21.23.93 - binnenpost 104 - adjunct-adviseur BARREZ Humbert).

Voor wie zoekt...

Tandarts gevraagd voor Brussel. Met ervaring.
1 à 2 dgn. per week.
Tandartspraktijk m. 35 jaar ervaring. Brieven onder nr. N 77.

• 50-jarige zoekt betrekking : ervaring boekhandel, ekonomaat, bibliotekaris, administratieve taken.

A6/A1 sekretariaat moderne talen zoekt betrekking : ervaring technisch commercieel (31 jaar).

Boekhouder B3/B1 (31 jaar) zoekt passende betrekking.

Licentiaat in de rechten zoekt betrekking.

Schrijven of telefoneren senator Wim Jorissen, Louisastraat 31, 2800 Mechelen. Tel. 015/41.35.96.
(N 78)

HEER, 40 j. wenst kennismaking met kristel. juffr.
Om gelukkig samen te leven.
(N 79)

— Stencilmachine in zeer goede staat te koop wegens aanschaf grotere machine. Volledig betrouwbaar. Zich wenden redaktie «WIJ». (N81)

— Ik zoek om mijn verzameling aan te vullen liedjes gezongen door de Daensisten. Ook liedjes tegen Daens zijn welkom. Kontakt met red. «WIJ». (N82)

Studentenkamer te huur, w. en k. water. Nabij Groenplaats. Inl. 031/33.42.24 na 18 u. (N83)

— Jongeling (20 j.) Hulpboekhouder (A2-A6) zoekt. passend werk in de streek van Aalst.
— Juffrouw, Laborante A2 + diploma biochemie zoekt werk in de streek van Aalst.

Licentiaat in handels- en financiële wetenschappen zoekt plaats in onderwijs in de omgeving van Aalst. Inlichtingen bij kamerlid Jan Caudron, tel. 053/70.40.64.
(N84)

— Wij zoeken een vertaler Nederlands-Frans, niet-universitair. Kandidatuur schriftelijk richten aan Mon Van Dijck, Beizegemstraat 47, bus 7, 1120 Brussel.
(N85)

Gouden Bruiloft op de Brugse Poort

Op zaterdag 18 juni vierde het schoon echt Vlaams gezin, de heer en mevrouw *Schepers-Covent* zijn *gouden* bruiloft. In Leuven waar zij de eerste uitbaters waren van het VOS-lokaal zijn zij zeker geen onbekenden. Na door de repressie zwaar te zijn getroffen kwamen zij naar Gent wonen waar zij spoedig aktief waren in alles wat Vlaamse Beweging was. Daarom had Volksunie-Gent Brugse Poort samen met VOS er prijs op gesteld op deze belangrijke dag aanwezig te zijn. Na een warme hulde door de Gentse schepen mevrouw Mortier-Haessaert, die begrip opbracht voor de droevige repressiejaren, werd een groepsfoto genomen. Onze mandatarissen Oswald Van Ooteghem en Frans Baert, alsook Karel Rigo, L. Ackerman en Noël De Smet van VU-Brugse Poort zetten onze overgelukkige oudjes in de bloemen. Tot binnen 10 jaar Schepers, dan komen wij zeker terug.

Geslaagde informatie-avond te Ninove

Staatssekretaris Vik Anciaux startte de informatieavond over het Gemeenschapspakt met een zo klaar mogelijke uiteenzetting over de nieuwe staatsstruktuur. Na het schetsen van de nieuwe organen en hun bevoegdheden wijdde hij uitvoerig uit over de probleemstad Brussel en haar randgemeenten. Als Brusselse Vlaming is Vik Anciaux het best geplaatst om de voor- en nadelen van het Egmontpakt tegenover elkaar te kunnen afwegen en zijn besluit was dan ook dat de opening naar een federalisme met twee ruim genoeg is om te geloven dat het ook zover zal komen ! De samenstelling van de gemeenschapsraden is al een zeer duidelijke stap in die richting ! Daarna was het tijd voor vraag en antwoord en tot ons groot genoegen werd van deze mogelijkheid overvloedig gebruik gemaakt ! Verkeerde voorstellingen werden rechtgezet, onduidelijke punten verklaard en de positieve klanken lieten dan ook niet op zich wachten : er werd opgeroepen zich als één man achter de partij te scharen en vertrouwen te hebben in onze mensen op belangrijke posten !

Het geduld waarmee Vik Anciaux de vragenreeks doorstond is bewonderenswaardig te noemen. VU-Groot-Ninove is hem dan ook zeer dankbaar voor deze geslaagde informatieavond. Leden die nog verder informatie verlangen worden verzocht kontakt op te nemen met hun afdelingsbestuur.

WEST-VLAANDEREN

Druk jaar voor VU-Oostduinkerke

Een droom die het arrondissementsbestuur van OVD reeds lang gekoesterd had, zou in vervulling gaan : op vrijdag 28 mei 1976 werd in Oostduinkerke, een zelfstandige afdeling gesticht.
Senator Guido Van In hield bij deze gelegenheid de feestrede.
Het kersverse bestuur bleef niet lang bij de pakken zitten.
Twee maanden later richtte onze fonkelnieuwe afdeling een eerste volksvergadering in met als spreker kamerlid Willy Kuypers en het optreden van de Brabantse volksgroep 't Kliekske. Het sukses was overweldigend : een boeiend relaas van Willy Kuypers, over zijn optreden in Armenië, waar de Sovjets hem te pakken kregen, gelukkig nadat hij zijn 5.000 strooibiljetten uitgedeeld had...
De sublieme vertolking van aloude Vlaamse volksliederen door de Brabantse volksmuzikanten voor een bomvolle zaal, en een aandachtig luisterend publiek, deden veel goeds verhopen voor de toekomst, van deze tot op heden jongste VU-afdeling van OVD.

Verkiezingsperikelen

Toen kreeg de afdeling meteen zware problemen met de verkiezingen voor de fusiegemeente Koksijde-Oostduinkerke. Te Oostduinkerke was er het fenomeen van burgemeester Loones — Vlaamsgezind en als dusdanig bekend — die echter aan zijn verbintenissen met de VU t.o.v. de gemeenteraadsverkiezing onverwacht een einde stelde, en verkoos met zijn lijst scheep te gaan met de CVP-groep Dewulf.
Dit bracht in extremis een onvolledige VU-lijst mee, die op luttele stemmen na, er niet in slaagde een verkozene op te leveren. Geen sukses dus : maar er zou zich later een nieuwe kans voordoen, wegens een klacht van de groep Loones tegen de praktijken van de PVV. Na de parlementsverkiezingen van 17 april — was voor ons de verkiezingskous nog niet af — de week daarop kregen we de herverkiezingen — die ditmaal door het samengaan met de «lijst Loones-Ter Duinen» suksesvoller is afgelopen voor de VU. Als alles bij het oude blijft, en de nieuwe klacht van de BSP-groep verworpen wordt, hopen we maar dat onze gekozenen voor gemeenteraad en OCMW niet menen, dat dit nieuwe mandaat, dat inderdaad veel tijd en energie vergt, indien men het naar behoren wil vervullen, hen echter niet ontslaat van het gewone afdelingswerk. Het is toch normaal, dat een mandataris zich blijft interesseren voor abonnementen- en ledenwerving, de bestuursvergaderingen bijwoont, en de door de afdeling ingerichte manifestaties zo getrouw mogelijk volgt en eraan meewerkt.

Leden- en abonnementenslag

De abonnementenslag werd afgesloten met niet minder dan 58 nieuwe abonnees (in '76 waren er dat 16), wat een rekordprestatie is, gezien de beperkte omvang van onze gemeente.
Sekretaris Luc Vanmassenhove werd de grootste «Wij»-kaper, gevolgd door voorzitter Fernand Vandenberghe en Maurice Boucquez en Achiel Goderis.
Zodoende bleef onze jarenlange propagandist onze afdeling vertegenwoordigen in de Top 20, en mocht hij als bekroning voor dit «baanwerk» gaan aanzitten aan de feesttafel ons aangeboden door de «WIJ»-redaktie. Maurice Boucquez, gekoöpteerd bestuurslid na 10 oktober, en de meeste suksesvolle kandidaat van de jongste verkiezingen bleek onze beste ledenwerver te zijn van dit jaar.

Vorming

Als plaatselijke aktiviteit kunnen we de fel gesmaakte uitéénzetting van Jaak Vandemeulebroucke over Nationalisme en Federalisme noteren, die door heel wat leden met belangstelling werd gevolgd, hoewel er in onze gemeente voorheen geen «traditie» bestond in dit soort avonden.
De studiedagen, VUJO-weekends, Dosfelkursussen... steeds door onze sekretaris bijgewoond, en de aanwezigheid van het voltallige bestuur op de Interprovinciale kaderdag te Gent, deed in onze afdeling het besef groeien dat de werking van een partij-politieke afdeling niet begint of eindigt met het organizeren van een jaarlijks bal of een teerfeest.

Werkgroepen

Onder impuls van penningmeester Palmer Ruysschaert werd van wal gestoken met de werkgroep «Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening» die meteen heel wat werk op de plank kreeg met de aanleg van de A 18 door onze gemeente, en het verzet tegen de Zandwinning in de Moeren. De werkgroep kwam ruim in de belangstelling, door de aktie tegen het kruisnetvissen, en de vervuiling van de visgronden op touw gezet door Maurice Boucquez en Guido Bruneel.
Naar dit voorbeeld, begon VUJO zich ook te organizeren, en als eerste aktiviteit richten zij een prettige volksmuziekavond in, met als gasten Alfred en Kristien Den Ouden en Ron Cottam.

Eerste Bachten De Kupe autozoektocht

Om de viering van ons éénjarig bestaan enige luister bij te zetten, pakt onze afdeling onder kundige leiding van rally-specialist Maurice Boucquez uit met een toeristische autozoektocht langsheen de riante Bachten de Kupe-autoroute. Bijzonder interessant is, dat deze rit (afstand 53 km) kan verreden worden op een dag naar keuze, vanaf 1 juli tot 31 augustus. Heel VU-leden en mandatarissen, die hun vakantie aan onze Vlaamse kust door brengen, kunnen er een minder zonnige dag uitpikken, om aan deze aktiviteit deel te nemen.
De zoektocht, wordt zo opgevat dat alle belangstellenden, zowel geoefende rallyrijders als beginnelingen aan hun trekken zullen komen.
De automobilisten die het toeristische element in een rit verkiezen zullen hier alvast hun gading vinden. De rit verloopt langs rustige wegen, en de deelnemer hoeft slechts de zeshoekige bordjes van de Bachten de Kupe-autoroute te volgen. Tijd en snelheid spelen geen rol — en alle vragen zijn ter plaatse oplosbaar, zonder gebruik van naslagwerken. Inschrijvingsformulieren zijn te bekomen in Café-Restaurant «De Beurs» - Markt 32 - Veurne, of bij Maurice Boucquez - Konterdijk 19 - te Wulpen-Oostduinkerke. De inschrijving kost 250 fr. (prijsvermindering voor VU-leden) waarna men het wedstrijdreglement, de vragenlijst en het antwoordformulier ontvangt. Meerdere inschrijvingen per wagen zijn toegelaten. 2 september is de uiterste datum voor het indienen van de antwoorden. De wedstrijd is begiftigd met zestigduizend frank prijzen. Iedere deelnemer heeft het recht op een prachtige prijs. De prijzen van de verblijftoerist-deelnemer worden 12 maanden ter beschikking gehouden of op diens aanvraag opgezonden. De prijsuitreiking heeft plaats op vrijdag 9 september in zaal Sea-girl - Dorpsplaats 32, Wulpen-Oostduinkerke. Firma's die nog rap een prijsje kwijt willen, in ruil voor wat publiciteit of een kleine financiële bijdrage willen leveren, kunnen terecht bij onze bestuursleden of door storting op bankrekening 476-4305731-90 van Volksunie Oostduinkerke met vermelding «bijdrage zoektocht».
Afdelingen die massaal wensen deel te nemen aan deze aktiviteit kunnen gratis onze ravissante affiches en strooibiljetten bekomen op het VU-sekretariaat, Vrijheidstraat 11, 8458 Oostduinkerke.

Inlichtingen zijn verder te bekomen op de Dienst voor Toerisme, Stadhuis te Nieuwpoort.

KALENDER

JULI

7 **TIELT-WINGENE :** Informatieavond over het gemeenschapspakt om 20 u. in de Gemeenteschool te Tielt. Spreker : kamerlid Willy Kuijpers.

9. DIKSMUIDE : Guldensporenherdenking om 19 uur in zaal Vlaams Huis. In samenwerking met de afd. Oostduinkerke. Optreden van kleinkunstgroep Cassiopela uit Mechelen. Gastsprekers : volksvertegenwoordiger Paul Peeters en Emiel Vansteenkiste.

11. **BLANKENBERGE :** Guldensporenviering om 20 uur in de koncertzaal van het stedelijk casino. Will Ferdy en Micha Mara verlenen hun medewerking aan dit koncert. Organizatie van de plaatselijke kulturele verenigingen, de VTB-afdeling en het stadsbestuur. Toegang vrij.

Izegem VU-voorstel ten gunste van Vlamingen te Brussel

Op de jongste gemeenteraadszitting heeft de VU-fraktie bij monde van raadslid E. Vandewalle een voorstel geformuleerd dat de uitwijkelingen naar Brussel moet helpen om Vlaming te blijven te Brussel. Hieronder brengen wij de volledige tekst van deze tussenkomst. Het voorstel illustreert hoe gemeentepolitiek ook verband kan houden met het algemeen Vlaams belang, in het bizonder in de Brusselse agglomeratie. Het is ook opmerkelijk dat dit voorstel niet uitgaat van de CVP, maar wel van de VU. De CVP is nochtans sterk vertegenwoordigd in de Izegemse raad en heeft er zelfs sinds verschillende jaren een parlementair die dus ook lid is van de Nederlandstalige Kultuurraad.

Probleemstelling

Elk jaar verhuizen een aantal mensen van Izegem-Emelgem-Kachtem naar de provincie Brabant. Hun aantal schommelt elk jaar tussen 25 en 40. Een groot deel onder hen gaat zich vestigen in de Brusselse agglomeratie.
Deze uitwijkelingen staan, zoals al wie naar een grootstad verhuist, voor aanpassingsproblemen. Deze problemen zijn hier veel groter door het gevaar voor verfransing, hetzij van de uitwijkelingen zelf, hetzij van hun kinderen.

Daarom stellen wij voor

1. Dat aan elke uitwijkeling(e) naar de Brusselse agglomeratie of rand een blad bezorgd wordt met enkele belangrijke gegevens :
—
— dat de uitwijkeling(e) zijn(haar) Nederlandstalig paspoort mag behouden ;
— het adres van het Kontakt- en Kultuur Centrum (CCC) te Brussel ;
— het adres van het Vlaams Onderwijs Centrum (VOC) te Brussel.
2. Dat een ambtenaar van de burgerlijke stand te Izegem van elke uitwijkeling(e) het nieuwe adres aldaar, doorspeelt aan het CCC te Brussel, dat dan voor het passende Vlaams onthaal en de nodige informatie kan zorgen.

Motivering

Vlaamse instellingen voor socio-kultureel werk in de Brusselse agglomeratie zijn geremd in hun werking doordat ze de adressen van de pas ingeweken Vlamingen niet of te laat hebben.

Toelichting

1. Ons voorstel is makkelijk en goedkoop uit te voeren. Wij hebben dat vooraf besproken met een ambtenaar van de burgerlijke stand.
2. Een gelijkaardig voorstel voor alle Vlaamse gemeenten is vroeger al gedaan in de (nationale) Nederlandstalige Kultuurraad (eerst door M. Van Haegendoren, later ook gesteund door vertegenwoordigers uit alle partijen in Vlaanderen). Maar de Raad van State maakte telkens bezwaar met het argument dat de Kultuurraad de gemeentebesturen niet kan «verplichten». Vanzelfsprekend kan ons gemeentebestuur het initiatief nemen om ons voorstel uit te voeren.

A 17: wissel op Westvlaamse toekomst?

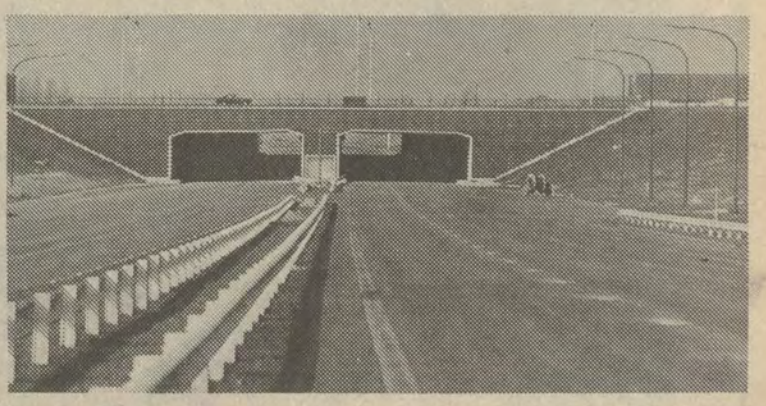

West-Vlaanderen kreeg vorige week vrijdag een schakel bij die de ekonomische ruggegraat van deze provincie een extra-steuntje moet geven.
De kersverse minister van openbare werken, Guy Mathot, opende een belangrijk gedeelte van de A 17 (tussen de E 3 te Aalbeke, en de rijksweg 308 te Rumbeke-Roeselare) voor het verkeer.
Deze autoweg A 17 zou immers op termijn een moderne snelwegverbinding moeten vormen tussen het havengebied van Zeebrugge, en Nederland, Duitsland, de Franse industriebekkens, en de befaamde «autoroute de Wallonie».
De minister, en de provinciegoeverneur P. Van Outryve-d'Ydewalle onderstreepten het belang van deze wegeninfrastruktuur voor de ekonomische ontsluiting van Zuid-West-Vlaanderen.
De protesten van milieugroeperingen werden nochtans niet weggewimpeld. De minister kreeg een verzoekschrift overhandigd door VU-kultuurschepen Piet Leys van de stad Brugge, en VU-provincieraadslid Arnold Van Houtegem.
Over de verdere realizatie van de A 17 zei minister Mathot : «Ik wens zeker rekening te houden met de bezwaren die onlangs werden geuit tegen de voortzetting van de aanleg van deze autoweg. Ik zal nagaan of de omvang van de ontworpen projekten al of niet dient behouden te blijven.»

Dank uit Blankenberge

E. Duysters-Minnaert, uit Blankenberge, dankten langs deze weg allen voor de blijken van genegenheid bij het overlijden van hun vader.

ICHTEGEM

Te Zedelgem werd het huwelijk ingezegend van Marijke Hindryckx, dochter van onze afdelingssekretaris, met Dirk Deburghgraeve : van harte proficiat aan bruidspaar en grootouders.

OOSTENDE

Vorige vrijdag vergaderden alle bestuursleden en gekozenen van de vijf Oostendse afdelingen om grondig de politieke toestand te bespreken, zoals die er nu uitziet met VU-ministers en het gemeenschapspakt. Een duidelijke meerderheid tekende zich af ten voordele van de gedragingen van de VU-onderhandelaars. Geschandvlekt werd de houding van de CVP-pers en ontgoochelend werd ook de houding van de Vlaamse kultuurverenigingen aangevoeld, die hypokriet zwegen toen de échte toegevingen destijds (Hertoginnedal, Grendelgrondwet) door de CVP gedaan werden.
Onder applaus van allen werd dan ook meegedeeld dat voorzitter Bert Ruysschaert zijn taak weer oppakt!

ROKSEM

Op 26 juni werd Hannelore geboren, dochter van Marc Vermeulen en Lucrese Vierstraete : van harte proficiat aan de ouders, doch ook aan schepen Vierstraete die andermaal grootvader werd.

GISTEL

Op 21 juni is onze goede vriend Hektor Neels, na een leven van trouw, ons ontvallen. Hektor was in de moeilijke beginjaren van de partij een steun voor allen die nog geloofden in de waarde van het Vlaams Nationaal ideaal : hij was één van de vele harde werkers uit de beginperiode van de Volksunie.
Hij was de eerste voorzitter van onze afdeling, waartoe toen nog acht andere dorpen behoorden : de goede, vriendelijke voorzitter, in wiens huis zovele vergaderingen plaatsvonden : Hektor heeft op de vooravond van de verwezenlijking van zijn ideaal deze wereld verlaten. Wij, zijn vrienden, die blijven, zullen hem dankbaar herdenken voor al het goede en schone dat zijn leven zinvol heeft gemaakt.
De uitvaart was een troost voor de naastbestaanden : het afdelingsbestuur, onze gekozenen in gemeenteraad en OCMW, vele leden van het A.B., kamerlid Vansteenkiste waren present. Hektor was ook vader van Magda Neels, kandidate op onze lijst, en schoonvader van ons bestuurslid Michel Bullynck.

EIGENAARS
Wij wensen **moderne appartementen** te huren of te kopen in **Koksijde.**
Agence Unico, Zeelaan 222, **8460 Koksijde,** tel. 058/51.18.89.

Kennismaking met rekreatievoorzieningen in Nederland (2)

Rond de jaren 1950 ontwikkelde zich een nieuwe dimensie in het grondgebruik. Meerdere vrije tijd en mobiliteit leidden tot de periodieke volksverhuizingen die we weekend en dagrekreatie zijn gaan noemen. De groene ruimte voor deze aktiviteiten is beperkt ; stadsparken zijn zelden van een voldoende omvang om deze uittocht op te vangen en natuurgebieden verdragen slechts een beperkte bezoekdrukte.

Vanuit deze gegevens zijn overheidsinitiatieven ontwikkeld tot de inrichting van primair voor openluchtrekreatie bestemde groene ruimten.

Van een bescheiden begin als het groene boekje, in 1949 geschreven door ir. GC Lange van de Provinciale Planologische dienst van Zuid-Holland, een visie die op bestuursniveau werd uitgewerkt, door de Gedeputeerden van de provincie Zuid-Holland, is dit uitgegroeid tot een zelfstandig onderdeel van de ruimtelijke ordening. Zo worden dan enkele rekreatiegebieden uitgewerkt voor het opvangen van de regionale trek naar buiten. Inrichting en gebruik laten zich slechts ten dele vergelijken met andere vanouds bekende vormen van grondgebruik.

VORMEN VAN OPEN-LUCHTREKREATIE EN FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

De investeringen in openluchtrekreatievoorzieningen zijn goed te overzien. De kosten van grondverwerving variëren al naar gelang geografische ligging en kultuurwaarde. De inrichting van terreinen voor openluchtrekreatie bestaat uit kultuur en civieltechnische werken waarvan ook het prijsniveau vrijwel exakt bekend is door ervaringsgegevens, bij voorbeeld uit ruilverkavelingen en wegen- en waterbouw. Zodra het gebruik wordt aangevangen kunnen de investeringslasten exakt worden berekend, maar op dat ogenblik wordt de tweede komponent aan de jaarlijkse lasten toegevoegd : de kosten van het beheer en de eksploitatie.

Op grond van de beheers of eksploitatievorm is ook het duidelijkste financieel-technische onderscheid te bepalen in de vormen van openluchtrekreatie.

A. Rekreatiebedrijven

De eksploitatie voorziet in een sluitende begroting ; voor de dienstverlening wordt een tarief berekend dat in de investeringsen eksploitatielasten moet voorzien en een ondernemersinkomen oplevert.
Voorbeelden : kampeerterreinen, zomerhuisjesterreinen, attraktieparken, horecabedrijven, manèges, sommige jachthavens.

B. Bedrijfsmatig geëksploiteerde rekreatiegebieden

De eksploitatieopbrengsten dekken een deel van de eksploitatielasten. De investeringslasten zijn niet te voldoen uit de opbrengsten.
Voorbeelden : zwembaden, sportakkommodaties, jachthavens, sommige strandbaden.

C. Rekreatieobjekten voor algemeen gebruik

De investerings- en eksploitatielasten worden traditioneel aanvaard als gemeenschapsoffer. Soms wordt een beperkte retributie geïnd.
Voorbeelden : speelweiden, bossen, strandbaden, educatieve voorzieningen, aanlegsteigers, vissteigers, verhardingen in het rekreatiegebied (parkeerterreinen, wegen en fietspaden) en sommige sportakkommodaties.
In de regel zal dan ook slechts kategorie A een zelfstandige eksploitatie zonder overheidsteun mogelijk zijn. Ook in categorie B is een eksploitatie door stichtingen of verenigingen mogelijk door voorzieningen na aanleg tegen pacht in gebruik te geven.
In kategorie C is het duidelijk dat de opbrengst klein is, de lasten komen bijna geheel voor rekening van de overheid. Het betreft aktiviteiten die elementen bevatten van drie andere vormen van grondgebruik, te weten natuurbeheer, bosbeheer en beheer van stadsparken en plantsoenen.

de brielse maas

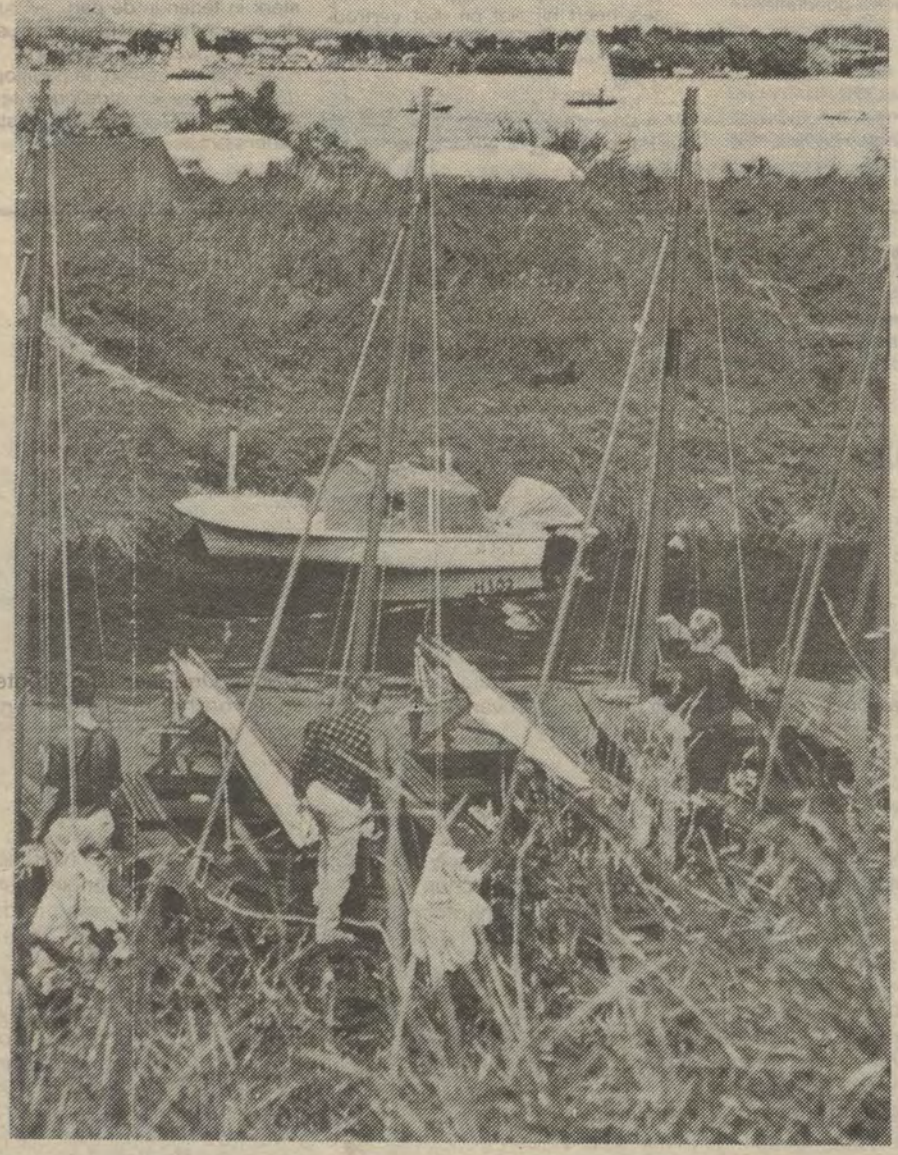

Ontwikkeling van het rekreatiegebied Brielse Maas

In 1950 werd de Brielse Maas door een dam afgesloten van de zee. De afsluiting van de voor zeevaart onbevaarbare riviermonding was nodig om het zoute water te keren. Nu konden land en tuinbouw zoet water uit de Brielse Maas gaan gebruiken en werd de verdediging van de dijken eenvoudiger. Na de afsluiting werden buitenpolders voor het overgrote deel in gebruik genomen voor de landbouw. In dezelfde periode besloot het provinciaal bestuur van Zuid-Holland om in het Brielse Maasgebied ook aandacht te besteden aan de ontwikkeling van watersport en oeverrekreatie. De oeverstroken werden daarom gereserveerd voor fietspaden, bebossingen en speelweiden. Om dit besluit zo goed mogelijk uit te voeren werd in samenwerking met de omliggende gemeenten een streekplan uitgewerkt dat in 1953 kon worden vastgelegd. In 1953 werd begonnen met de aanleg van een fietspad en werden de eerste bossen aangeplant. In enkele jaren tijds werden door het rekreatieschap Brielse Maas — toen nog een stichting — de oeverstroken en eilandjes voor rekreatie ingericht. In en nabij Zwartewaal en Brielle vestigden zich diverse rekreatiebedrijven, zoals jachthavens. In het begin werden alle voorzieningen nog afgestemd op rekreanten die het gebied met de fiets zouden bereiken, maar stilaan ontwikkelde de motorisatie van het Nederlandse volk in zulke mate dat ook planologische wijzigingen in de oorspronkelijke aanlegplannen werden doorgevoerd. Ook kwamen veranderingen in de verhouding water/land doordat de oorspronkelijke geraamde oppervlakte water van 600 ha tot 400 ha werden teruggebracht. Het Europoort-plan betekende een forse aanslag op de aan de Brielse Maas gemaakte voorzieningen, maar anderzijds kreeg men meer ruimte voor landrekreatie. In de totale oppervlakte van 1.100 ha zijn er thans naast de 400 ha water ook 700 ha land voor rekreatie bestemd. Deze strook bevindt zich voornamelijk tussen de Brielse Maas en het Hartelkanaal.
Op het huidige ogenblik kan men stellen dat de drie geciteerde vormen van eksploitatie van rekreatie op dit gebied van toepassing zijn.
Op de noordelijke oever werd een ruime verkeersweg aangelegd van Oostvoorne tot voorbij de nieuwe brug over de Brielse Maas. In Kleiburg en op de Krabbeplaat en de Zoom werden speelweiden en havens, kampeerterreinen en bebossingen gemaakt.
Van 1968 tot 1972 werden hier steigers, toiletgebouwtjes, havens en stranden aan toegevoegd en werd aldus ruimte gecreëerd voor de toenemende stroom dagrekreanten. De aanpassing aan de Europoortwerken maakten een soepel ontvangen van de stroom auto's mogelijk.

Vormen van rekreatie

Watersport : de Brielse Maas is voor bijna alle vormen van watersport geschikt. Er zijn, zowel in als om het gebied in het rekreatieschap, veel jachthavens, ten dele op kommerciële basis geëksploiteerd (te Brielle, Oostvoorne en Zwartewaal) ten dele in handen van watersportverenigingen (zes in totaal). Verder hebben de Unie van Watertoeristen en de stichting Natuurvriendenhuizen elk een eigen haven in Kleiburg. Overal waar aanleggelegenheden zijn gemaakt, zowel in de haventjes als aan de aanlegsteigers, mag men met zijn boot vrij ligplaats nemen, zij het niet langer dan drie dagen achtereen ; daarna moet men een ander plekje zoeken, minstens 500 meter daarvandaan, dit om te verhinderen dat men deze aanlegplaatsen zou gebruiken als permanente jachthavens. Ook snelle motorboten al dan niet gevolgd door een waterskiër kunnen op de Brielse Maas terecht. Voor hen die het zeilen willen leren, is er op Kleiburg een zeilschool, uitgebaat door Delftse studenten. Zwemmers kunnen overal hun hart ophalen. Voor kinderen en ongeoefende zwemmers zijn op verschillende plaatsen ondiepe gedeelten door balken afgebakend.
Voor de kinderen is er bovendien een spartelvijver in het Wijde Slik.
Sportvissen : het water in de Brielse Maas is rijk aan vis, iedereen kan er toegelaten worden mits een kleine dagretributie.
Verblijfsakkommodatie : Er zijn drie flinke kampeerterreinen : de Krabbeplaat op de noordelijke oever, de Meeuw bij Brielle en Kruiningergors bij Oostvoorne. Hoewel een belangrijk deel van deze terreinen voor een heel seizoen wordt uitgegeven, is er voor de toeristische kampeerder meestal plaats genoeg. Buiten de kampeerterreinen mag men overdag zijn tent opslaan, maar deze moet gedurende de nacht wel worden verwijderd.
Natuurstudie : het gebied is nog jong, het heeft daardoor nog niet de rijkdom van bij voorbeeld een oud landgoed. Toch is er al heel veel te beleven. Watervogels (vooral meerkoet, wilde eend, knobbelzwaan en fuut, maar ook andere eendesoorten en dergelijke) kan men er vrijwel steeds aantreffen. Bosvogels zijn er veel, ook al doordat er veel nestkastjes zijn opgehangen. Er zitten nogal wat hermelijnen en wezels in het gebied en plantenliefhebbers zullen vooral op het Wijde Slik, de restanten van de oude duin en strandflora weten terug te vinden.
Diversen : Op centrale plaatsen staan toiletgebouwen. Op druk bezochte punten zijn 's zomers EHBO-posten voorts biedt het rekreatieschap een nieuwe mogelijkheid tot ontspanning namelijk een
Openbare golfbaan : het is de eerste realizatie op dat vlak in Zuid-Holland. Het golfspel is vrij door iedereen te beoefenen op de daartoe ingerichte baan in Kleiburg. De verhuur van golfbenodigdheden is voorzien, het is een 9 holes golfbaan met een afzonderlijke oefengelegenheid, ook is een regeling tot het volgen van lessen voorzien.
In een volgende aflevering zullen wij dieper ingaan op enkele technische aspekten en op een ontleding van de kostprijs van dit gebied dat als voorbeeld kan gelden voor vergelijkingen met andere rekreatiegebieden.

Roger Vandewattijne
Provincieraadslid

PERSSPIEGEL DE VLAAMSE PERS

Het Egmont-pakt en zijn weerslag, o.m. op de IJzerbedevaart, zo zou men het voornaamste tema in de Vlaamse pers rond het weekeind kunnen noemen. 't Pallieterke schept reeds moed en duidt aan, hoe men de frankofonen kan buitenpesten uit Vlaams Brabant. De verkiezing van de heer Van Miert tot BSP-voorzitter werd in de Vlaamse pers zeer goed onthaald. Doorheen al die kommentaren loopt een — versterkte — draad van groeiend Vlaams bewustzijn. Op de linkerflank van de BSP ten slotte is er enig voorbehoud, maar niettemin wordt ook hier Karel Van Miert hartelijk welkom geheten.

De Standaard

«Dit jaar werd met spanning uitgekeken naar wat over het gemeenschapspakt zou worden gezegd.
De verwachtingen werden niet beschaamd. Voorzitter Coene heeft in een merkwaardig evenwichtig en helder betoog voor een korrekte ontleding gezorgd en de juiste woorden gevonden voor de taakomschrijving van morgen. Zijn kritiek op de zwakke punten van het akkoord geeft de redenen weer van de heersende malaise. Hij is er echter in geslaagd de argwaan op te vangen in een offensieve oproep tot aktivering van de Vlaamse staatsvorming.
Coene stelt terecht dat het akkoord moet worden verbeterd, gezuiverd en aangewend om het zelfbestuur te realizeren, dat ook de amnestie-kwestie zal oplossen en het sociaie klimaat verbeteren.
Het komt erop aan, met alle positieve krachten waarover de Vlamingen beschikken in de regering, in de partijen, in het bedrijfsleven, in de pressiegroepen, in de opinie, de hervormingen voorbij de klippen te loodsen en door te duwen tot het doel bereikt is.
In zijn beklemmend «testament van de IJzerjongens» interpreteert Rik Borginon de reaktie op het gemeenschapspakt als een getuigenis van beslistheid en levenskracht. De stilstand die de Vlaamse beweging de jongste jaren kenmerkte, is voorbij. Ze bevindt zich opnieuw in het offensief. De IJzerbedevaart heeft het bevestigd.»

«Het akkoord heeft in de Volksunie geleid tot een breuk. Het ontslag van Lode Claes vindt geen navolging. De solidariteit, die het gevolg is van twintig jaar eendracht in de oppositie, heeft de ontreddering geneutralizeerd. Alleen de VU-afdeling van Brussel-Halle-Vilvoorde die de ergste schokgolven moet opvangen, heeft gekozen voor intern verzet.
De afdeling beschikt over drie kamerleden: Anciaux zetelt in de regering. Peeters is algemeen partijsekretaris en Valkeniers vertolkt de verbolgenheid. Dat het zelfs daar niet tot een dissidentie is gekomen, toont de sterkte van de partijstruktuur aan, en bewijst dat de grote meerderheid het vertrouwen in haar woordvoerders handhaaft. De VU heeft hechter wortels dan het Rassemblement Wallon dat bij de eerste huishoudelijke ruzie in duigen viel.
De evolutie bij de nationalisten bevat elementen die gelijkenis vertonen met wat in de CVP gebeurt. In beide partijen heeft de voorzitter zich persoonlijk en op een bijna agressieve manier ingezet voor het pakt, dat wordt voorgesteld als de aanloop tot het politieke zelfbestuur van de gemeenschappen. In beide partijen is binnenskamers kritiek hoorbaar op het pakt — vooral op het inschrijvingsreeht — maar sluit men de rangen, omdat men ervan uitgaat dat de uitvoering van het akkoord — die acht jaren moet in beslag nemen — van Vlaamse zijde een maximale inzet en verstandhouding veronderstelt. Dat zijn de gegevens: een scherpe waakzaamheid in iedere partij wat de staatshervorming betreft — zoals ook te Diksmuide gevraagd werd — maar tevens bereidheid bij kaders en militanten om blok te vormen met de leiding, met het oog op een radikaal beleid.»

't Pallieterke

«Is het immers niet zo, dat in de voorbije jaren Vlaamse gemeentebesturen in groene Vlaamse heuvels rond Brussel promotoren en verkavelaars aangelokt en aangemoedigd hebben om beetje bij beetje deze gemeenten vol te bouwen...? Woordvoerders van aktiekomitees in deze streek hebben er dikwijls op gewezen, «dat het niet Brussel is dat uitbreidt, maar dat het de Vlamingen zélf zijn die Vlaams-Brabant volbouwen!» Onze eigen Vlaamse mandatarissen hebben in het recente verleden — en op sommige plaatsen nù nog — de verstedelijking in de hand gewerkt.
De verfransing was daarbij onvermijdelijk. Er werden immers geen selektieve inwijkingsvormen vastgelegd. De zeldzame buurten waar de autochtone bevolking wél de nieuwkomers keurden (Strombeek-Bever, Grimbergen), tonen duidelijk hoe Vlaamse mandatarissen het elders over de verkeerde boeg gegooid hebben.
De waarheid is dat kortzichtige dorpspolitiek (opcentiemen, bedrijfsbelastingen, enz..) ertoe bijgedragen heeft menige gemeentekas te spijzen, maar dat op die manier meteen ook de Brusselse invloedssfeer werd uitgebreid. Het Brusselse moeras zal niet opdrogen door een faciliteitje min-of-meer!
Wel wordt het nu de hoogste tijd dat o.m. vooral de sjieke villawijken niet nog meer Vlaamse grond omwoelen. Want de frankofonen die ons last berokkenen zijn 99 t.h. kapitalisten, die in Brussel werken, en in Vlaams-Brabant een rustige goedgelegen slaapstede zoeken.
Willen wij de olievlek indijken, dan moeten de politici van Vlaams-Brabant de opportunistische verkaveliingswoede stop zetten. Dat geldt ook voor de interkommunale Haviland! En ten tweede kunnen zij de francofonen het leven lastig maken door hun diensten geen woord Frans te laten spreken of schrijven, door zware belastingen te heffen op tweede woonsten, door het Vlaamse sociaal-kultureel leven een flinke injektie te geven, enz... En waar er faciliteiten door Brusselse politici opgelegd werden: gemeentevaderen, pas die zodanig toe dat het de francofonen groen ergert!»

«HET BELANG VAN LIMBURG»

«Deze week is de jonge hoogleraar Karel Van Miert komen postvatten aan de spits van de BSP. De — ook kristelijke — pers was unaniem om Van Miert een blijde intrede te bezorgen. Ook wij getuigen graag dat de Vlaamse socialisten een gelukkige keuze hebben gedaan. In zijn eerste toespraak heeft Karel Van Miert al aangegeven dat hij zonder kompleksen maar wel met intellektuele hoffelijkheid door het partijleven wenst te gaan. Dank zij de onvoorwaardelijke steun van zijn voorganger, Willy Claes, heeft hij niet om het vertrouwen van de BSP-federaties moeten smeken. Het werd hem van harte gegund.

Met de komst van Van Miert aan de BSP-top zal het Vlaams gemeenschapsfront zeker niet verzwakt zijn. Zei de jonge voorzitter zelf niet dat hij de kommunautaire emancipatie van de socialistische beweging als een prioritaire taak beschouwde? Al even verheugend was zijn getuigenis dat hij in een onwezenlijk dogmatisme en broeierige ideologie geen heil ziet. Van Miert is een pragmatikus die, in tegenstelling met de oude garde, niet besmet is door een anti-klerikale furie.

Er moet dus te praten vallen met deze jonge, frisse man.»

Links

WEEKBLAD VOOR EEN STRIJDBAAR SOCIALISME

Het ware nochtans verkeerd de draagwijdte van die vernieuwing te overschatten, zijn ogen te sluiten voor de minder positieve aspekten van de operatie. Het is een veeg teken aan de wand dat de vernieuwing niet gedragen werd door de brede basis van de partij, maar veeleer van bovenuit, door het klaarziende deel van de leiding, aan de basis wordt opgedrongen. Aan een dergelijke revolutie van bovenaf zijn natuurlijk een aantal gevaren verbonden en is o.m. het gevaar voor rekuperatie en inkapseling van het vernieuwend elan zeker verre van denkbeeldig. Het is evenmin ondenkbaar dat het opdringen van die vernieuwing aan de basis en aan het kader van de partij aanleiding geeft tot vervreemding en frustratie, en sluit op een weliswaar gezonde demokratische refleks die nochtans in wezen reaktionair is, vermits hij gehecht blijft aan verouderde, verstarde gewoonten en strukturen. Wat Karel Van Miert voorstaat stemt in grote trekken overeen met wat wij sedert vele jaren in Links voorstaan: verjonging, Vlaamse aanpak, openheid, programmatische kongressen enz...

Maar dit veronderstelt een zo diepgaande wijziging in de partijstruktuur en ook in de mentaliteit, het druist zo sterk in tegen in de partij ingeburgerde gewoonten en geesteshoudingen, dat heel wat inspanningen zullen nodig zijn om ze van de partijtop naar de federaties en afdelingen te doen doordringen en om de bestaande kaders om te turnen.

PERSSPIEGEL DE FRANSTALIGE PERS

Het Egmont-pakt blijft de geesten beroeren en brengt nog steeds vele pennen in beweging. Terwijl de Libre de PVV-demagogie aan de kaak stelde, gingen twee franstalige kranten bij voorbaat de IJzerbedevaart te lijf. Reeds vorige vrijdag en zaterdag «wisten» ze dat de Vlaamse leiders zouden uitgejouwd worden en dat er te Diksmuide herrie zou zijn! Het een noch het andere gebeurde, en zo werden de heren redakteurs op heterdaad van stemmingmakerij en wishful thinking betrapt...
De toespraken te Diksmuide waren eveneens gematigd en waren meer oproepen tot eendracht dan verwijten en beschuldigingen. Ook hier waren de koffiedik-kijkers er aan voor de moeite.

LA CITÉ

Deze twee stellingnamen (van Martens en Schiltz, nvdr) zijn belangrijk in de mate dat ze de wil aanduiden van twee belangrijke leiders van de meerderheid om te vermijden dat de toestand zou ontaarden en dat parlementsleden (of ministers) zouden geneigd zijn, te luisteren naar de sirenenzang van de ultra's van het flamingantisme.
Tot nog toe schijnen de leiders van de partijen van de nieuwe koalitie hun troepen betrekkelijk goed in handen te hebben. Zo heeft Lode Claes geen navolgers gehad en mislukte zijn poging, VU-parlementsleden te overhalen om zijn voorbeeld na te volgen.

En over de IJzerbedevaart
Volgende zondag dus zullen we over een solied pantser moeten beschikken om weerstand te kunnen bieden aan de brandredevoeringen die te Diksmuide zullen uitgesproken worden. Hun overdreven toon zal stellig de draagwijdte eryan relativeren. Dit belet niet, dat het gevaar bestaat dat er iets van zal blijven hangen bij bepaalde politiekers en de sarkastisehe opmerkingen zullen voeden van bepaalde frankofone pers, die van alle hout pijlen snijdt tegen het Egmont-pakt, om het tot mislukking te doemen.

LE COURRIER DE LA BOURSE

Een nieuwe opstand van burgemeesters dreigt doch men volgt de evolutie niet genoeg van dichtbij. Men zou nochtans moeten weten, dat de Vlaamse burgemeesters tot alles in staat zijn. Men hoeft zich maar de manier te herinneren waarop ze twintig jaar geleden de talentelling hebben gekelderd — wat aan de oorsprong ligt van al onze ellende. Het is dus zeer onvoorzichtig hun misnoegdheid slechts met een misprijzend gebaar te reageren. Ze waren eerst slechts met zeven — deze gemeenten waar nieuwe en uitzonderlijke faciliteiten voor de franstaligen voorzien zijn — maar ze breiden uit als een olievlek! Het is een uitdrukking, die de Brusselaars kennen: na de frankofone olievlek volgt deze van de Vlaamse burgemeesters. Maar de vlek dreigt een plas te worden dit weekend te Diksmuide, waar de IJzerbedevaart zonder enige twijfel het rendez-vous zal zijn van het hele Vlaamse ongenoegen.
Reeds verscheidene jaren is de IJzertoren niet langer de Vlaamse klaagmuur. Het flamingantisme trok van zege naar zege en snotterde niet meer. Maar — gelukkig — dit jaar is er weer gelegenheid voor de masochisten om zich te geselen. De Vlaamse ondertekenaars van het Egmontpakt zullen onder een spervuur terecht komen, men zal ze uitjouwen, de IJzertoren zal zijn roeping teruggevonden hebben. Eens te meer zou het gevaarlijk zijn in deze manifestatie slechts een uiting te zien van een voorbijgestreefde romantiek. De bedevaart van morgen zou wel eens de start kunnen zijn van een intensieve guerrilla tegen de regering-Tindemans. Alle elementen zijn weer voorhanden en vermits de Vlaamse gramschap beantwoordt aan het frankofoon ongenoegen kan men lustig herbeginnen met de ruzie.

LA LIBRE BELGIQUE

«Sinds de nieuwe regering is geïnstalleerd heeft de liberale oppositie zich nog niet laten gelden op ekonomisch en sociaal vlak. Daarentegen vermenigvuldigt zij haar aanvallen op het vlak van de gemeenschapsproblemen. Zoals we reeds aanstipten gebeurt dat in gespreide orde: de PRLW — de hh. Descamps, Perin en Hanotte uitgezonderd — is wallingantischer dan ooit, terwijl de PVV zich «Vlaamser» dan de Volksunie wil voordoen.
Vorige maandag nog voerde de h. Waltniel in de Kultuurraad een nummertje op, walgelijk in elk opzicht. Drie jaar lang stopte de h. Decroo het vraagstuk van het nederlandstalig onderwijs te Brussel in de ijskast. Vandaag beschuldigt de PVV de nieuwe minister van Nationale Opvoeding, minder dan één maand in funktie, van verwaarlozing ter zake. Niet alleen eist de PVV de verlenging van de huidige voorkeurnormen in de lagere school, doch eist ze eveneens een voorkeurstatuut voor de bewaarscholen, het sekundair onderwijs, het schoolgebouwenfonds enz. Zelfs de h. Schiltz bekomt niet van zijn verbazing en heeft deze PVV-houding in haar ware gedaante getipeerd: een grenzeloze demagogie, voortgekomen uit de diepe frustratie, geweerd te zijn geweest van de machtsuitoefening.»

Een gouden IJzerbedevaart

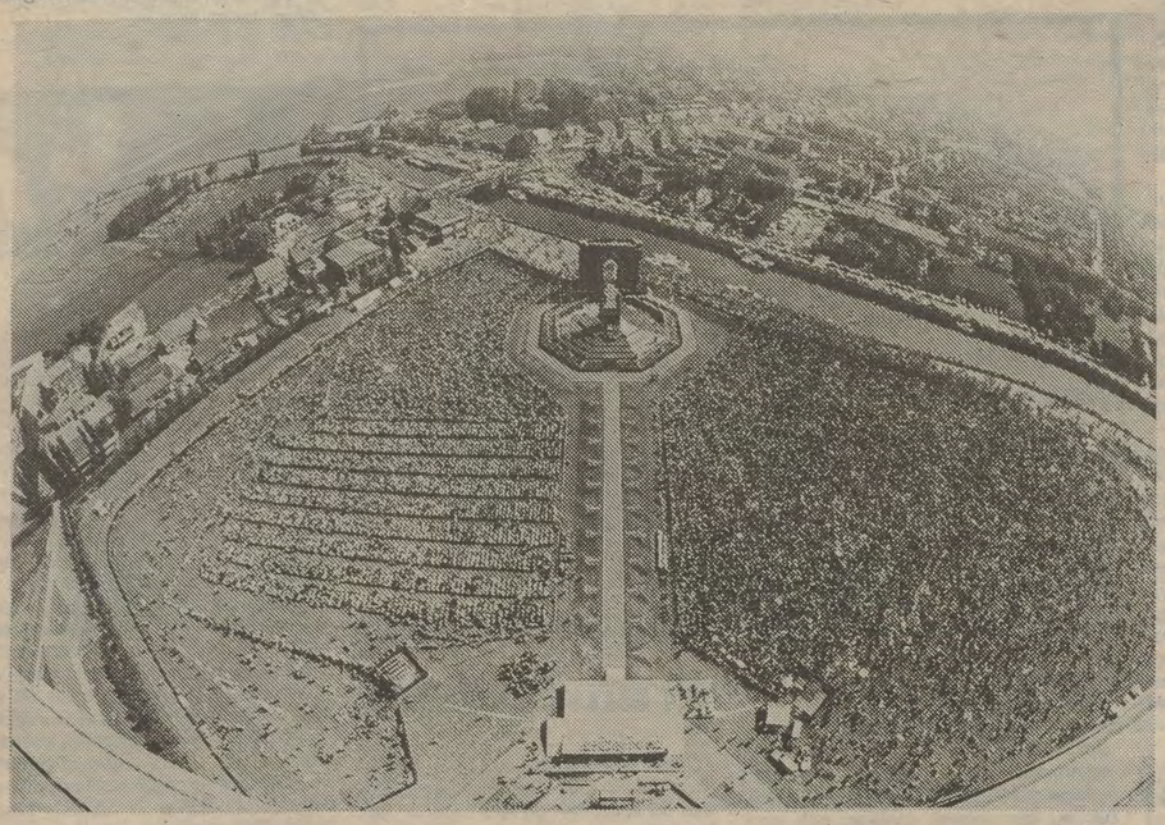

DIKSMUIDE. — De opkomst van mensen en zon voor deze vijftigste IJzerbedevaart was een gouden jubileum waard. Van heinde en verre met bussen, wagens, treinen, per fiets en te voet waren ze er opnieuw. Jong en oud in kleurige maar vooral luchtige kledij want de zon brandde dat het een plezier was. Vlaanderen was op z'n mooist. Alle wegen leidden naar de Toren, dit jaar gesierd met 37 nieuwe klokken die de moederklok Nele omringden.

Het was de bedevaart van de ontroering, vooral toen de drie overlevenden van de Frontleiding de trappen van de nieuwe toren beklommen. Drie oude eerbiedwaardige mannen die zich als het ware aan mekaar dienden vast te klampen om overeind te blijven dwongen de eerbied van de tienduizenden af.

Ten aanschouwe van gans Vlaanderen legden ze de eed van trouw af, zij die de miseries van de «grote oorlog» hadden getrotseerd. Borginon, nam afscheid en gaf het vaandel aan de jongeren door.

Onbewogen haast, maar met een ingehouden ontroering, zei Borginon : *De generatie van de IJzer is er zich pijnlijk van bewust dat haar opdracht onvoltooid is gebleven. Haar tijd is echter verstreken. Het uur van de aflossing is lang geslagen. Zij komt reeds over tijd»...*

Voorzitter Jozef Coene had het, in een lang uitgevallen redevoering, ruim over het Gemeenschapsakkoord. Uit zijn rede brengen wij de belangrijkste passages.

Zijn woorden waren niet mals voor de ondertekenaars van het akkoord alhoewel de voorzitter ook oog had voor de positieve punten : de aanloop naar het tweeledig federalisme.

Toen hij in volgende bewoordingen meedeelde een gelukstelegram te zenden naar de zgn. Egmontburgemeesters : *« Wij zullen het hen van* ***hieruit*** *kond maken.»*, riep een bedevaarder : « Van **hieruit** is het gemakkelijk ! »

Dat deze prachtige jubileum-bedevaart een kalm verloop kende zal wel aan het warme weer te wijten zijn. Dat, weliswaar niet op de eerste rijen, Vlaams-nationale ministers aanwezig waren was een prachtige zaak. In Diksmuide was trouwens hun plaats !

Over de lelijke truuk met « de lege stoel » van Hugo Schiltz hebben wij onze eigen mening en omdat het slecht is zich kwaad te maken bij zeer warm weer doen wij dat dus niet. Als wij de anderen al eens vergiffenis vragen moeten wij ook vergiffenis kunnen schenken...

Rik Borginon: «Wij geven de vlag door aan de jeugd»

« Op deze 50ste IJzerbedevaart keren wij in de geest terug bij onze gesneuvelde kameraden uit de Eerste Wereldoorlog, om hun als het ware verslag uit te brengen over wat de overlevenden in de afgelopen jaren hebben meegemaakt, wat zij gedaan of gepoogd hebben te doen, wat bereikt werd en mislukt. Wat is er gegroeid uit wat op het front nagestreefd werd, uit de idealen en verzuchtingen die voor onze makkers, voor alle oud-strijders '14-'18, zin gaven aan de offers die verlangd en gebracht werden ?

Aan de IJzer werden de Vlaamse soldaten om wille van ons Volk miskend, vernederd en verongelijkt. De neerslag van deze ervaringen, van de gevoelens en betrachtingen die ze verwekten, wordt kernachtig uitgedrukt in het Testament van onze Doden, met zijn vier pijlers : zelfbestuur, rechtvaardigheid in een waarachtig demokratisch sociaal en ekonomisch beleid, Nooit meer oorlog, *en* Godsvrede.

Het arbeidsveld waarin wij deze opdracht te vervullen hebben, is in de eerste plaats ons verongelijkt Volk, nog steeds bedreigd in zijn eigenheid en bestaanszekerheid en waarvan het grondgebied steeds verder afgeknaagd wordt.

Het is waar niet alles is vergeefs geweest. In menig opzicht zouden onze Doden het huidige Vlaanderen nog moeilijk herkennen.

Na meer dan een halve eeuw strijd werden de taaltoestanden in het bestuur, het onderwijs, het gerecht, en zelfs in het leger gevoelig verbeterd. Wie de rol en de invloed van de IJzersoldaten en van VOS in deze ontwikkeling miskent of onderschat, geeft een vertekend beeld van tientallen jaren harde Vlaamse strijd. Het blijven echter fragmentaire oplossingen, die Vlaanderen niet losmaken van de voogdij van het Belgisch franstalige imperialisme. Onze toekomst werd er niet door beveiligd en telkens moest wat bereikt werd bekocht worden met afstand van Vlaams recht en belangen.

Het Zelfbestuur waarin de Frontbeweging terecht de enige redding erkend had, werd ondanks onze inspanningen na zestig jaar nog niet verwezenlijkt.

In materieel opzicht vertoont Vlaanderen haast geen gelijkenis met wat onze Doden gekend hebben, dit ondanks de beangstigende onzekerheid voor de toekomst. Boeren en arbeiders veroverden door hun eigen inspanning een meer menswaardig bestaan, grotere welvaart en meer bestaanszekerheid.

Essentieel blijven echter de sociale en ekonomische strukturen onveranderd, en schier alles moet nog gedaan worden om op dit gebied te voldoen aan de eisen tegelijk van rechtvaardigheid en doelmatigheid.

De Wereldvrede waarnaar zo gehunkerd werd, is alles behalve verzekerd, en de handel in wapens waaraan België schandelijk meedoet, heeft nooit gebloeid gelijk nu.

En de Godsvrede *waar wij onze hoop op stelden, heeft niet lang stand gehouden. Het is nochtans volkomen terecht dat de Frontbeweging eendracht in de Vlaamse strijd doorheen alle ideologische tegenstellingen als onmisbaar erkende.*

Samenvattend :

Wat wij bereikt hebben is ver gebleven van wat wij samen hadden gewild en verwacht.

Toch menen wij te mogen verklaren dat de overlevenden trouw zijn gebleven aan de idealen van het Front.

Waar wij mislukken was dit mede het gevolg van ons eigen gebrek aan inzicht en werkelijkheidszin.

De voornaamste bron van onze zwakheid was gebrek aan eensgezindheid in het Vlaams kamp, het opbod vanwege zogeheten radikale, maar onwerkelijke stromingen, die de strijd verlamden en onderlinge verdachtmakingen en aftakeling verwekten waar de grootste eendracht geboden was.

Voor dit gevaar hebben wij, Vlamingen, ons niet voldoende kunnen hoeden.

Van echt, bewust verraad aan de Frontidealen, kennen wij bij de onzen geen voorbeelden, en dat laat ons toe met opgeheven hoofd voor onze Doden te verschijnen. De generatie van de IJzer is er zich pijnlijk van bewust dat hare opdracht onvoltooid is gebleven. Haar tijd is echter verstreken. Het uur van de aflossing is lang geslagen. Zij komt reeds over tijd.

Straks geven wij de vlag door aan de jeugd, in wie wij volle vertrouwen stellen, maar die wij ook op het hart moeten drukken, hoe zwaar, hoe geheiligd de opdracht die wij haar doorgeven zal blijken.

De jongeren zullen de stimulans ontberen van het nabije voorbeeld, de bestendige aanwakkering van onze Doden. Wij, de ouderen, weten hoezeer die ons gesterkt hebben, hoe onmisbaar zij in onze strijd zijn geweest.

Die strijd gaat voort, nog aangevuurd door de onverwachte harde klappen die wij onlangs te verduren kregen. De reaktie die alom op grote schaal uitbrak getuigt van onze beslistheid en levenskracht. Degelijke drukkingsgroepen onder een hoogstaande leiding, samen met onze bloeiende strijd- en kulturele verenigingen staan er borg voor dat Vlaanderen, het niet opgeeft, dat het zijn volle recht opeist, en een echte strijdorganizatie zal weten op te bouwen, sterk genoeg om zijn wil door te zetten.

Jeugd van Vlaanderen, de toekomst van ons Volk is nu uw verantwoordelijkheid. Wij weten dat gij in het in U gesteld vertrouwen niet zult beschamen ! »

De drie overlevenden van de Frontleiding : Rik Borginon, Adiel De Beuckelaere en Jozef Haché. Op de 50e bedevaart gaven zij de fakkel aan de jongeren door .

Het begon tijdens het weekeinde van 4 en 5 september 1920 toen enkele honderden bedevaarders het grafmonument van Joe English te Steenkerke inwijdden. Meteen werd een reeks bedevaarten naar de graven aan de IJzer ingezet. Zonder ll. maakten wij de vijftigste mee : het was een gouden bedevaart ! (foto uit het boek «Een halve eeuw Vlaams Idealisme »).

Een wijtewagen evokeerde de overbrenging van acht frontsoldaten naar de crypte van de eerste toren : 21 augustus 1932.

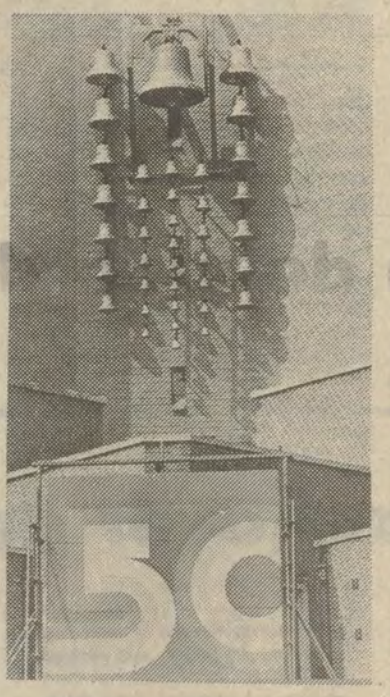

De Beiaard

FOTO : STUDIO DANN

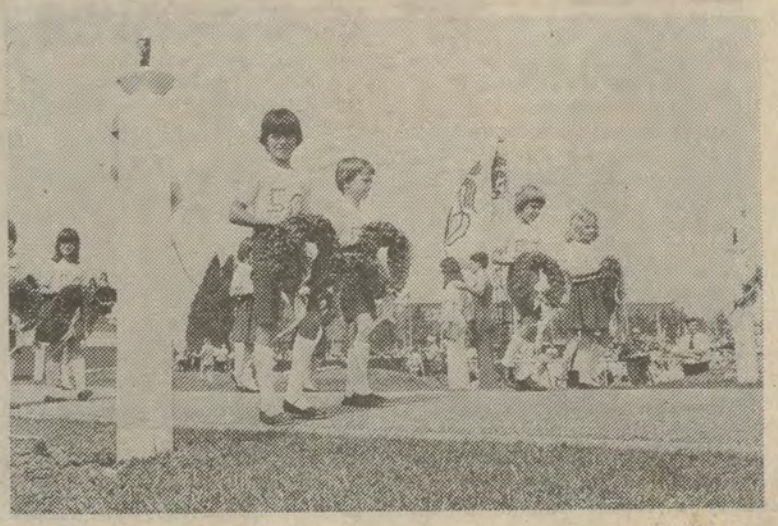

Voorzitter Coene:

«Zelfbestuur dat is een eigen staat opbouwen !»

« Zelfbestuur, dat is voor eigen volk, op eigen bodem, een eigen staat opbouwen, van een volk een natie maken.

De strijd voor zelfbestuur houdt maar op, als dit zelfbestuur : eigen lot in eigen handen, veroverd is. De vorm kan verschillen en evolueren, maar daarover oordeelt het eigen volk.

In het najaar 1918 zijn de Vlaamse oud-strijders, bezield door de droom van zelfbestuur, het eindoffensief ingegaan.

Ze werden er gedecimeerd, vier van de acht IJzersimbolen zijn toen gevallen. « Zij streden trouw, maar vielen zonder recht ».

Na de wapenstilstand werden de overlevenden verspreid, midden de oorlogsmoeheid en de roes van de overwinning.

Maar de VOS-sen lieten hun gevallen kameraden niet los. Ze stampten een nieuw front uit de grond en richtten het komitee van de jaarlijkse bedevaart naar de graven van de IJzer op.

Op 4 september 1920 trokken ze voor de eerste maal met enkele honderden, over het maanlandschap van het IJzerfront, naar Steenkerke-bij-Veurne, om er de kunstenaar Joe English te herdenken.

Ze hadden geen macht en geen invloed. De machtigen misprezen ze en zouden ze vernietigen. Ze werden op zijn best aangezien als zonderlinge idealisten, die het in « arm Vlaanderen » niet ver zouden brengen. Maar de asse van de IJzer klopte op hun borst en zij bezaten het geloof van apostelen.

Het duurde eindeloos lang, het scheen vaak uitzichtloos en het was genadeloos hard, mede door de Vlaams-hatende repressie, 30 jaar na 14-18 met uitroeiing bedreigd werden. Maar ze hielden stand en bleven trouw aan de idealen en de geest van de IJzer.

En het mirakel gebeurde : de utopie van de IJzer werd het eerste en meest dringende probleem van dit land, zelfs op een ogenblik, waarin een zware ekonomische krisis ons teistert en op allen zware materiële zorgen drukt.

De gemeenschapsproblemen beheersen alles, zij moeten bij voorrang hun oplossing krijgen en de enige oplossing is zelfbestuur : elk volk zijn eigen staat.

We ondergingen de grondwetsherziening van 1970.

We verwierpen ze als slecht, o.m. omdat ze geen zelfbestuur verwezenlijkte, maar integendeel de basis legde van een voor Vlaanderen gevaarlijke gewestvorming, met drie gelijkwaardige gewesten.

Deze herziening bracht geen oplossing en riep op een nieuwe herziening.

In het licht van dit vooruitzicht stelden we hier verleden jaar, gedreven door een eendrachtige strijdbare Vlaamse geest, kort en klaar :

1. het minimum dat aanvaardbaar is, een federalisme met twee. Liever geen dan een slecht federalisme.
2. Vlaanderen geeft geen vierkante meter van zijn grond meer prijs. « De grens blijft de grens ».
3. Brussel dat blijft de 19.
4. Om te lukken moeten de te hervormen staatsstrukturen eenvoudig uitgebouwd worden.
5. Om het primair recht van zelfbestuur te krijgen, geen verdere kompensaties meer geven in mensen, in grond, in financiële middelen, waardoor we zelfmoord plegen.

Op 6 november 1976 kregen we te Brussel de historische Staten-Generaal van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen, voor amnestie en gerechtigheid taai vol. Voor het opruimen van de humane en sociale gevolgen van repressie zal men stilaan genoeg gestudeerd en genoeg dossiers aangelegd hebben.

Het brandende gemeenschapsvraagstuk mag geen ogenblik onze aandacht afleiden van de drukkende sociaal-ekonomisohe problemen.

Wij hebben steeds gesteld dat Vlaanderens politieke bevrijding moet gepaard gaan met de sociale ontvoogding van zijn volk en in de zware strukturele krisis die ons land en ook gans West-Europa teistert, moeten we, volgens eigen genie, de diepe krachten, die in onze volksfamilie schuilen, aanspreken, voor de redding van grote waarden. Herwaardering van de arbeid, die minstens gelijkwaardig is aan de andere produktiefaktoren : kapitaal en beheer, uitroeiing van de werkloosheid. Een volk dat niet meer de gelegenheid krijgt te werken, wordt weggevaagd. Tewerkstelling van de jeugd, een volk dat zijn jeugd niet meer kreatief kan mobiliseren, verspeelt zijn laatste grondstof, zijn levenskansen en zijn toekomst.

Voorzitter Coene

In onze strijd voor « Nooit meer oorlog » willen we het Vlaamse volk bezielen om op het internationale forum een eigen zending te vervullen, door de wereldgemeenschap ervan te overtuigen dat alleen een universele en Europese ordening op basis van zelfbestuur van de volkeren, wereldvrede kan tot stand brengen.

Naar wereldvrede willen we streven op basis van de sociale rechtvaardigheid tussen de volkeren. Bij de gewichtige en dringende taken die ons opnieuw wachten, mag er geen reden zijn voor de minste ontmoediging.

We mobiliseren de oude strijders en we sleuren allen mede, die pas nu tot de vaderlandse zaak ontwaakt zijn.

Tot de Vlaamse parlementairen zeggen we : de komende wetgeving voor onze volksgemeenschap wordt wat gij ervan maakt of niet van maakt. Handelt vrij en in geweten, maar Vlaanderen kijkt scherp toe. »

De delikate kunst van Jan Vanriet

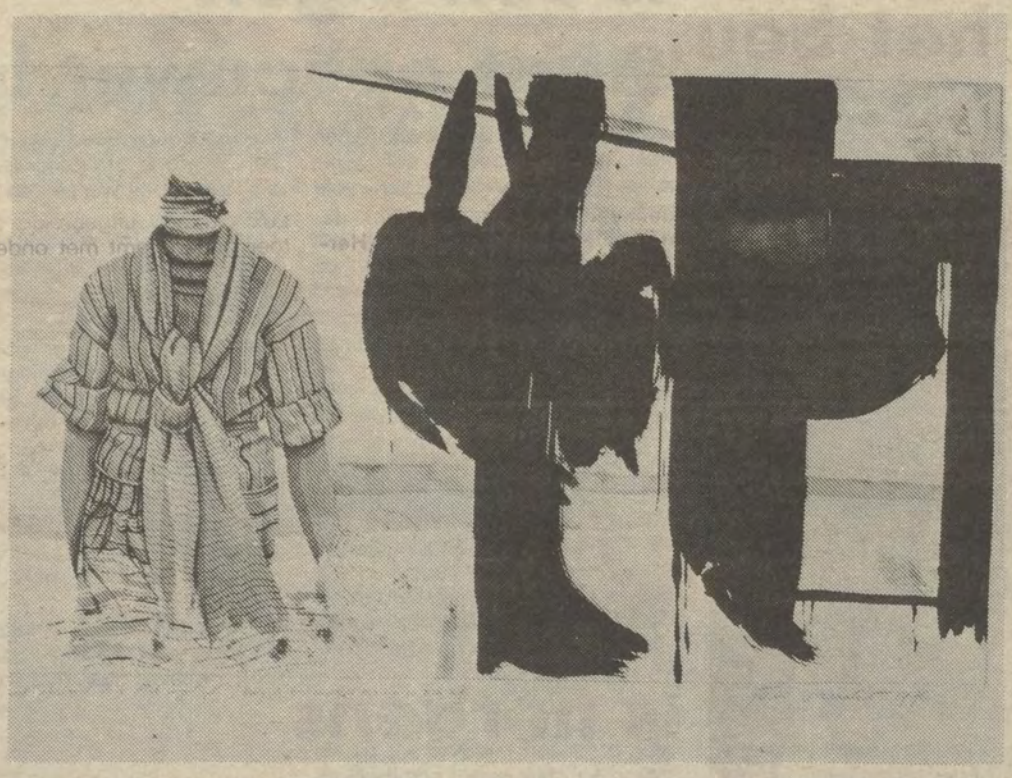

« Waarom ben ik als lyrisch-abstrakt deze stiel ingestapt ? » vroeg de bedremmelde kunstenaar zich af. Akwarel, 56 × 76 cm, 1976. (Foto Bernd Urban) 1976.

Lens Fine Arts is ongetwijfeld een van de mooiste kunstgalerijen van het Vlaamse land, die nu al drie seizoenen gespecializeerd is in werk van absolute top-kwaliteit, evenwel zonder de stilistische voorkeuren of dogma's die nieuwe galerijen vaak tot ongenietbare, teoretische onderonsjes maken (Cobra komt er net zo goed aan bod als bij voorbeeld de Limburgse School of projektkunst). Tot een van de jongeren van de eigen stal behoort de in 1948 te Hoboken geboren, zeer produktieve Jan Vanriet, die er met een reeks van 67 schilderijen, akwarellen, tekeningen en etsen te gast is... een recente, uitzonderlijk gave verzameling die zijn gerijpt talent en virtuoos vakmanschap meer dan bevestigt.

Jan Vanriet is een veelzijdig kunstenaar die als dichter debuteerde (Yang-uitgaven) in de sfeer van het nieuw-realisme, zonder zich evenwel te bezondigen aan de vaak te vergaande schraalheid die deze poëzie soms kenmerkt. In latere gedichten evolueerde Jan Vanriet trouwens naar een voller en krachtiger taalbeleven met een zin voor speelse relativiteit, een duidelijke schoonheidsbekommernis, een zalvende verhaaltrant en een originele aanpak van zijn evocerende werkelijkheidspoëzie. Dezelfde aksenten vindt men trouwens ook van meet af in zijn plastisch oeuvre. Hoewel hij het schrijven nagenoeg opgegeven heef , blijft de wisselwerking tussen beeld en poëzie onverminderd aanwezig (Jan Vanriet is nog steeds medewerker van Revolver, het inventieve en telkens zeer fraai uitgegeven projekt-tijdschrift van Gert Segers).

LUDIEKE CHARME

In de mooie catalogus met twaal illustraties (waarvan twee in kleur) hebben wij de kunst van Jan Vanriet in een korte inleiding als volgt getypeerd : « Talent in de kunst is een vorm van vergaande voortreffelijkheid : oorspronkelijke en beheerste inspiratie, technische en expressieve virtuositeit, durf en kreativiteit in de visie, grootheid én nederigheid in de artistieke luister van dit alles.
Deze dingen zijn Jan Vanriet niet vreemd. Het grote doek bevolkt hij met de meest gewone of wonderlijke figuren, steeds in feesten van al dan niet denkbeeldige gebeurtenissen. Met een speelse ernst wordt ons in levendige, bijzonder gave schilderijen een wereld geopend waarin het prettig en boeiend toeven is tussen realiteit en tover. Even wonderlijk, iets bedachtzamer en beschouwelijker misschien zijn de prenten waarin een subtiele tekenkunst door wazige waterverven tot een precieus te genieten verhaal een bevreemdende gestalte wordt gegeven. De kunst van Jan Vanriet is er een van een minzame konfrontatie : zachtmoedig maar bewust, verhelderend en intiem... vooral relatiescheppend. De konfrontatie wordt een verbazend herkennen van poëzie en werkelijkheid ; een ontmoeting. »
Deze ontmoetingen zijn uiteenlopend van aard en allure, vol weidse draagkracht in de schilderijen, precieuzer en doorzichtiger in de akwarellen en tekeningen, waarin de geraffineerde osmose van lijnen en tinten het beeld van permanente metamorfoze meegeven : deze kunst leeft en beweegt op het netvlies en trekt de toeschouwer als het ware mee in het gebeuren. Het kijken naar deze prenten is dan ook een telkens boeiende aangelegenheid met vele ervaringsfacetten... het betreden van landschappen, het ontmoeten van mensen, het praten met portretten, het ondergaan van dimensies en perspektieven... kortom, een altijd wisselend visueel avontuur dat de beschouwer bekoort en engageert. De tema's die Jan Vanriet aanboort zijn steeds eenvoudig en herkenbaar : mensen (schrijvers, bezoekers, naakten), textiel, groenten, objekten, dromen... maar steeds in een ontwapenend ludieke kontekst van verbeelding, plastische geladenheid en anekdotische maar daarom niet beperkende invallen.

VAK-KUNST

De techniek heeft inmiddels bij Jan Vanriet een zeldzame hoogte bereikt. Vakkundigheid is bij hem inderdaad vakkunst, een hartverwarmende ontdekking vooral in een tijd die maar al te zeer door oppervlakkigheid en gemakkelijkheid gekenmerkt wordt. Deze virtuoze vaardigheid laat het de kunstenaar toe zijn tema's met een spontane onbevangenheid, ja zelfs nonchalance tegemoet te treden...

En zij verrijkt het genieten van deze kunst met de opwekkende prikkels van een pikturale kracht die de bevreemding in de herkenning nog verscherpt. Ook in de verbeelding is deze vaardigheid aanwezig als een intelligent kennen van de media, een erudiet associëren, een scherpzinnig verwijzen. Deze kunst is dan ook een supreem genot : trefzeker en penetrant op papier of doek gebracht, subtiel in kleuren of prefektionistisch en ruimtelijk geladen...

Kortom, een epikuristische genoegdoening waar de kenner die met mondjesmaat én wellust weet te savoereren met verrukking van zal smullen.
Jan Vanriet biedt ons een tentoonstelling in de 24-karaatse traditie van het Vlaamse plastische genie... een expositie die ons reikhalzend laat verlangen naar het volgende dat hij beloofde : een boek met 100 kleurenillustraties bij de Maria Lecina van Weremeus Buning (verschijning gepland tijdens het komende najaar).

Jan Vanriet, tot 9 juli, Lens Fine Art, Mechelse Steenweg 146, Antwerpen, van 10 tot 13 en van 14 tot 18 uur, op zondag en maandag gesloten.

Een virtuoos verhaal over de dood

De debuutroman van Carlos Callaert, *De apostelen van Jako*, is geschreven in een fantazierijke, barokke taal. De verhaalstof is een mengsel van realistische gegevens, ontleend aan de dagelijkse werkelijkheid, en van surrealistische verbeelding. Ook de personages behoren tot twee verschillende werelden. Patricia en haar dochter Claire zijn gewone mensen, ze zijn de weerloze slachtoffers van enkele mannelijke figuren uit de mytische wereld van de dood, door Callaert « de apostelen van Jako » genoemd. Een hoofdmekanisme van het boek is dat de twee zwakke figuren, die eigenlijk eenvoudige mensen zijn, vernietigd worden door de helden uit de mytische wereld. Kortom, de myte terrorizeert de gewone maatschappelijke werkelijkheid. Jako en de zijnen vertegenwoordigen of symbolizeren het geweld, dat bij Callaert zowel de vorm aanneemt van fysiek geweld als van psychologische vernietigingsdrift. De opzettelijk weelderige stijl van het verhaal wijst erop dat de schrijver de ondergang van zijn personages wil en er een bepaald artistiek genot uit puurt. De rijke, beeldende taal doet er mij toe besluiten dat de auteur, alhans intellektueel bekeken, achter de scheppingen van zijn verbeelding staat.

De dood grijpt in het leven van Patricia en Claire in op het ogenblik waarop zij een kind ter wereld brengen. Bij de geboorte van Claire verongelukt Patricia's man Odolf in een auto-ongeval. Even tevoren had hij een oud vrouwtje doodgereden. Eigenlijk ging hij de nacht na de geboorte als een gek tekeer, al zijn zinnen waren losgeslagen, hij bracht de nacht door bij een hoer en verzeilde dan in het gezelschap van studenten die hun sadistische driften op hem botvierden. Van Patricia en Odolf wordt gezegd dat ze « zo'n sullig lijkende mensen » zijn, « grote kinderen van veertig jaar », « alleszins maatschappelijk onaangepast en onrijp voor het ouderschap ».
Odolf zelf is een kantoorbediende, hij wordt getraumatizeerd door zijn chefs, hij is een speelbal van zijn omgeving. Met hem doet Jako een intrede in Patricia's leven. In de struktuur van de roman bedeelt de schrijver hem de rol van « een gelegenheidsapostel van Jako » toe. Patricia wordt door een ziekte neergeveld.

Het verhaal bestaat uit vier hoofdstukken, elk van de vier apostelen van Jako krijgt er een hoofdrol in toegewezen en neemt een personage voor zijn rekening : Odolf doodt zichzelf, Tek, Odolfs broer, en Ruffie bewerken Patricia's ondergang en Christiaan, die als Claires minnaar voorgesteld wordt, krijgt de opdracht zijn geliefde psychologisch te ondermijnen en laat het daarna aan Ruffie over haar te doden. Als verhaal lijkt me dat van Claire het best geslaagd. Het eerste hoofdstuk, waarin Christiaan al optreedt, lijkt me zeer verward. Daarin wordt ook het verhaal van Odolfs ongeval gedaan, dat in het volgende hoofdstuk volledig hernomen wordt. Dan pas groeit bij de lezer het inzicht in de toestand van de personages. De weelderige stijl begint op de duur ook te vermoeien. Dat alles bevordert het kontakt met de lezer niet.

Ook Claires dood valt samen met de geboorte van haar kind. Zij komt in een gruwelscène aan haar einde. Christiaan lokt haar in een spookkasteel, waar de bevalling plaatsheeft. Ze vlucht er enkele uren na de geboorte uit weg en wordt bij de uitgang van het park overvallen door Ruffie, die haar gelaat en borsten met een mes doorkerft en daarna met haar paart. Net zoals de andere personages ontkomt Claire niet aan de alles omprangende fataliteit. Als je het hele verhaal tot de kern herleidt en ontdoet van de weelderige taal die het omhult, sta je voor het nihil van de dood die in de figuur van de onzichtbare Jako en van diens broederschap belichaamd wordt.
Kultuurpsychologisch bekeken gaat het om een wereldbeeld waarin de mensen tot weerloosheid gedoemd zijn tegenover geheimzinnige krachten die gestalte krijgen in zuiver irrationele, mytologische wezens. Vooral in de film komt die voorliefde voor allerlei mytologische en fantastische onderwerpen opnieuw naar voren. In die sfeer van groeiende irrationaliteit worden de dood en de geboorte het voorwerp van een artistiek spel, ze worden los gezien van elke morele inzet. Willekeur en redeloosheid maken zich meester van het bestaan, liefdesspel en folteringen worden tegen de achtergrond van de myte van de dood gelijkgeschakeld in een sfeer van bloedig sadisme. Bij het lezen van het verhaal van Carlos Callaert heb ik me afgevraagd of het juist niet de fundamentele ontwaarding van het leven is en de onkontroleerbare toename van geweld en dood in de wereld, die hun weerspiegeling vinden in de willekeur waarmee er met de dood omgesprongen wordt in de fantazierijke en soms gruwelijke verbeeldingswereld van *De apostelen van Jako*.

Eugène Van Itterbeek

Carlos Callaert, *De apostelen van Jako*. Brussel, Manteau, 1976, 179 blz., 200 fr.

Herdruk bij Querido

Onder de titel «*Het huis in de Gortstraat - Kind in Den Haag*» vertelt Nini Brunt over haar jeugd, die zich rond de eeuwwisseling situeert. Boeiend is dit relaas wel vooral waar de auteur de boekhandel van haar vader in de drukke Gortstraat beschrijft. Nini Brunt is een scherpe waarnemer die tevens met enkele trekjes sfeer en karakter kan oproepen. Net als zij kijken we allemaal meewarig terug op onze jeugd, meestal een zorgeloze tijd, geborgen met vader en moeder en toch zo vlug voltooid verleden tijd. We lazen deze «lange brief» aan een jongere vriend met evenveel heimwee als de auteur had, toen zij dit werkje schreef.
Johan Fabricus voorstellen zal wel niet nodig zijn. Iedere romanlezer kent deze schrijver min of meer, geboren in Bandoeng in 1899 en nooit geheel losgekomen van dit fascinerende land dat het toenmalige Nederlands-Indië was.
Deze meesterlijke verteller vestigde zijn faam met de trilogie «Komedianten trokken voorbij», «Melodie der verten», en «De dans om de Galg». Een ander bekend boek is «Leeuwen hongeren in Napels» over het circusleven, een bedrijvigheid, die thans grotendeels verdwenen is.
In zijn roman «Eiland der demonen» vertelt de auteur over een Europeaan, die ergens op een buitenpost op het eiland Bali terecht komt en er behalve de inboedel van zijn voorganger ook het meisje overneemt, waarmee deze voorganger zijn bestaan opvrolijkte! Dat lijkt nogal eenvoudig, hoewel er tussen de twee liefde op het eerste gezicht ontstaat. Maar Oost is Oost en West is West en zullen elkaar nooit ontmoeten (Rudyard Kipling): de Europeaan krijgt geen vat op de demonen van dit overigens paradijselijke eiland en weet ook de jachtige en rumoerige westerse wereld niet van het lijf te houden. Meteen verliest Bali voor hem zijn paradijselijk uitzicht. In de Salamanderreeks verscheen van deze auteur ook nog «Flipje» (jeugdherinneringen)! «Luie stoel» (een man overwint de vrouwen al... luierend); «Venetiaans avontuur» (blijmoedig verhaal) en «Leeuwen hongeren te Napels» (gegrepen uit het circusleven en voor het eerst verschenen in 1935). (CVB)

Em. Querido's Uitgeverij, BV, Amsterdam.

Raymond van het Groenewoud is het beu...

Sedert zowat een half jaar vergaat het ook de onze als de andere muziekstijlen: de grote periode van bloei lijkt voorbij, en ondanks aanpassing van instrumentarium en technische mogelijkheden is van echte vernieuwing geen sprake. Zodat ons publiek dan maar weer uitkijkt naar nieuwe namen; andere klanken. Sedert de «Ontdek de ster»-wedstrijd en Toon Hermans' lovende woorden zijn inmiddels reeds zeven jaar voorbij voor Johan Verminnen die heel wat watertjes heeft doorgezwommen. Een balans kan je moeilijk maken. Persoonlijke voldoening en die prestatie-uren op

...en Wim Decraene is nergens

de planken zijn niet te meten, maar we weten dat Johan er bij momenten heel veel plezier heeft aan beleefd. Zijn publiek is er hem dan ook erg dankbaar voor.

Ook voor hem zijn er moeilijke momenten geweest, en een paar hoogtepunten wellicht. Beschouwingen die eigenlijk parallel doorgaan voor Raymond van het Groenewoud, die Johan van ongeveer het eerste uur als pianist en arrangeur is gevolgd voor hij drie jaar geleden de solo-loopbaan aanpakte. Muzikaal leek het wel dat zowel Johan met zijn allerbeste begeleiders, als Raymond met zijn rockband Bien Servi op hun manier op een hoogtepunt waren gekomen waar alleen nieuwe inspiratie vervlakking en sleur kon tegengaan. Raymond verklaarde dan ook vlakaf het beu te zijn steeds hetzelfde te brengen, en er dan ook graag op tijd mee te stoppen. Wat het worden zou kon en wou hij niet zeggen, daar eerst alle kontrakten moesten afgehandeld worden en de zomer raad zou brengen. Voor de twee begeleidingsgroepen waarvan de meesten eveneens beroepsmusici zijn, wordt het eveneens uitkijken geblazen naar podiumwerk met andere zangers om de studioprestaties vooral financieel dan aan te vullen. Jean-Marie Aerts en drummer Stoy Stoffelen gaan alvast spelen bij de van oorsprong Hollandse groep Casimir Lux die een uitgebreide zomertoer onderneemt met ondermeer enkele belangrijke festivals. Bassist Mic Verbelen blijft wellicht bij Raymond om nog wat kleinere optredens tussendoor te versieren. Vlaanderens toppianist Koen de Bruyne trekt er wellicht nog wel es met Adamo vandoor naar Japan (waar hij erg suksesvol blijkt te zijn), en Yvan de Souter en drummer Firmin Timmermans vinden begeleidingswerk tijdens Mallemunt en andere zomerfestiviteiten. Kris De Bruyne lijkt de wind in de zeilen te hebben, dit seizoen. Waar blijft Luk Tegenbos? Waar zit Wim Decraene?

SERGIUS.

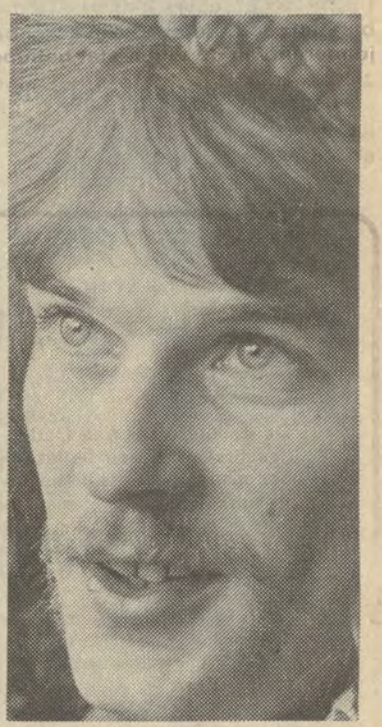

De toorts van het verraad

Wanneer men met mensen uit de boekenwereld, vooral handelaars en uitleenbiblioteken, over het lezen en de leeskeuze praat dan hoort u vaak dat de oorlogsroman nog steeds een aanzienlijke lezerskring heeft, die onvermoeibaar de oorlog als avontuur ervaart en er dan ook blijft over lezen. Dat de Duitsers en de Japanners daarbij vaak aan het kortste eind trekken is normaal, vermits ze de oorlog verloren. Geleidelijk aan verloren de Duitse romanfiguren hun imago van dé slechterik in de westerse wereld en werden ze van lieverlede geschakeerder benaderd zoals ze uiteraard ook in de Duitse oorlogsliteratuur al veel vroeger genuanceerder in tal van boeken naar voor traden (bv. 08/15" e.a.).

Fascinerend is en blijft het Duitsland van de «Götterdämmerung» 1945, een apokalyptische chaos. Precies die uiterst verwarrende en verwarde periode koos de van Deense afkomst Ib Melchior voor zijn gedeeltelijk autobiografische roman «*De toorts van het verraad*». Eerder verscheen van hem «Operatie Weerwolf», eveneens steunend op de eigen ervaring van lid van de Amerikaanse kontra-spionage. Hij blijkt een rol te hebben gespeeld in de verijdeling van het Duitse plan tot een aanslag op Eisenhower.

«De toorts van het verraad» is het verhaal van de jacht op de ondergedoken SS-officier en geheim agent Rudolf Kessler, die door niemand minder dan Martin Bormann belast wordt met de taak «de toorts van het nationaalsocialisme brandend te houden»...

We gaan daarop niet nader in, want het verloop doet na de eerste honderd bladzijden soms ongeloofwaardig aan. In de eerste honderd blz. wordt op boeiende wijze de opleiding via zware fysische en psychische beproevingen beschreven van de held van dit verhaal, zo echt, dat men denkt dat hij (reeds) in handen van zijn vijanden is gevallen. Ook het begin van de zwerftocht in het ontredderde Duitsland en van de jacht op Kessler, geleid door Tom Jäger, geallieerd inlichtingenofficier (zelfportret van de schrijver), weten de lezer sterk te boeien. In het verder verloop van dit verhaal verzwakt weliswaar de greep van de auteur op de lezer, met hier en daar opflakkeringen tot aan het dramatische einde van de «toortsdrager».
Ib Melchior kan schrijven, dat lijdt geen twijfel, vooral als beschrijver van het oorlogsavontuur. Sw.

Uitgave ELSEVIER - 261 blz. (Nawoord inbegrepen). Oorspronkelijke titel «Sleeper Agent» (Sluimerspion). Vertaald uit het Engels door Nel Merle. Omslagontwerp: Rob Buschmann. Oorspronkelijke uitgever: Harper & Row, New York.

Nederlandse Kultuur in Groot-Brittannië

Dit is de titel van een der bijdragen waarmee nr. 3/77 van «Ons Erfdeel» uitpakt. Het gaat om enkele recente ervaringen van de auteur Paul Vincent, geboren in Engeland en daar ook werkend als lektor Nederlandse taal- en letterkunde aan de universiteit van Londen. Het betreft de periode 1971-76. De schrijver is van mening dat de kulturele samenwerking of uitwisseling tussen de Nederlanden en Engeland steeds toeneemt en geeft tot staving van zijn stelling een overzicht van de aktiviteiten inzake beeldende kunsten, muziek, toneel, film, tv en literatuur. Hij besluit optimistisch: «*Het kultureel verkeer is tenminste op weg een echte uitwisseling te worden in plaats van het beklagenswaardige eenrichtingsverkeer dat het in feite lange tijd geweest is*».
Verdere bijdragen: Nederlands radio- en tv-bestel (drs S. Piet); Herwig Hensen (Hugo Brems); gedichten van Hensen; Middelheim (Frans Baudoin); Nederlands onderwijs te Brussel bedreigd (André Monteyne); De historische roman bij Theun de Vries (Eberhard Hilscher) enz. De «Kulturele Kroniek» en «Nederlandse taal- en kultuurpolitiek» besluiten dit keurig gepresenteerd nummer. (CVB)

Jaarabt. 475 fr. Los nr.: 150 fr. Postrekening Ons Erfdeel, vzw, Murissonstraat 160, 8530 Rekkem, nr. 000-0907100-53.

DONDERDAG

8 JULI

BRT

11.45 Ronde van Frankrijk
16.30 Ronde van Frankrijk
18.55 Gedeon (f.)
19.00 Zomeragenda
19.10 K.T.R.C. Ontmoeting met India.
19.45 Nieuws
20.15 De coyote. Dokumentaire.
20.40 Mijn geisha. Amerikaanse komedie (1961). Alles bij mekaar een film van behoorlijke kwaliteit.
22.35Nieuws

NED. 1

18.45 De fabeltjeskrant (f.)
18.55 Nieuws
19.04 Black Beauty (f.)
19.30 Gevecht om de dorpsvijver. Dokumentaire.
19.55 Marika en Ilonka. Hongaarse tv-film.
21.35 Nieuws
21.50 Kojak (f.)
22.40 Muzikale meditatie
22.50 Nieuws
22.55 Ronde van Frankrijk

NED. 2

18.30 Ronde van Frankrijk
18.55 Nieuws
19.04 De vrouw van zes miljoen (f.)
20.00 Nieuws
20.25 Op losse groeven - Top tien
21.00 Aktua TV
21.40 De verpleegsters (f.)
22.30 Koning en keizer. Historisch feuilleton.
23.20 Nieuws

VRIJDAG

7 juli

BRT I

15.35 Ronde van Frankrijk
18.55 Beertje Colargol (f.)
19.10 De zevende hemel
Volleybal op het strand
19.35 Kijk uit
Verkeersveiligheid
19.45 Nieuws
20.15 Coronation street (f.)
20.40 Panorama
21.10 Première
21.50 Standpunten
22.10 Nieuws

BRT II

15.35 Ronde van Frankrijk
18.55 Beertje Colargol (f.)
19.10 De zevende hemel
19.35 Kijk uit
Tips voor verkeersveiligheid
19.45 Nieuws
20.15 De wereld in oorlog
De Rode Ster
21.05 Beschuldigde sta op
De zaak Leah Berghmans
22.55 Zomeragenda

NED. I

14.00 Walt Disney prezenteert
14.45 Pippa
Dokumentaire
15.30 Wij en onze huisdieren
Dokumentaire
16.00 Van hart tot hart
19.04 Rubiova
19.20 All in the family (f.)
19.45 Daguerrotypes
Dokumentaire
21.00 Herenlied
21.30 Nieuws
21.50 Zomer in het zuidpoolgebied
Dokumentaire
22.15 M'n vader heb ik nooit meer teruggezien
Dokumentaire over Rusland
22.40 Nieuws
22.45 Ronde van Frankrijk

NED. II

18.25 Ronde van Frankrijk
18.45 Toeristische tips
18.55 Nieuws
19.05 Tom & Jerry (f.)
19.20 Peppi en Kokki (f.)
19.35 Cijfers en letters
Spelprogramma
20.00 Nieuws
20.25 Comedy hour
Britse en Amerikaanse humor
21.15 Voor een briefkaart op de eerste rang
Filmkwis
22.05 Brandpunt
22.35 Het visioen van Jan Van Eyck
Over «Het Lam Gods»
23.05 Nieuws

ZATERDAG

9 JULI

BRT

15.35 Ronde van Frankrijk
18.45 Gedeon (f.)
18.50 Disneyland (f.)
19.45 Nieuws
20.15 Hallo met Henk
21.05 Open kooi
Weekendfilm
22.35 Nieuws

NED. 1

15.30 Nieuws
15.32 De Flintstones (f.)
15.55 Puffenstufn
18.30 Teleac
18.45 De Fabeltjeskrant (f.)
18.55 De roze panter
Getekende avonturen
19.10 Vara bejaarden zangconcours 1977
20.05 Retteketet kukeleku
20.10 Uitblazen in... Middelburg
21.35 Nieuws
21.50 Jim Rockford (f.)
22.40 Nieuws

NED. 2

18.00 Atletiek
18.30 Ronde van Frankrijk
18.35 Nieuws
19.04 Black Beauty (f.)
19.30 Zo vader, zo zoon
Spelprogramma
20.00 Nieuws
20.30 Hoe groen was mijn dal (f.)
21.20 Wenen op muziek
22.20 Hier en nu
23.00 Portret
Arjan Miedema, een man van God?
23.25 Nieuws

ZONDAG

10 JULI

BRT

11.00 Konfrontatie
12.00 Nieuwsoverzicht voor gehoorgestoorden
14.45 De problemen van professor Popper (f.)
15.00 Belgische atletiekkampioenschappen
16.00 Guldensporenoptocht in Kortrijk
17.15 Ronde van Frankrijk
17.30 Belgische atletiekkampioenschappen
18.45 Gedeon (f.)
18.50 De ondergaande wereld
Dokumentaire
19.45 Nieuws
20.00 Sportweekend I
20.30 De val der adelaars (f.)
21.25 De weekendzeiler
Amusementsprogramma
21.50 Lodewijk De Raet
Dokumentair portret
22.10 Nieuws

NED. 1

11.00 Eucharistieviering
16.00 Nieuws
16.02 Ti-Ta-Tovenaar (f.)
16.27 Studio Sport extra
18.55 De Fabeltjeskrant (f.)
19.00 Nieuws
19.05 Holmes en Yoyo (f.)
19.30 Rhapsody in blue
Speelfilm over het leven van George Gershwin.
21.45 Terug in Parijs
Jan Brusse
22.30 Herman van Veen vraagt aandacht voor Reinbert De Leeuw
23.10 Nieuws

NED. 2

18.40 Ronde van Frankrijk
18.55 Floris van Rozemongt (f.)
19.25 Studio Sport
20.40 De Tijgerbrigade (f.)
21.35 Nieuws
21.40 Het mysterie van koning Arthur
Dokumentaire
22.30 Nieuws

MAANDAG

11 JULI

BRT

15.35 Ronde van Frankrijk
16.25 WK-dansen voor amateurs
18.55 Gedeon (f.)
19.00 Klein, klein kleutertje
19.15 Tom en Jerry (f.)
19.20 Gent, toeristisch
19.45 Nieuws
20.20 Aan rijke tafelen
11 juli-programma
21.25 Het Vlaamse landschap
Dokumentaire
22.00 Leven en dood van Penelope (f.)
22.55 Nieuws

NED. 1

18.45 De Fabeltjeskrant (f.)
18.55 Nieuws
19.04 De damherten van New Forest
Dokumentaire
19.30 Ronnie Milsap en George Benson
De Amerikaanse country-artiest
20.05 Love in Las Vegas
Muzikale komedie
21.35 Nieuws
21.50 Cowboys
22.35 Nieuws

NED. 2

18.30 Ronde van Frankrijk
18.55 Nieuws
19.04 Filmblik
20.00 Nieuws
20.25 Oedipus
Toneelstuk van Hugo Claus
21.50 Achter het Nieuws
22.25 Nieuws

DINSDAG

12 JULI

BRT 1

15.35 Ronde van Frankrijk
18.55 Gedeon (f.)
19.00 Het magische potlood (f.)
19.10 Gastprogramma
19.45 Nieuws
20.20 Laurel en Hardy (f.)
20.50 De Middellandse Zee
21.45 Uit de wereld van Guy de Maupassant
TV-spel naar Guy de Maupassant
22.25 Nieuws

BRT 2

15.35 Ronde van Frankrijk
18.55 Gedeon (f.)
19.00 Het magische potlood
19.10 Gastprogramma
19.45 Nieuws
20.20 Nieuwsmagazine
21.10 Stella Dallas

NED. 1

14.00 Het verhaal van Meneer Groot
14.20 Tilla en de slotvoogd (f.)
18.45 De Fabeltjeskrant (f.)
18.55 Nieuws
19.04 Black Beauty (f.)
19.30 Mens en dier aan de Zuidpool
19.55 Konflikt, in Korea
Amerikaanse tv-film
21.35 Nieuws
21.50 Kojak (f.)
22.40 Kerkepad
23.05 Nieuws
23.10 Ronde van Frankrijk

NED. 2

18.30 Ronde van Frankrijk
18.55 Nieuws
19.05 Avro's Toppop prezenteert
20.00 Nieuws
20.25 Gemini Man (f.)
22.00 Televizier magazine
22.40 De internationale tenniskampioenschappen van Nederland
23.15 Nieuws

WOENSDAG

13 JULI

BRT

16.05 Ronde van Frankrijk
17.30 Tip-Top
18.45 Gedeon (f.)
18.50 De onzichtbare (f.)
19.45 Nieuws
20.20 Rhoda (f.)
20.45 Kreta: de erfenis van Minos
21.10 Spel zonder grenzen
22.35 Documenta 6 Kassel
22.55 Nieuws

NED. 1

15.30 Scapa
15.45 De kleine kolonel (VS-film 1935)
18.45 De Fabeltjeskrant (f.)
18.55 Nieuws
19.04 Van gewest tot gewest
19.55 Arie Van Vliet
Eén markant sportman
20.45 Nieuws
21.00 Spel zonder grenzen
22.30 De Amerikaanse visie op de bewapeningswedloop
23.15 Nieuws

NED. 2

18.30 Ronde van Frankrijk
18.55 Nieuws
19.05 Jouw wereld, mijn wereld (f.)
19.29 Kenmerk
20.00 Nieuws
20.25 Socutera
20.30 Verlovingstijd
21.15 Een kwestie van prestige
Reportage
22.15 Nieuws

TV-SELEKTIE

DONDERDAG 7 JULI

20 u. 30, RTB 2 — Kwelling (VSA 1944).
Psychologisch dramatische film van George Cukor. Met Charles Boyer, Ingrid Bergman, Joseph Cotten, Dame May Whitty, e.a.

20 u. 20, RTB — De Stille (Frans-Italiaans 1970).
Psychologische politiefilm van Yves Boisset. Met Michel Bouquet, Françoise Fabian, John Garko, Bernard Fresson, Michel Constantin, e.a.

21 u., RTL — Model Girl (Frans-Italiaans 1969).
Psychologische thriller van Yves Boisset. Met Bruno Cremer, Renaud Verley, Marianne Comtell, Mario Adorf, Raffaella Carra, Marina Berti, e.a.

VRIJDAG 8 JULI

20 u. 40, BRT — Mijn Geisha (USA 1961).
Komedie verwezenlijkt door Jack Cardiff. Met een kostelijke vertolking van Shirley McLaine en een goede van Edward G. Robinson en Yoko Tani.

21 u., RTL — Het spoor der olifanten (USA 1954).
Avonturenfilm van William Dieterle. Met een uitmuntende Dana Andrews, en Elisabeth Taylor koud en mooi als gewoonlijk.

22 u., RTB 1 — Deux imbéciles heureux (Frans 1975).
Dramatische komedie van Edmond Freess. Met J.-R. Caussimon, en Guillaume Le Vacher.

22 u. 52, F 2 — Flesh and the Devil (USA 1927).
Dramatische film van Clarence Brown. Met Greta Garbo, John Gilbert, Lars Hanson, Barbara Kent, in de hoofdrollen.

ZATERDAG 9 JULI

20 u. 30, RTB — Wie niets te zeggen heeft moet daarom zijn smoel niet houden (Frans 1974).
Gangstersatire van Jacques Besnard. Met Bernard Blier, Michel Serrault, Jean Lefebvre, e.a.

21 u. 15, D 2 — Kwelling (VSA 1944).
Psychologisch dramatische film van George Cukor. Met Charles Boyer en Ingrid Bergman.

23 u. 05, D 1 — De laatste der zeven (VSA 1968).
Western van Henry Hathaway. Met Dean Martin, Robert Mitchum, Inger Stevens en Roddy McDowall.

ZONDAG 10 JULI

17 u. 25, RTB — De dief des konings (VSA 1955).
Mantel- en degenfilm van Robert Z. Leonard. Met Ann Blyth, Edm. Purdom, David Niven, G. Sanders.

19 u. 30, N 1 — Rhapsody in Blue (VSA 1945).
Biografie van George Gershwin, door Irving Rapper. Robert Alda en Joan

Leslie in de hoofdrollen, maar verder ook beroemdheden als Oscar Levant, Paul Whiteman, Al Johson e.a.

16 u. 15, D 2 — Geheimzinnig leven van Walter Mitty (VSA 1947).

Burleske film van Norman Z. McLeod. Met Danny Kaye in de hoofdrol.

20 u. 30, F 1 - Quiller Memorandum (Gr.-Britt. 1966).
Spionagefilm van Michael Anderson Met George Segal, Senta Berger, Alec Guinness, e.a.

MAANDAG 11 JULI

20 u. 05, N 1 — Viva Las Vegas (VSA 1956).
Muzikale film van Roy Rowland. Met Dan Dayley, Cid Charisse, Agnes Moorehead, Paul Henreid.

20 u. 30, F 1 — Trots en hartstocht (VSA 1957).
Avonturenfilm met pseudo-historische achtergrond van Stanley Kramer. Met Frank Sinatra, Cary Grant, en Sophia Loren.

DINSDAG 12 JULI

21 u. 05, BRT 2 — Stella Dallas (VSA 1937).
Psychologisch drama van King Vidor. Met Barbara Stanwyck, John Boles, Ann Shirley, Alan Hale, Barbara O'Neal, e.a.

WOENSDAG 13 JULI

D 3 — De familiejuwelen (VSA 1965).
Komedie van en met Jerry Lewis en verder nog Donna Butterworth en Sebastian Cabot.

DE SPORTWEEK

MAANDAG : Waarom de BWB zich niks aantrok van de dreiging van de koereurs het kampioenschap niet te rijden ? Omdat de poen van de inrichters toch al maanden binnen was. ● DINSDAG : Het is géén nieuws, maar kom : in Frankrijk heeft zich een autorenner doodgereden. ● WOENSDAG : Kurieus maar waar : er is een internationaal voetbaltornooi voor jongeren bezig in Tunis, en er zijn geen Belgen bij. ● DONDERDAG : Wij vinden het verband rond de knie van Betty Stove heel opwindend. Wat vindt u ? ● VRIJDAG : Een ogenblik paniek in België. Eddy had zijn

knie gestoten. Maar hij houdt het vol. ● ZATERDAG : Wij beginnen te herstellen van onze match van vóór veertien dagen. Op de vergoeding voor geleden smart en pijn en verlies van schoonheid wachten wij nog. ● ZONDAG : Van de tour niks gezien dan een spurt voor de tweede plaats. Altijd beter dan niets zeggen wij maar. ●

VODDEN

Vodden bij Erweedeejem. Eén van de twee prezidenten, meester Gooris kuist zijn schup af, en hij wordt daarin gevolgd door een ander prominent bestuurslid, namelijk Eddy Merckx. De reden schijnt te zijn dat het al lang niet zo goed botert tussen J. Gooris en de «manager» van de ploeg, Michel Verschueren. Wat daar dan weer de reden van is, daar hebben wij het gissen naar. De aanleiding van het ontslag was dan echter de gevoerde transferpolitiek, die volgens mr. Gooris niet de goede was, en waarbij hij naar zijn zeggen ook niet genoeg betrokken werd. Het resultaat van alles is nu dat aan de top van RWDM niets overblijft van één der partners, Racing White, en dat RWDM dus in feite weer «den Daring» is geworden.

ZES OF TWEE

Zoals iedereen nu wel zal weten, is de Ronde van Frankrijk aan de gang. Tot 24 juli. Tot dusver — maar toen we dit schreven was de tour nog maar een dag of drie oud — lijkt de belangstelling niet al te groot te zijn. Ook niet vanwege de firma's, want er zijn er nogal wat die niet eens deelnemen. Zo o.m. de ploeg van Maertens en Pollentier. De vraag die meest gesteld wordt is deze : wint Merckx zijn zesde ronde (een absoluut rekord) of wint Van Impe zijn tweede ? De buitenlandse (voor ons dan) favorieten schijnen eerder beleefdheidshalve vermeld te worden. Persoonlijk tippen wij op Merckx, maar wij moeten hier dadelijk aan toevoegen dat wij nog nooit wonnen in de vele prijsvragen in de aard van «win zelf de ronde».

HOE VUIL IS HET WATER ?

De Middellandse Zee mag dan al azuurblauw zijn, men heeft er ook te kampen met de vervuiling. In de beroemde badplaatsen heeft men er wat op gevonden. Niet om de vervuiling ongedaan te maken weliswaar, maar om de badgasten te verwittigen of ze in water of in rioolvocht gaan baden. Het zeewater wordt regelmatig onderzocht, en via vlagjes van verschillende kleur op het strand wordt dan meegedeeld hoever het met de vervuiling staat. Men houdt het bij vier kwoteringen, gaande van uitstekend tot ongeschikt om in te baden. Of men dit laatste dikwijls zal aankondigen, betwijfelen wij wel een beetje. Waar het te dikwijls gebeurt, bestaat de kans dat de gasten wegblijven. Maar terloops gezegd, bij ons zou men iets dergelijks ook wel kunnen doen.

MOTORENGEBROM

Twee evenementen op het gebied van de mechanische sporten verleden zondag. In eigen land de snelheidswedstrijden voor moto's te Francorchamps. In Frankrijk de Grote Prijs voor formule I-wagens. Uit Francorchamps onthouden wij dat het de laatste keer is dat men daar rijdt, omdat de omloop te gevaarlijk is, en de «toeren» die een gevallen renner moest uithalen om te ontsnappen aan de aanstormende tuigen. Zielig gezicht vonden, wij, zo'n mens die over het wegdek kronkelt om zijn leven te redden. In Frankrijk werd de «Grand Prix» gereden op een omloop van nauwelijks 4 kilometer. Wanneer begint men op een afgedankte wielerbaan ? Nauwelijks de helft van de vertrekkende wagens bereikte de aankomst, en onze enige vertegenwoordiger, Nève, mocht niet eens vertrekken. Overigens was alles schitterend. Natuurlijk.

WELKE PIL ?

Een paar weken geleden verbeterde de Duitse Eva Wilms haar eigen wereldrekord vijfkamp. Zij bracht het, voor wie dat interesseert, van 4.765 op 4.823 punten. Overal gaan nu stemmen op om erop te wijzen dat er met Eva Wilms toch iets eigenaardigs aan de hand is. Tot voor een paar jaar was ze een hupse, slanke jongedame. Nu is ze een heel zware dame geworden, met schouders als een gewichtheffer, en een stem als de bariton van de opera. In één woord, Eva wordt er sterk van verdacht wat gulzig aan mannelijke hormonen te snoepen. Niet waar, zeggen Eva en haar trainer. Een en ander is het gevolg van het gebruik van anti-conceptionele middelen.

DUUR

Op 13 juli ontvangt Brussel de Ronde van Frankrijk, met een heel vette premie aan de beurs. 100.000 straffe Belze franken. Voor die premie zal natuurlijk gespurt worden dat de stukken eraf vliegen, als er tenminste niet ene ontsnapt is. Maar de straat ligt daar nog vol tramrails, en daarover spurten is een levensgevaarlijke onderneming. Daarom zal men alles overgieten met een laagje asfalt, en deze zorg om de veiligheid van de renners verdient applaus. Echter, nadien moet die asfalt weer verwijderd worden; want de rails zijn verkocht aan een of ander land, en ze moeten dus uitgebroken worden. Zodat het al met al toch wel een zeer dure onderneming zal worden om «oep den boelvaar» een spurtje te laten betwisten.

VREUGDELOOS

Om dit rubriekje te vullen, volgen wij nu al jaren van tamelijk dichtbij het sportgebeuren, en dan vooral wat ten onzent nog beschouwd wordt als hèt sportgebeuren : de commerciële spektakelsport. Wij weten niet of u ook die indruk hebt, maar ons komt het voor dat dit van jaar tot jaar een triestiger, ziellozer bedoening wordt. Ieder jaar wordt hetzelfde stuk opgevoerd, door dezelfde akteurs, en voor hetzelfde publiek. Improvizaties en verrassingen zijn in de professionele sport nagenoeg uitgesloten. Erg verheugende dingen worden zeldzaam. De supporters worden meer en meer een gespecializeerde groep kenners, voor wie het supporterschap meer een behoefte is dan een ontspanning of een vreugde. Wij vragen ons soms af of deze sport zichzelf uiteindelijk niet zal vernietigen.

LEERRIJK

In Dendermonde werden afgelopen weekend de nationale maratonkampioenschappen voor veteranen gelopen. De leeftijd van de — talrijke — deelnemers ging van 40 tot 65 jaar. Het was de benjamin van de bende, een veertigjarige dus, die won in een tijd van ongeveer 2 uur en 45 minuten. Hij liep dus pak-weg een minuut of twintig langer over de 42 kilometer, en dat bij snikheet weer, dan de echte vedetten. Er kunnen daar volgens ons een paar konklusies uit getrokken worden. Ten eerste dat men op veertig jaar nog geen «ouwe pee» hoeft te zijn. Verder dat het moeilijk is in de sport om altijd maar beter te doen. Zie het gering verschil in tijd tussen «gewone veteranen» en erkende vedetten. Tenslotte, en dat is in onze ogen het voornaamste, dat aan al die formidabele prestaties waar de gazetten vol van staan, een heel stuk mistifikatie vastzit. Kijk hoe dicht een «veteraan» die super-prestaties benadert.

Mol 2

De sportstudiedag te Mol, op 18 juni, wilde vooral aandacht besteden aan het gemeentelijk sportbeleid.
Het gemeentelijk sportcentrum neemt daarin uiteraard een belangrijke plaats in. Wij maakten kennis met dat van Mol.
Vanzelfsprekend kennen wij niet alle sportcentra van Vlaanderen, en kunnen wij moeilijk vergelijkingen gaan maken met andere centra, maar dat van Mol lijkt ons toch wel goed opgevat.
Er is natuurlijk «gewone» infrastruktuur : zwembad, sportzaal voor allerhande sporten, sportterreinen.
Wat wij te Mol goed vinden, is dat alles ver genoeg uit elkaar ligt. Men heeft blijkbaar dankbaar gebruik gemaakt van de beschikbare ruimte. Iets wat natuurlijk niet overal mogelijk is.
Die beschikbare ruimte bood nog een andere mogelijkheid. Men kon nog een stuk natuur ongeschonden bewaren, wandelpaden aanleggen e.d.m.
Kortom, dingen die wij graag zien, want het is zo een beetje een stokpaardje van ons dat er een zeker gevaar bestaat dat men de sportcentra te veel ziet in funktie van de klassieke, georganizeerde sporten, en dat men te weinig ruimte laat voor alternatieve vormen van lichamelijke rekreatie.
Wij weten niet of het te Mol is, of voorzien is, maar een stuk grond waar de kinderen kunnen ravotten, zonder binnen de grenzen van een of ander sportveld te moeten blijven of een stel spelregels in acht te moeten nemen, lijkt ons zeer verantwoord. En dan liefst nog op verschillende plaatsen in de gemeente.

Sommige mensen willen wat méér aktiviteit dan wandelen misschien, zonder daarom aan echte sportwedstrijden te willen deelnemen. Wie weet zijn er geen bij die graag een lapje grond ter beschikking zouden krijgen om wat bloemen of kolen te planten. Een beetje tuinieren is toch ook een uitstekende lichaamsbeweging.

In één woord : het ideaal lijkt ons te zijn dat men, waar mogelijk, de sportcentra ruimer zou zien dan een verzameling sportvelden waar alleen «klassieke» sport kan beoefend worden, maar dat ook letterlijk en figuurlijk ruimte zou gelaten worden voor verbeelding, kreativiteit en alternatieve dingen. Wandelwegen, fietspaden, een crossterreintje, ligweiden e.d.m. zijn er zo, maar er zijn er andere. De sportcentra zouden aldus méér worden dan centra waar alleen maar een sport wordt gedaan, in de beperkte betekenis van het woord. En méér dan de ontmoetingsplaats van de beperkte groep van sportbeoefenaars, want de ontmoetingsplaats van iedereen.

AANBEVOLEN

KUNSTGEBITTEN HERSTELLINGEN
Tandheelkundig Laboratorium VAN DER KLEIJN
Chazallaan 83
1030 Brussel (Schaarbeek)
02/734.06.43
Na 18 u. 425.46.42

FEESTZALEN-SALONS DE LANDSKNECHT
Aannemer van alle feesten.
Ook verhuring van tafelgerief.
Schilderstraat 33, 2000 Antwerpen
031/37.45.72

AL-AL keukeninrichtingen
Jan Claes
Bondgenotenlaan 163
Leuven. Tel. : 016/23.47.94

VERVOER-VERHUIZINGEN
Laadruimte van 30 tot 50 m3
VECOVEN Jozef
Haneveldlaan 47
1850 Grimbergen
Tel. 02/268.14.02

ELECTRA-BREE p.v.b.a.
Electro-Groothandel
Boneputstraat 38 - 2690 BREE
011/46.11.88 - 46.24.77
Staatsbaan 1 - 3460 HALEN
013/44.17.42 - 44.17.43
MIELE - AEG - LINDE

WIJ 106

URANIA

Naast Mira is er nog een tweede flink uit de kluiten gewassen volkssterrenwacht in Vlaanderen (of België, want in dit geval is dat hetzelfde), namelijk Urania.

Om maar ineens met de praktische gegevens te beginnen : het adres is Urania vzwd, Mattheessensstraat 62, 2540 Hove, en het telefoonnummer 031/55.34.22.
Voor zover enige vergelijking mogelijk is, zou men kunnen zeggen dat Urania zich meer dan Mira bekommert om het didaktisch en wetenschappelijk aspekt van de astronomie, en wat minder om de popularizatie ervan.
Nochtans kan men ook bij Urania terecht voor initiatie-in-één-keer. Hier echter maar één avond per week, namelijk de vrijdagavond, en groepsbezoeken moeten dan nog op voorhand aangevraagd worden. De inkomprijs bedraagt 30 fr. Het programma wordt samengesteld in overleg met de aanvrager van een bezoek, en kan diamontages, bezoeken aan de installaties, filmen en bij goed weer uiteraard rechtstreekse waarnemingen omvatten. Voor dit laatste beschikt Urania over een waarnemingstoren, uitgerust met een 25 cm-spiegelteleskoop.
Naast deze werkzaamheden ten behoeve van het grote publiek, iedere vrijdagavond, verzorgt Urania ook de vertoningen in het planetarium van de zoo te Antwerpen, iedere woensdag- en zondagnamiddag. Daar komen nog voordrachten bij tijdens de vakantieperiodes, en groepen die speciale vertoningen wensen kunnen daarvoor altijd terecht bij Urania.
En dan zijn er de aktiviteiten die eerder op het didaktische en wetenschappelijke vlak liggen.
Ieder jaar, van september tot mei (dit jaar beginnend op dinsdag 20 september), wordt een kursus astronomie gegeven. Deze loopt over 2 jaar. Gedurende het eerste jaar betreft het een basiskursus, zowat op het niveau middelbaar onderwijs, en gedurende het tweede jaar — de kursus voor gevorderden — benadert het peil dat van de kandidaturen aan de universiteiten.
Vanaf dit jaar (eveneens vanaf 20 september) is er een nieuwigheid : een kursus weerkunde. Vermits deze kursus samenvalt met die van de astronomie, moet een keuze gemaakt worden.
In 76-77 volgden zowat 110 kursisten de lessen. Zowat de helft bekwam een «diploma». Wie nà de kursussen nog aktief wil zijn in de volkssterrenwacht kan ofwel aan het werk gaan in één van de vele werkgroepen, die zich o.m. bezighouden met fotografie, sterbedekkingen, weerkunde, ruimtevaart, kijkerbouw, astrofysica enz.), ofwel als monitor het publiek ontvangen. Aldus zijn momenteel zo'n driehonderd mensen aktief op Urania, en in 1976 ontvingen zij in Hove en Antwerpen samen zowat 28.000 bezoekers.
Bij al deze aktiviteiten dient ook nog melding gemaakt van de waarnemingsprogramma's die uitgevoerd worden (o.m. in samenwerking met Greenwich), van de radioteleskoop die op dit ogenblik gebouwd wordt, van de waarnemingsexpedities die regelmatig georganizeerd worden op een of andere geschikte plaats in de omgeving, en van het feit dat de biblioteek stilaan goed gevuld raakt.
Kortom, Urania davert van de meest verscheiden aktiviteiten.
Tot slot een woordje over de centen. Een bezoek op vrijdagavond kost 30 fr. Het lidgeld bedraagt 500 fr., en het lidgeld van de Vereniging voor Sterrenkunde is daarin inbegrepen. Voor meer inlichtingen kan men natuurlijk steeds terecht bij Urania zelf.

SCHEPEN JORIS DEPRE :

«Egmont-burgemeesters zijn niet eerlijk»

TERVUREN. — « Nu roept men : houdt de dief ! Jarenlang kreeg de verfransing in Vlaams-Brabant een al te goede voedingsbodem. Vooral met grondverkavelingen werden grote frankofone happen in de Vlaamse streek rond Brussel gezet. Nu er een gemeenschapspakt werd ondertekend waardoor het voor Vlaanderen mogelijk wordt baas in eigen huis te worden, nu regent het protesten. Toen de randfederaties rond Brussel werden afgeschaft, toen heb ik geen luid Vlaams protest gehoord. Een bitsige Vlaamse reaktie bleef achterwege ! Waarom... ? Momenteel is er een spervuur van banbliksems, hoewel de Brusselse agglomeratie beperkt blijft tot de negentien gemeenten.
Toen de Vlaamse randfederaties door de vorige regering zonder veel omhaal ontbonden werden, net op het moment dat hier en daar goede resultaten op het gebied van grondbeleid konden geboekt worden, toen stonden wij volkomen alleen om te protesteren. »

Schepen Joris Depré van Tervuren, weerman in de schaduw van Pien, kan jammer genoeg in Vlaams-Brabant het schoon weer niet maken. Voor Tervuren heeft hij met zijn politieke vrienden wel een krachtdadig beleid uitgestippeld, waardoor frankofonen de pas afgesneden wordt.

Joris Depré : « Het zogenaamde inschrijvingsrecht voor frankofonen is een Vlaamse toegeving die had moeten vermeden worden. Maar goed, hoe anders kon een akkoord met frankofonen tot stand komen ? Ik maak mij geen illuzies over de politieke bedoelingen van franstaligen die hardnekkig weigeren zich te integreren in de Vlaamse gemeenschap waar zij komen wonen.

Maar, de Egmontburgemeesters zijn niet eerlijk in hun reaktie op het gemeenschapspakt. Zij zweren dat inschrijvingsrecht volkomen af. Terecht overigens ! Maar, welke maatregelen hebben zij in Dilbeek, Overijse, Beersel... in het verleden genomen om de verfransing tegen te gaan ? Voerde burgemeester Branckaert van Overijse in 1970 zijn verkiezingscampagne niet allereerst in het Frans.... En, wie heeft de bouw van die roomtaartvilla's in de faciliteitengemeenten en in andere Brusselse randgemeenten aangemoedigd ? Ik stel deze vraag op-de-man-af aan de protesterende Egmontburgemeesters. Mij moeten ze niets wijsmaken : in de voorbije jaren werd een verkeerd grondbeleid gevoerd.

KAVELS

In Tervuren is haast één op de vier inwoners franssprekend. In de deelgemeenten Duisburg en Vossem werd het landelijk en Vlaams karakter vrij gaaf gehouden. Tervuren is ontsnapt aan het « inskriptierecht » ; de gemeente hoort trouwens tot het arrondissement Leuven. Wat niet wegneemt dat frankofonen er graag een groene slaapstede bouwen. Het merendeel van de franstaligen sluit zich op in riante villa's. Het bevolkingsregister vermeldt momenteel niet minder dan 63 nationaliteiten ; het EG-hoofdkwartier betaalt rijkelijke lonen aan ambtenaren die zonder problemen het leeuweaandeel van de kavels in groene randgemeenten voor zich nemen.
Joris Depré : « Tervuren is geen faciliteitengemeente ; Tervuren krijgt ook geen inskriptieperikelen. En toch zitten wij met zo'n massa franstaligen en vreemdelingen opgescheept. Die zijn er dus duidelijk niet gekomen omdat zij op kommunautair gebied aangemoedigd werden. Wél heeft het gemeentebestuur, zoals bijna overal elders in Vlaams-Brabant, weinig of niets gedaan om de verstedelijking en de verfransing tegen te gaan.
Wij hebben het vast voornemen om te redden wat er nog te redden valt. In Tervuren zelf is de verkavelingshonger, door gebrek aan nieuwe gronden, enigszins gestild. Duisburg en Vossem zullen, wat ons betreft, niet te grabbel gegooid worden aan grondspekulanten.
En wat de administratieve maatregelen betreft : we hebben ons gemeentepersoneel — vooral de loketbedienden — de opdracht gegeven het publiek uitsluitend in het Nederlands te woord te staan. Ook zijn er in het gemeentehuis en op het politiekommissariaat borden aangebracht waarop nieuwkomers kunnen lezen : « Tervuren is een eentalig-Vlaamse gemeente. Een wijze raad : volg de Nederlandse taalkursussen. »

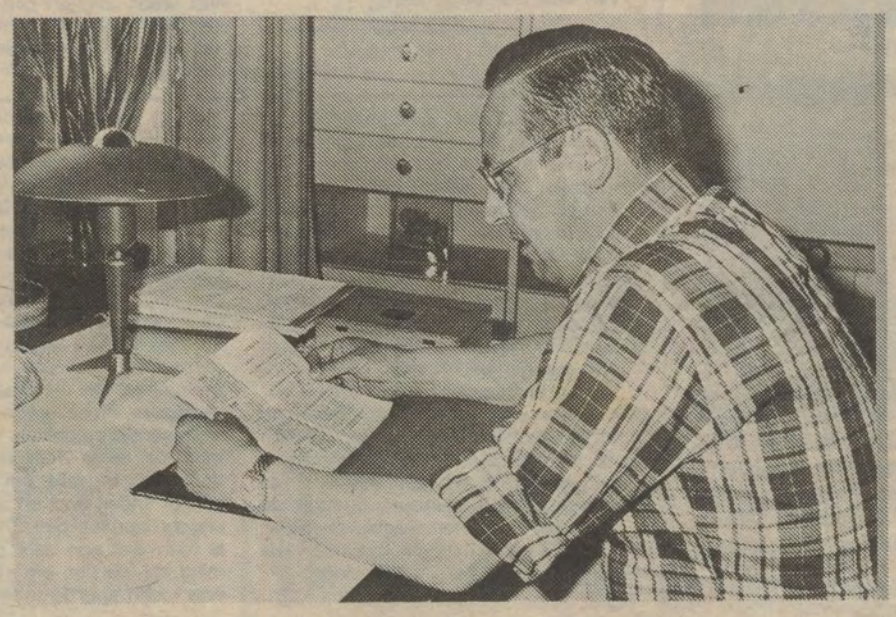

«Wie heeft de bouw van roomtaartvilla's aangemoedigd?»

SUPERBURGERS

Schepen Depré staat reeds 23 jaar in de politiek ; hij is geboren en getogen in Tervuren. Een vriendelijk man, die met de glimlach een verbeten strijd voert. De Franse zweep voelde hij voor het eerst fel klappen in de lokalen van het weerkundig instituut in Ukkel. Onze weerman werd daar zodanig op de tenen getrapt dat hij in Tervuren een VU-afdeling oprichtte. De familie Depré is nochtans van Franse afkomst. Maar Joris kreeg een Vlaamse opvoeding, en wil zijn Vlaamse identiteit met Franse hardnekkigheid verdedigen. Dat kan hij nu het best als schepen van onderwijs en jeugdzaken. Zijn VU-kollega heeft grondbeleid, huisvesting en leefmilieu in zijn bevoegdheid.
Joris Depré : « Gelukkig zijn we ontsnapt aan dat fameus inskriptierecht. Maar eerlijk, mocht Tervuren tot die Egmontgemeenten behoren, dan zou ik er toch niet van wakker liggen.

Dat inskriptierecht maakt van frankofone inwijkelingen superburgers : akkoord !

Maar, als de betrokken Vlaamse gemeentebesturen het willen, dan kunnen zij de frankofonen die dat superrecht opeisen, ten eeuwigen dage administratieve kwellingen bezorgen. Immers, als de Vlaamse gemeentebesturen konsekwent de taalwetten toepassen, dan moeten de frankofonen een tocht naar Brussel ondernemen — verschillende keren per jaar — voor administratieve handelingen die de Vlaamse inwoners op een uurtje of zo kunnen afhandelen. »
Het is Joris Depré opgevallen hoe nu plots Vlamingen in de traditionele partijen flamingant geworden zijn. Nochtans hebben zij vroeger na de onderhandelingen in Hertoginnedal meegeholpen om de Vlaamse meerderheid aan de franstaligen prijs te geven.

En dan parafrazeert Depré een Engels spreekwoord : « feiten wegen zwaarder door dan het woord van een burgemeester... »
Joris Depré : « Destijds werd ook de PVV bereid gevonden om in 13 Vlaamse gemeenten rond Brussel een uitgebreid faciliteitenregime in te voeren. En nu maar jammeren over het gemeenschapspakt...

Ik verheug er mij over dat de gewestplannen voor de streek van Tervuren, als gevolg van de werking van de randfederatie, krachtlijnen voor een vernieuwd grondbeleid aanduiden. We konden de nadruk leggen op sociale kavels, waarbij de toewijzing ook rekening houdt met de taal van de koper.

Maar ik herhaal het : het blijft bij mij ergernis wekken dat de randfederaties zonder boe of ba opgeheven werden.
Als er nu nog frankofone blufvilla's bijgebouwd worden in Vlaams-Brabant, dan zullen de betrokken gemeentebesturen — en niemand anders — met de vinger moeten gewezen worden.

SLOP

De uitverkoop van Vlaams-Brabant aan frankofonen werd in de zestiger jaren aangemoedigd.
Is men niet al té triomfalistisch, als men nu beweert dat de Vlaamse staat-in-wording die immobiliënhandel kan stopzetten ?
Joris Depré : « We zaten in een straatje zonder eind. Nu is er een weg voor de realizatie van zelfbestuur aangeduid. Het komt er op aan om de geboden kansen te grijpen.
We hebben een goede uitgangspositie, hoewel de gevaren voor een drieledige gewestvorming nog niet helemaal geweken zijn.
Het inskriptierecht zal mij blijven grieven, maar het zal voor Vlaams-Brabant slechts een nadelige invloed hebben als de Vlaamse politici zoals in het verleden een lakse houding blijven aannemen. Wie heeft dan het recht om te roepen : « houdt de dief... »

(HDS)

MENSEN VAN BIJ ONS